

Návrh strategie pro obchodování na měnovém trhu FOREX

Bc. et Bc. Iveta Petýrková

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Iveta Petýrková**
Osobní číslo: **M17024**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Návrh strategie pro obchodování na měnovém trhu FOREX**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši zabývající se problematikou obchodování na měnovém trhu FOREX.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu zvoleného měnového páru a navrhněte obchodní strategii.
- Aplikujte navrženou obchodní strategii na měnovém trhu FOREX.
- Vyhodnoťte funkčnost navržené obchodní strategie na základě výsledků obchodování.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: Tiskovaná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- BEKAERT, Geert a Robert J. HODRICK. *International financial management*. Cambridge: Cambridge University Press, 2018, 1036 s. ISBN 978-1-107-11182-0.
- DONNELLY, Brent. *The art of currency trading: a professional's guide to the foreign exchange market*. Hoboken: Wiley, 2019, 416 s. ISBN 978-1119583554.
- HARTMAN, Ondřej. *Začínáme na burze: jak uspět při obchodování na finančních trzích: akcie, komodity, forex a kryptoměny*. Nové rozšířené vydání. Brno: BizBooks, 2018, 270 s. ISBN 978-80-265-0780-2.
- CHOVANCOVÁ, Božena, Viera MALACKÁ, Valér DEMJAN a Jana KOTLEBOVÁ. *Finančné trhy: nástroje a transakcie*. 2. prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, 664 s. ISBN 978-80-8168-330-5.
- STIBOR, Michal. *Forex: jak zbohatnout a nekrást*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017, 199 s. ISBN 978-80-271-0205-1.

Vedoucí diplomové práce: Ing. et Ing. Vojtěch Sadil
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: 6. ledna 2020
Termín odevzdání diplomové práce: 21. dubna 2020

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen případně-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.6.2020

Jméno a příjmení: IVETA PETYRKOVA

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na obchodování na měnovém trhu Forex. Cílem práce bylo navrhnout obchodní strategii pro obchodování měnového páru EUR/USD na Forex. Pro návrh obchodní strategie bylo využito zejména technických indikátorů doplněných o fundamentální analýzu měnového páru. Navržená strategie byla nejprve testována na demo účtu a po dosažení pozitivních výsledků byl založen účet reálný. Výsledky reálného obchodování byly důkladně zhodnoceny a strategie optimalizována. Na závěr byla vymezena doporučení pro budoucí obchodování. Přínosem práce bylo vytvoření uceleného přehledu o obchodování na měnovém trhu a shrnutí základních principů obchodování.

Klíčová slova: finanční trhy, technická analýza, fundamentální analýza, money management, intradenní obchodování, obchodní strategie

ABSTRACT

The master thesis is focused on trading on the Forex market. The aim of this thesis was to propose a trading strategy for trading currency pair EUR/USD on the Forex. For the proposal of trading strategy were used technical indicators, supplemented with fundamental analysis of the currency pair. The proposed strategy was tested on a demo account at first. After achieving positive results a real account was opened. The results from real trading were thoroughly evaluated and strategy was optimized. Finally, recommendations for future trading were defined. The contribution of the thesis was to create a comprehensive overview of trading on the currency market and to summarize the basic principles of trading.

Keywords: Financial Markets, Technical Analysis, Fundamental Analysis, Money Management, Intraday Trading, Trading Strategy

Poděkování:

V úvodu práce bych ráda poděkovala panu Ing. et Ing. Vojtěchu Sadilovi jakožto vedoucímu mé diplomové práce za cenné rady a věcné připomínky, které napomohly ke zvýšení odborné úrovně práce.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu během celého studia.

„Nejlepší cesta, jak něco udělat je začít.“

Langston Hughes

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 FINANČNÍ TRHY	14
1.1 FUNKCE FINANČNÍCH TRHŮ	14
1.2 ČLENĚNÍ FINANČNÍCH TRHŮ	15
2 FOREX	17
2.1 HISTORIE FOREXU	18
2.2 ÚČASTNÍCI TRHU	19
2.3 MĚNY A MĚNOVÉ PÁRY	22
2.3.1 Měnové páry.....	23
2.4 OBCHODNÍ HODINY NA FOREXU	23
2.5 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE OBCHODOVÁNÍ	24
2.6 VÝHODY A RIZIKA SPOJENÁ S OBCHODOVÁNÍM NA FX TRHU	26
3 PŘÍSTUPY K OBCHODOVÁNÍ NA FOREXU	28
3.1 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA	28
3.1.1 Základní ukazatele	29
3.1.2 Slabé stránky fundamentální analýzy.....	30
3.2 TECHNICKÁ ANALÝZA	31
3.2.1 Základní typy grafů	32
3.2.2 Svíčkové formace.....	34
3.2.3 Trendy	36
3.2.4 Supporty a Rezistence	38
3.2.5 Technické indikátory.....	39
3.2.5.1 Trendové indikátory.....	39
3.2.5.2 Cenové indikátory (Oscilátory)	39
3.2.5.3 Objemové indikátory	40
3.2.6 Vybrané grafické formace.....	41
3.2.7 Silné a slabé stránky technické analýzy	43
3.3 PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA.....	44
4 OBCHODNÍ PLÁN A MONEY MANAGEMENT	46
4.1 OBCHODNÍ STYL	46
4.2 OBCHODNÍ STRATEGIE.....	47
4.2.1 Testování obchodních strategií	48
4.3 MONEY MANAGEMENT A ŘÍZENÍ RIZIKA	49
4.3.1 Risk - Reward Ratio (RRR)	49
4.3.2 Stop Loss strategie	50
4.3.3 Drawdown	50
5 RIZIKOVÁ A ČASOVÁ ANALÝZA	51
5.1 RIZIKOVÁ ANALÝZA	51
5.2 ČASOVÁ ANALÝZA	53
6 SHRNUÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	55

II PRAKTICKÁ ČÁST	57
7 PŘÍPRAVA NA REÁLNÉ OBCHODOVÁNÍ.....	58
7.1 VOLBA MĚNOVÉHO PÁRU	58
7.2 VÝBĚR BROKERA.....	59
7.3 DEMO ÚČET.....	61
8 ANALÝZA ZVOLENÉHO MĚNOVÉHO PÁRU	62
8.1 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA	62
8.1.1 Vývoj HDP v USA a EU.....	65
8.1.2 Vývoj inflace a úrokových sazeb v USA a EU	66
8.1.3 Vývoj nezaměstnanosti v USA a EU	67
8.1.4 Nonfarm payrolls	68
8.1.5 Obchodní bilance	69
8.1.6 Shrnutí fundamentální analýzy a výhled na rok 2020.....	70
8.2 TECHNICKÁ ANALÝZA	72
9 NÁVRH OBCHODNÍ STRATEGIE.....	75
9.1 TVORBA STRATEGIE	75
9.2 TIMEFRAME.....	76
9.3 TECHNICKÉ INDIKÁTORY.....	76
9.4 PRAVIDLA VSTUPU NA TRH.....	77
9.4.1 Pravidla pro vstup do long pozice.....	77
9.4.2 Pravidla pro vstup do short pozice.....	79
9.5 PRAVIDLA VÝSTUPU Z TRHU.....	80
9.5.1 Stop Loss a Take Profit	80
9.6 MONEY A RISK MANAGEMENT.....	81
9.6.1 Obchodní pozice.....	81
9.6.2 Risk Reward Ratio (RRR).....	81
9.6.3 Riziko na obchod.....	82
9.6.4 Drawdown	82
9.7 TESTOVÁNÍ OBCHODNÍ STRATEGIE	83
10 REÁLNÉ OBCHODOVÁNÍ	86
10.1 OBCHODNÍ TÝDEN 2. 3. – 5. 3. 2020	87
10.2 OBCHODNÍ TÝDEN 9. 3. – 12. 3. 2020	90
10.3 OBCHODNÍ TÝDEN 16. 3. – 19. 3. 2020	94
10.4 OBCHODNÍ TÝDEN 23. 3. – 26. 3. 2020	96
10.5 OBCHODNÍ TÝDEN 30. 3. – 2. 4. 2020	100
10.6 OBCHODNÍ TÝDEN 6. 4. – 9. 4. 2020	102
10.7 OBCHODNÍ TÝDEN 13. 4. – 16. 4. 2020	106
10.8 OBCHODNÍ TÝDEN 20. 4. – 23. 4. 2020	107
11 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ REÁLNÉHO OBCHODOVÁNÍ.....	111

11.1	PŘEHLED VÝSLEDKŮ REÁLNÉHO OBCHODOVÁNÍ	112
11.2	KOMPARACE VÝSLEDKŮ REÁLNÉHO OBCHODOVÁNÍ A PAPERTRADINGU	114
11.3	ZHODNOCENÍ DODRŽOVÁNÍ OBCHODNÍ STRATEGIE	115
11.4	OPTIMALIZACE OBCHODNÍ STRATEGIE A DOPORUČENÍ	116
11.5	PŘÍNOS PRÁCE	118
11.6	RIZIKOVÁ ANALÝZA	119
11.7	ČASOVÁ ANALÝZA	120
ZÁVĚR		123
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		125
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		132
SEZNAM OBRÁZKŮ		135
SEZNAM TABULEK		137
SEZNAM PŘÍLOH		139

ÚVOD

Finanční trhy se v poslední době stávají čím dál více populárními. Jedním z důvodů je i rozšíření dostupnosti pro drobné investory, díky neustálému pokroku v oblasti moderních technologií a rovněž velké množství variant slibující zhodnocení volných peněžních prostředků. Zejména drobní investoři by však měli být seznámeni s riziky těchto trhů, jelikož stejně rychle jako mohou vydělat, mohou o investovaný kapitál také přijít. Proto je velmi důležité si hned na počátku ujasnit, jakou finanční částku je subjekt ochoten postrádat a dle toho také postupovat. Znovu je třeba zdůraznit, že investovány by měly být pouze volné peněžní prostředky, nikoliv prostředky nutné pro zabezpečení základních potřeb jako je bydlení, strava, aj. Základní kapitál z takovýchto prostředků povede k většímu dodržování stanovených pravidel, disciplíně a větší psychické pohodě.

Pro účely zhodnocení finančních prostředků byl zvolen z hlediska objemu transakcí největší a nejlikvidnější finanční trh na světě – Forex, který umožňuje všem účastníkům nákup a prodej cizích měn po celém světě. Mezi nejčastěji obchodované měny patří samozřejmě měny stabilních, hospodářsky a ekonomicky vyspělých států. Dalšími výhodami, kterými trh disponuje je nízká výše vstupního kapitálu, možnost obchodovat 24 hodin, 5 dní v týdnu prostřednictvím specializovaného softwaru, jež poskytují brokerské společnosti zdarma z pohodlí domova, ale také příležitost vyzkoušet si obchodování nanečisto prostřednictvím demo účtu a šance doladit stanovenou strategii bez zbytečných ztrát.

Diplomová práce je rozčleněna na teoretickou a praktickou část, přičemž praktická část zahrnuje i reálné obchodování zjišťující, zda je navržená obchodní strategie funkční, tedy vede ke zhodnocení vložených prostředků. V první části je za pomoci literární rešerše vycházející z poznatků českých i zahraničních autorů zpracována problematika finančních trhů, jejich funkce a členění. Další kapitola se pak již zabývá mezinárodním devizovým trhem a přístupy, jenž jsou při obchodování využívány, přičemž větší důraz je kladen na technickou analýzu, která je pro intradenní obchodníky stěžejní. Poslední kapitoly jsou pak věnovány tvorbě obchodního plánu, řízení rizika a money managementu, stejně tak i časové a rizikové analýze celého projektu. Na závěr nechybí shrnutí teoretické části, které ve zkratce přibližuje řešenou problematiku.

Úvod praktické části je věnován přípravě na reálné obchodování, která zahrnuje výběr měnového páru a brokera na základě stanovených kritérií. Obchodníci, kteří spekulují na pohyb měnového páru, musí sledovat nejen technickou stránku trhu, ale také makroekono-

mické ukazatele a fundamenty ekonomik ovlivňující zvolené aktivum. Pro samotné obchodování je pak třeba navrhnout funkční strategii včetně všech jejich náležitostí popsaných v teoretické části a tuto strategii otestovat pomocí demoúčtu.

Projektová část diplomové práce se zabývá samotným reálným obchodováním. Každý obchodní týden je vyhodnocen zvlášť, přičemž je vždy vybráno několik obchodních pozic, které jsou rozebrány podrobněji. Vyhodnocení jednotlivých obchodních týdnů slouží jako podklad pro celkové zhodnocení funkčnosti navržené obchodní strategie a odhalení chyb. Na základě čehož je strategie optimalizována.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je navržení obchodní strategie, která bude využita pro reálné obchodování měnového páru na měnovém trhu FOREX. Cílem práce je rovněž zjistit, zda je možné zhodnotit vložené finanční prostředky v průběhu stanoveného období. Mezi sekundární cíle je možné zařadit zejména nabytí nových znalostí a zkušeností z dané oblasti, díky nimž se může autor dále rozvíjet a využít je pro své další obchodování.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí a to do části teoretické a praktické, přičemž praktická část je složena z části analytické a projektové.

V teoretické části je vypracována literární rešerše zaměřená na problematiku obchodování na měnovém trhu Forex za pomoci dostupných zdrojů z české i zahraniční literatury. Autoři, zabývající se tímto tématem mají mnohdy odlišný pohled na danou problematiku, a proto je v jednotlivých částech uvedeno více myšlenek od různých autorů. Vše, co je popsáno v části teoretické, je následně aplikováno v části praktické.

První část praktické části tvoří analytická část, která je zaměřena na analýzu zvoleného měnového páru (EUR/USD) za pomoci metod fundamentální a technické analýzy. Nedílnou součástí analytické části je i výběr vhodného brokera za pomoci vyhodnocení dostupných informací. Následně je popsán navržený obchodní plán formou deskripce, který zahrnuje obchodní styl, obchodní strategii a money management. Obchodní plán je nejprve testován na demo účtu a až poté na účtu reálném.

Samotné reálné obchodování, které je součástí projektové části, bude probíhat na platformě MetaTrader 4 (MT4) a je podloženo obchodním plánem sestaveným v části analytické. Po ukončení reálného obchodování ve stanoveném časovém horizontu je formou sumarizace zpracován přehled o dosažených výsledcích. V závěru práce je prostor věnován zhodnocení funkčnosti systému, navrhnutí možná zlepšení do budoucna a provedena riziková a časová analýza celého projektu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ TRHY

Hrvořová a kol. (2015, s. 19) definují finanční trh, jako jednu z forem trhu v rámci níž finanční zprostředkovatelé zabezpečují pohyb krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého kapitálu mezi jednotlivými ekonomickými subjekty za pomoci finančních nástrojů a mechanismů a to jak v národním, tak i mezinárodním měřítku. Chovancová a kol. (2016, s. 17) svoji definici více specifikují a tvrdí, že finanční trh je místo, kde se setkává nabídka volných peněžních prostředků ve formě úspor s poptávkou po těchto prostředcích, jež lze využít jako investici. Jinak řečeno, díky finančnímu trhu je možné přesunout peněžní prostředky od subjektů, kteří jich mají dostatek k těm, kteří je potřebují. Veselá (2019, s. 21) souhlasí s definicí Chovancové a kol. (2016, s. 17), nicméně zdůrazňuje, že očekávání investorů nemusí být vždy naplněno, tedy že budoucí hodnota jimi vložených peněžních prostředků nemusí být vždy vyšší než hodnota současná. Jedním z hlavních předpokladů jak dosáhnout úspěchu při investování na finančních trzích je důkladná znalost problematiky, včetně všech souvisejících aspektů.

Přesun finančních prostředků od věřitelů k dlužníkům je možný realizovat dvěma způsoby:

- **Přímé financování**, kdy dlužníci získávají finanční prostředky od věřitelů tak, že předávají svoje cenné papíry jako pohledávku věřiteli. Značnou nevýhodou je nedostatek informací o partnerovi a ochota věřitele přijmout cenný papír s danými podmínkami.
- U **nepřímého financování** vstupuje do transakce třetí subjekt, kterým je zprostředkovatel (banka, spořitelna, aj.), jež má mimo jiné za úkol snižovat asymetrii informací vyskytující se v prvním případě (Tkáčová a kol., 2017, s. 12 - 13).

1.1 Funkce finančních trhů

Rejnuš (2016, s. 25), Polouček a kol. (2009, s. 207 – 208) spolu s Chovancovou a kol. (2016, s. 19 – 20) ve svých publikacích uvádějí následující funkce finančního trhu:

- **Depozitní funkce** – dává příležitost k uložení úspor jako bankovního vkladu, čímž dochází k akumulaci peněžních prostředků potřebných zejména pro investiční výdaje.
- **Kreditní funkce** – finanční instrumenty představují pro ekonomické subjekty alternativu, jak získat volné peněžní prostředky, což vede ke zvyšování spotřebních

výdajů a urychluje realizaci investic ze strany podnikatelských subjektů resp. státu, čímž zároveň dochází k ekonomickému růstu.

- **Uchování kupní síly (bohatství)** – ekonomické subjekty mohou za pomoci finančních investičních instrumentů uchovávat případně zhodnotit svoji kupní sílu a zmírnit tak důsledky inflace.
- **Funkce likvidity** – v případě potřeby lze finanční nástroje rychle přeměnit na hotovost. Hotové peníze se sice vyznačují nejvyšší likviditou, na druhou stranu však představují nulovou výnosnost.
- **Platební funkce** – na finančním trhu je vybudovaný platební systém umožňující realizaci plateb za zboží a služby.
- **Funkce ochrany proti riziku** – finanční trh nabízí svým subjektům ochranu proti riziku (např. životní, zdravotní, majetkové pojištění). Kromě pojistných smluv lze vytvořit diverzifikované portfolio aktiv jako opatření proti budoucím ztrátám.
- **Politická funkce** – prostřednictvím finančních trhů vláda realizuje svoji politiku.
- **Selektivní funkce** – finanční trh je založený na rovnováze úspor a investic a proto podporuje rozvoj perspektivních a životaschopných podnikatelských subjektů a naopak urychluje zánik těch neperspektivních, zejména tím, že jim neumožní přístup k potřebným finančním prostředkům.

1.2 Členění finančních trhů

Na finanční trh je možné nahlížet různě. Tkáčová a kol. (2017, s. 12 – 13) nabízejí tři možné druhy členění finančních trhů a to z hlediska věcného, podle vstupu cenného papíru na trh a z časového hlediska. Hrvol'ová a kol. (2015, s. 38 – 39) souhlasí s výše uvedeným rozdělením, nicméně uvádí ještě členění na trh osobní a anonymní a dále na organizovaný a neorganizovaný. Nicméně je třeba mít na paměti, že ať je použito jakékoliv členění zde uvedené, zkušenosti s chováním a vývojem finančního trhu vyžadují, aby byly tyto trhy regulovány. Důvodem pro regulaci jsou jejich specifické rysy a faktory, které nejsou-li zachyceny včas, mohou poškodit fungování finančního trhu, zúčastněné strany, v nejširším měřítku pak celou ekonomiku (Veselá, 2019, s. 35).

Dle předmětu obchodování je trh možné rozdělit na trh dluhopisů, akciový, komoditní, a devizový. Trh dluhopisů je zastoupen dlužnickými cennými papíry. Na akciových trzích lze naopak obchodovat cenné papíry majetkové. Rozdíl mezi akciovým a dluhopisovým trhem spočívá mimo jiné v právech spjatých s držbou cenného papíru. Nákupem dlužného

cenného papíru se investor stává věřitelem a jsou mu vypláceny úroky a ve lhůtě splatnosti získá jistinu. Naopak nákupem vlastnického cenného papíru dostane investor majetkový cenný papír, jelikož vložil určitou část majetku do akciové společnosti. V rámci trhů komoditních je uvažováno pouze o trhu zlata a drahých kovů, i přesto, že existuje celé široké spektrum komodit. Devizové trhy pak zahrnují obchody, kde dochází ke směně prostředků v rozdílných národních měnách (Polouček a kol., 2009, s. 211 – 214).

Podle vstupu cenného papíru na trh je možné rozlišovat primární a sekundární trh. Primární trh představuje místo, kde se obchoduje s emisemi cenných papírů, které jsou na trhu poprvé. Naopak sekundární trh je trh již jednou emitovaných cenných papírů. Jeho úlohou je zajistit likviditu cenných papírů pro investory. Fungování primárních trhů je do jisté míry závislé na kvalitě fungování trhů sekundárních, jelikož zájem investorů o nově emitované cenné papíry bývá často ovlivněn vývojem cen podobných cenných papírů a rovněž již zmíněnou likviditou (Rejnuš, 2016, s. 48).

Nejčastěji používané členění udávané literaturou je z hlediska času. V rámci této kategorie je trh členěn na peněžní a kapitálový. Do peněžního trhu patří trh s krátkodobými úvěry a finančními nástroji, jejichž splatnost je do 1 roku. Setkávají se zde subjekty disponující přebytečnými peněžními zdroji se subjekty, které tyto zdroje poptávají. Kapitálový trh je určen na financování dlouhodobých investic. Jedná se o trh s dlouhodobými úvěry a finančními nástroji, jejichž splatnost je delší jak 1 rok. Nástroje kapitálového trhu lze považovat oproti nástrojům peněžního trhu za rizikovější, na druhé straně však často poskytují vyšší výnosy (Tkáčová a kol, 2017, s. 13; Rejnuš, 2016, s. 44 – 45).

Dále je možné členit finanční trh na osobní a anonymní. Na osobním finančním trhu jsou obchody uzavírány přímo mezi nakupujícím a prodávajícím. Na anonymním trhu zajišťují obchody zprostředkovatelé (Hrvol'ová a kol., 2015, s. 38).

Posledním rozdělením zde uvedeným je rozdělení na organizovaný a neorganizovaný trh. Na organizovaném trhu zajišťuje nabídku a poptávku licencovaný subjekt v souladu s platnou legislativou a dle stanovených pravidel a předpisů. U neorganizovaného trhu není přítomen žádný subjekt zajišťující jeho organizaci. Investoři zde prodávají své instrumenty každému, kdo je ochotný akceptovat stanovenou cenu (Veselá, 2019, s. 31 – 32).

2 FOREX

Forex neboli mezinárodní devizový trh je místem, na němž se obchoduje s cizími měnami (Hartman, 2016, s. 17). Chovancová a kol. (2016, s. 244 – 252) definuje Forex obsáhleji a to jako místo, kde se střetává nabídka s poptávkou po cizí měně, čímž se utváří cena tedy devizový kurz. Forexový obchod funguje na bázi nákupu jedné měny a současně prodeje měny druhé. To je i jedno z jeho specifík oproti akciovému trhu, kde je cena akcie vyjádřena pouze v jedné měně. Zjednodušeně řečeno nelze zde koupit pouze jednu měnu. Nákup či prodej musí být stále ve vztahu k jiné měně. Badura (2013) dodává, že forexový obchodník spekuluje nejen na pohyby těchto měn, resp. vzájemných kurzů mezi měnami, ale také na rozdílné úročení jednotlivých měn. Většina zainteresovaných stran nemá v úmyslu tyto měny držet delší dobu. Naopak čekají na změny v měnových kurzech či úrokových sazbách, ze kterých budou profitovat.

Forex není spjat s konkrétním místem nebo jednou oblastí, ale je považován za OTC trh (Over-the-Counter) tedy trh mimoburzovní (Mandel a Durčáková, 2016, s. 52), který se stal oblíbeným po celém světě a to především kvůli nízkému počtu bariér, jež stojí v cestě na finanční trh drobným investorům. Relativně nízký počáteční kapitál a možnost obchodovat online boří veškeré překážky. Mezi nejčastěji obchodované měny patří samozřejmě měny stabilních, hospodářsky a ekonomicky vyspělých států (Stibor a kol., 2017, s. 15). Obchody jsou zde prováděny prostřednictvím moderních technologií, které umožňují jednak snadnou realizaci obchodu, ale také rychlý přenos informací mezi subjekty (Hartman a Turek, 2009, s. 3). Dle Jílka (2013, s. 346) zde existuje velké množství nakupujících a prodávajících, přičemž k účasti na měnovém trhu vedou účastníky tři hlavní důvody. Prvním z nich je uskutečnění obchodních operací, kterými si mezinárodní společnosti převádějí zisky realizované v cizích měnách do měny domácí, což však představuje pouze 5% všech transakcí. Mnohem preferovanější příčinou obchodování je dosažení zisku a posledním zajištění proti měnovému riziku. Ne všichni autoři jsou však tomuto trhu nakloněni. Mandel s Durčákovou (2016, s. 55) Forexu ve své publikaci nevěnují velkou pozornost, i přesto, že trh využívá pojmů devizového trhu a technické analýzy. Autoři trh vnímají pouze jako sofistikovanou spekulativní hazardní hru na kursové rozdíly za použití vysokého pákového efektu.

2.1 Historie Forexu

Směnný obchod existuje již tisíce let. Zpočátku byl obchod mezi lidmi postaven na principu směny, kdy jeden vlastnil to, co chtěl druhý a naopak, čímž docházelo k výměně daných artiklů. Nicméně tento druh obchodu se s postupem času stával těžkopádným, jelikož bylo těžké nalézt vhodné protistrany, aby byly uspokojeny zájmy obou stran. A právě nedostatky ve směnném obchodu vedly k tomu, že bylo třeba najít univerzální platidlo. Postupem času si společnost zvolila za platidlo vzácné kovy (zlato, stříbro, aj.), které umožňovali obchod nejen na vlastním území, ale po celém světě. Do konce 17. století plnilo funkci světových peněz stříbro. Vzestup zlata v mezinárodních měnových vztazích lze nalézt až v 18. století, konkrétně v roce 1717, kdy Velká Británie změnila bimetalický poměr ve prospěch zlata a přešla tak na zlatý standard (Polouček, 2009, s. 342). Zlato se však naplno stalo ručitelem obchodů a bylo uznáváno po celém světě až v 19. století. Nicméně obchod se stále rozšiřoval a neustálý přesun zlata začal obchodníky zatěžovat natolik, že se začaly využívat papírové peníze, jakožto potvrzení o tom, že nákupce má nárok na obdržení určitého množství zlata. Tento systém je znám v historii financí pod názvem „Zlatý standard“ (Jílek, 2013, s. 370; Tým Purple Trading, ©2009-2019). Jednalo se o peněžní systém, kdy měna byla fixována na zlato. Jednotka dané měny přímo odpovídala určitému množství zlata (Jílek, 2013, s. 554). Zlatý standard byl zrušen v roce 1971 tehdejší prezidentem USA. V roce 1973 přestaly platit veškerá omezení a kurzy se tak staly plně plovoucími a právě tento rok je považován za vznik Forexu v takové podobě, v jaké jej známe dnes. Účastníky trhu byly v té době zejména centrální banky, velké banky a investiční společnosti (Trading Academy s.r.o., ©2016-2019).

Ještě kolem roku 2000 nebylo možné pro drobného investora vstoupit na Forex trh. Přístup byl možný pouze prostřednictvím brokerské společnosti. Obchodní pokyny byly brokerům předávány telefonicky či v papírové podobě. Nicméně zde docházelo k velkým časovým prodlevám. Terminály s online daty a kurzy z Forexu si mohly dovolit pouze banky, pojišťovny, investiční a brokerské společnosti. Další překážkou pro vstup drobných investorů na trh představoval objem jednotlivých kontraktů. Tehdy neexistovala možnost pákového obchodu. Až využití pákových obchodů umožnilo drobným investorům proniknout na tento trh. Další obrovský rozvoj zažil Forex díky internetu a pokroku v oblasti moderních technologií. Po roce 2010 se počet on-line brokerů rapidně zvýšil. Od roku 2013 se stává tento trh dostupným pro každého. Většina internetových online brokerů umožňuje dokonce vyzkoušet si obchodování nanečisto pomocí demo účtů (forex24.cz, ©2016-2019).

2.2 Účastníci trhu

Trh se zahraničními měnami byl v minulosti dostupný pouze bankám, portfolio manažerům, správcům financí a velkým finančním institucím. Nyní je však dostupný i malým investorům a to díky minimálním finančním nárokům a možnosti využívat pákového efektu. Množství investorů vystupujících na daném trhu se ještě zvýšilo na přelomu tisíciletí zejména kvůli dostupnosti informačních technologií a globalizací trhů. Bylo odhadnuto, že téměř 85% všech realizovaných obchodů má za cíl dosáhnout zisku na pohybech kurzu, tedy mají spekulativní charakter. Zbýlých 15% pak tvoří obchody korporací a vlády (Hartman, 2018, s. 93 - 94).

Stibor (2017, s. 22 – 23) mezi účastníky trhu konkrétně řadí: centrální banky, investiční společnosti a hedge fondy, korporace a obchodní společnosti, makléře nebo brokery, domácnosti, komerční banky, stát, spekulanty a investory.

Cílem každé centrální banky je provádění měnové politiky vedoucí k ovlivnění buď míry inflace (stability měny), růstu HDP či zaměstnanosti. Konkrétně **Evropská centrální banka** se zaměřuje na stabilitu domácí měny. Na trh vstupuje zejména tehdy, pokud chce udržet měnový kurz na úrovni, který je v souladu s její měnovou politikou. Pomocí přímých intervencí může centrální banka ovlivňovat rychlost nárůstu nebo poklesu kurzu měny. Těchto intervencí využívá zejména tehdy, pokud chce zabránit velkým výkyvům měnového kurzu, jež by vedly k velkému přílivu nebo odlivu peněz ze státu a ohrožení zahraničního obchodu. Naopak hlavním cílem **Fedu** je dlouhodobý růst měnových a úvěrových agregátů v souladu s růstem HDP. Primárním cílem Fedu je tedy zajistit růst HDP a teprve poté následuje zaměstnanost a cenová stabilita (Hrvol'ová a kol., 2015, s. 422 – 423; Jílek, 2013, s. 85).

Investiční společnosti a **hedge fondy** patří k velkým hráčům. Na devizový trh vstupují s cílem diverzifikace kapitálu. Řadí se stejně jako centrální banky mezi tzv. market maker, vzhledem k velkému objemu kapitálu, jehož přesuny mohou výrazně ovlivnit devizový kurz (Chovancová a kol., 2016, s. 248; Stibor, 2017, s. 22).

Dalšími účastníky trhu jsou **korporace** a **obchodní společnosti**, které dováží zboží do jiných zemí. Platbu za zboží a služby mohou realizovat v různých měnách důsledkem čehož je denně směněno velké množství prostředků k uskutečnění mezinárodního obchodu (Hartman a Turek, 2009, s. 5). Stibor (2017, s. 22) však uvádí ještě další důvod proč korpo-

race a obchodní společnosti vstupují na forexový trh a to za účelem ochrany kurzového rizika.

Forexový brokeri (makléři) plní roli finančního zprostředkovatele. Neriskují vlastní kapitál, zajišťují pouze styk mezi prodávajícím a kupujícím, za což si účtují poplatky. Klienti brokerům zasílají svoje obchodní příkazy, nejčastěji prostřednictvím obchodních platforem. Úlohou brokerů je pak tyto požadavky zrealizovat. Díky moderním technologiím je obchod uskutečněný během pár sekund. Mezi jejich další činnosti patří odborné poradenství, shromažďování a poskytování informací o vývoji trhu (Bekaert and Hodrick, 2018, s. 51; Hrvol'ová a kol., 2015, s. 423).

Stibor (2017, s. 33 – 35) rozděluje brokery na **Dealing Desk brokery (DD)** a **No Dealing Desk brokery (NDD)**. **Dealing Desk broker** patří mezi tvůrce trhu, jelikož vytváří trh pro své klienty. V případě, kdy chtějí obchodníci prodávat, tak od nich nakupuje a naopak. Na trhu tvoří tento typ brokera vždy protistranu a vydělává na rozdílu mezi nabídkou a poptávkou. Navíc vydělává i v případech, kdy klient prodává, jelikož broker vstupuje do obchodu proti němu, čímž se zajišťuje proti ztrátě. **No Dealing Desk broker (NDD)** umožňuje přístup na mezibankovní trh bez potvrzování příkazů pomocí dealing desk. Jeho zisk představuje účtovaná provize za obchodování nebo navýší spread a samotné obchodování nabízí bez poplatků. No dealing desk brokery lze rozdělit tedy do dvou skupin a to na STP a ECN. **STP brokeri** posílají příkazy od svých klientů přímo bankám, které obchodují na mezibankovním trhu. Banka je v tomto případě poskytovatel likvidity. STP brokeri vydělávají na přírážce, kterou si přidají ke spreadu. **ECN brokeri** nabízejí takové místo na trhu, kde všichni účastníci (jak banky, tak jednotlivé ekonomické subjekty) obchodují přímo proti sobě zasíláním konkurenčních nabídek a poptávek. Při tomto druhu obchodování je vždy účtována určitá provize. ECN brokeri využívají variabilního spreadu. Provize však představuje jejich jediný příjem. Nevydělávají na spreadu. Tito brokeri mají zájem na tom, aby jejich klienti obchodovali úspěšně.

Komerční banky patří mezi klíčové subjekty měnového trhu vzhledem k počtu uskutečněných obchodních operací. Jedná se buď o vlastní spekulace na trhu, nebo obchodují na žádost svých klientů. Jsou specifické tím, že mají přímý vstup na trh (Hrvol'ová a kol., 2015, s. 423; Stibor, 2017, s. 23).

Stát je významným subjektem devizového trhu z hlediska hodnoty obchodů. Jedná se zejména o přímé a portfoliové investice související s investováním z a do zahraničí, úhrada

závazků nebo inkaso pohledávek související s operacemi zboží nebo služeb (Chovancová a kol., 2016, s. 252).

Spekulanty lze od **investorů** rozlišit tak, že investor čeká mnohem déle na své zisky z investic. Nicméně oba subjekty spojuje stejný cíl – zhodnotit své finanční prostředky a to díky posunu měnového kurzu předpokládaným směrem. Zhodnocení prostředků je realizováno prostřednictvím nákupu nebo prodeje měny. Investor, jak již bylo zmíněno, čeká na své zisky delší dobu (několik měsíců až roků). Oproti tomu spekulant realizuje obchody v krátkém časovém období. Často se jedná o obchody v horizontu několika týdnů, dnů, někdy i sekund (Hartman a Turek, 2009, s. 6; Hrvol'ová a kol., 2015, s. 423).

Domácnosti vstupují na trh zejména díky zahraničnímu cestovnímu ruchu, pro který je třeba dostatek disponibilních zdrojů v cizí měně. Druhým důvodem je nákup spotřebního zboží ze zahraničí přes internetové obchody či platba kartou v zahraničí. V neposlední řadě vede domácnosti ke vstupu na zahraniční trh rostoucí finanční gramotnost, přičemž domácnosti usilují o zhodnocení svých úspor (Chovancová a kol., 2016, s. 251; Stibor, 2017, s. 23).

Chovancová a kol. (2016, s. 248) dělí účastníky devizového trhu ještě na velkoobchodní a maloobchodní. Velkoobchodní okruh účastníků tvoří tzv. market makers, jinak řečeno tvůrci trhu. Ti obchodují s cizí měnou na vlastní účet. Za tvůrce trhu jsou považováni hlavně kvůli velkému objemu kapitálu, kterým disponují a díky němuž mohou mít výrazný vliv na změnu devizového kurzu. Tvůrci trhu nepůsobí na Forexu jako zprostředkovatelé, manažeři portfolia nebo poradci, ale jako protistrana, která kupuje nebo prodává svoje produkty klientům. Tvůrci trhu vydělávají na spreadu mezi prodejním a nákupním kurzem. Mezi nejvýznamnější tvůrce trhu lze dle Donnellyho (2019) zařadit velké mezinárodní banky, které utváří aktuální úroveň devizového kurzu prostřednictvím podílu svých aktiv na světovém trhu. Jedná se například o Deutsche Bank, City Bank, Credit Suisse Bank, Mizuho Bank, apod. Kromě mezinárodních bank lze mezi tvůrce trhu řadit i další finanční instituce (fondy, pojišťovny) a nadnárodní společnosti. Významným hráčem jsou i centrální banky, které svými rozhodnutími mají taktéž vliv na změnu devizového kurzu.

Maloobchodní okruh účastníků (trh klientů) je z hlediska objemu obchodů, co se týče hodnoty jedné transakce výrazně menší. Lze zde zařadit zejména místní banky, podniky, brokerské společnosti, domácnosti a stát. Subjekty jsou často označováni jako market takers (příjemci trhu). Tvůrci trhu cenu tvoří, kdežto příjemci ji akceptují.

2.3 Měny a měnové páry

Měnou se dle Němečka (2000, s. 33) rozumí „*státem uznaný a upravený druh peněz, který plní peněžní funkci na určitém území státu*“. Existuje mnoho různých způsobů rozdělení měny, nicméně pro forexový trh je významné členění dle Chovancové a kol. (2016, s. 254) na měny **majoritní, minoritní a exotické**. **Majoritní měny** jsou považovány za měny splňující všechny funkce peněz mezinárodního měnového systému (výměnný a zúčtovací prostředek, uchovatel hodnoty). Jedná se o měny vyspělých zemí, které jsou využívány v rámci mezinárodních finančních vztahů. Devizový kurz měn se vytváří na základě nabídky a poptávky. Konkrétně to jsou americký dolar, anglická libra, japonský jen, švýcarský frank, kanadský dolar a australský dolar. Naproti tomu použití **minoritních měn** je limitované. Tyto měny jsou méně obchodované vzhledem k jejich likviditě. Do této kategorie lze zařadit maďarský forint, českou korunu, polský zlotý, apod. Poslední skupinu tvoří **exotické měny**. Už z názvu je patrné, že jejich využití v rámci mezinárodních finančních styků není velmi rozšířené. Tyto měny mají nízkou likviditu a díky tomu široké spready, v důsledku čehož jsou zde vysoké náklady na obchodování. Autorka sem řadí měny rozvojových zemí, avšak Hartman (2018, s. 94 - 97) českou korunu a polský zlotý. Do minoritních měn pak dle autora patří například kanadský a australský dolar.

Pro pochopení problematiky je třeba zmínit i pojem nominální **měnový kurz**, který je dle Ptatschekové a Dittrichové (2013, s. 13) definován jako poměr, v němž jsou směňovány dvě navzájem cizí měny, jinak řečeno cena jedné měny je vyjádřena v měně jiné. Hodnota měnového kurzu neustále kolísá vlivem měnicí se poptávky a nabídky, na jejíž změny má vliv řada faktorů (úroková míra, politická situace, vývoj cenové hladiny, aj.). V důsledku kolísání měnového kurzu vzniká na devizovém trhu nerovnováha, která se projeví apreciací či depreciací (Ptatscheková a Dittrichová, 2013, s. 13). Měnový kurz jak uvádí Mandel s Durčákovou (2016, s. 69 - 72) se vyskytuje v mnoha formách a to jako spotový, forwardový, cena futures, apod.

Obchodníci však dle Jílka (2013, s. 336) přemýšlí, za kolik lze koupit či prodat bazickou měnu, proto je rozlišován kurz nákup (bid) a kurz prodej (ask):

- **Kurz nákup (bid)** představuje měnový kurz, za který je tvůrce trhu (market maker) ochoten koupit jednotku bazické měny.
- **Kurz prodej (ask)** je naopak měnový kurz, za který je tvůrce trhu (market maker) ochoten prodat jednotku bazické měny.

2.3.1 Měnové páry

První měna v měnovém páru je tzv. základní (bazická) měna. Druhá v páru je pak označována jako kótovací (křížová). Měnové páry jsou tak vzájemně propojeny a vzniká mezi nimi korelace. Pohyb eura bude mít vliv na všechny páry, v nichž je měna obsažena (Štýbr a kolektiv, 2011, s. 32).

Následující tabulka ukazuje hlavní měnové páry a jejich slangová označení využívaná při obchodování na Forexu. Každý měnový symbol je složen ze tří písmen. První dvě vyjadřují jméno země, poslední pak název měny. Téměř 86 % všech obchodů je spjato s americkým dolarem, v důsledku čehož je považován za nejvíce obchodovanou měnu. Euro se dotýká zhruba 38 % obchodů a japonský je zastoupen 17 % (TradeArena.cz, 2016).

Tabulka 1 – Nejdůležitější měnové páry a jejich slangové označení (vlastní zpracování dle Hartman, 2016, s. 26)

Měnový pár	Země	Slangový výraz
EUR/USD	Eurozóna/Spojené státy	"Eurodolar"
USD/JPY	Spojené státy/Japonsko	"Dollar Yen"
GBP/USD	Velká Británie/Spojené státy	"Cable" nebo "Sterling"
USD/CHF	Spojené státy/Švýcarsko	"Swissy"
USD/CAD	Spojené státy/Kanada	"Dollar Canada" (CAD je někdy uváděn jako "Loonie")
AUD/USD	Austrálie/Spojené státy	"Aussie Dollar"
NZD/USD	Nový Zéland/Spojené státy	"Kiwi"

2.4 Obchodní hodiny na Forexu

Na Forexu je možné obchodovat 24 hodin denně po dobu 5 pracovních dní v týdnu. V našem časovém pásmu to znamená, že se začíná obchodovat v neděli večer a končí se v pátek večer (Hartman, 2016, s. 50). Z tabulky č. 2 je patrné, že hodinu před půlnocí našeho času začíná obchodovat Sydney. V jednu hodinu v noci začíná být aktivní i Tokio. Od 9 hodin se otevírá Londýn a od 14 hodin běží americká seance, která zavírá ve 23:00, kdy už opět otevírá Sydney.

Tabulka 2 Obchodní hodiny v SEČ (vlastní zpracování dle Stibor, 2017, s. 24)

23	24	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
										Londýn																		
															New York													
		Sydney																										
		Tokio																										

V tabulce lze rovněž vidět, že se některé seance překrývají. Od 1:00 – 8:00 se obchoduje souběžně v Sydney a Tokiu. V čase od 9:00 – 10:00 pak v Tokiu a Londýně a nakonec v rozmezí 14:00 – 18:00 v Londýně a New Yorku. Jedná se o nejaktivnější časy obchodování. Londýnská obchodní seance je charakteristická největšími pohyby na měnových párech (Hartman, 2016, s. 51).

Stibor (2017, s. 44) a Hartman (2016, s. 51) ve svých publikacích dále zdůrazňují, kdy neobchodovat. Dle autorů není vhodné obchodovat v následujících obdobích:

- Pátky jsou obecně velmi nepředvídatelné. V tento den lze snadno ztratit zisky, které byly získány během týdne.
- Neděle jsou typické velmi nízkými pohyby. Platí zde stejné doporučení jako pro pátek.
- O prázdninách jsou banky zavřené, což má za následek velmi nízký objem obchodů. Obchodování v těchto dnech je opět velmi rizikové, co se týče ztráty peněz.
- Při vyhlásování důležitých zpráv nikdo netuší, jak se bude cena vyvíjet. Cena nepředvídatelně kolísá. Přehled zpráv a časů, v nichž jsou informace zveřejňovány, je možný nalézt na mnoha internetových stránkách, např. na forex-zone.cz.

2.5 Základní terminologie obchodování

Při obchodování na Forexu jsou běžně využívány pojmy, které mnohdy nemají ani český ekvivalent, avšak žádný obchodník se bez jejich znalostí na trhu neobejde. V rámci dané podkapitoly budou vybrané pojmy popsány. Tyto pojmy byly vybrány s ohledem na praktickou část a současně jsou brány v potaz potřeby autora práce.

Spread – rozdíl mezi nákupní (BID) a prodejní (ASK) cenou a představuje zisk brokera (Bekaert a Hodrick, 2018, s. 971). Spread se liší u jednotlivých měn dle velikosti obrátu na devizovém trhu a také v závislosti na investované částce (Mandel a Durčáková, 2016, s. 72).

Chovancová a kol. (2016, s. 259) dodává, že spread je výsledkem tří faktorů:

- Likvidity (čím je měna likvidnější, tím je spread užší
- Velikost pozice (čím je velikost pozice vyšší, tím je z důvodu vyššího rizika i vyšší spread)
- Čas obchodu (nejširší spread bývá zpravidla v USA v době, kdy jsou v Evropě a Asii trhy uzavřené).

Leverage neboli obchodování na páku umožňuje obchodovat s podstatně vyššími obnosy, než jakými investor disponuje. Páka je vyjádřením dvou čísel, např. 100:1. Daný poměr říká, že stačí pouze 1 % z požadované sumy na to, aby investor mohl ovládat stokrát větší kapitál. Páka má velký vliv na výsledky obchodování každého subjektu, což je hlavní důvod proč je obchodování na devizovém trhu vysoce ziskové, ale i vysoce rizikové (Hrvol'ová a kol., 2015, s. 437 – 440).

S obchodováním na páku velmi úzce souvisí **margin** neboli záloha, která je složena na hodnotu celého aktiva a jež je blokována na účtu. Je tak možné obchodovat s většími obnosy než se kterými investor skutečně disponuje. Na Forex trhu může broker nabízet 1:100, což znamená, že když je vložena na účet 1000 USD (margin), lze obchodovat 100 000 USD (Štýbr a kol., 2011, s. 14).

Timeframe jinak řečeno časové pásmo, je dle Janáče (2017, s. 24) časový úsek, v rámci něhož je sledován vývoj ceny. Platformy brokerů nabízejí několik přednastavených časových pásem, některé umožňují i nastavení vlastních. Nejpoužívanější Timeframe jsou: 1M (1 minuta), 5M (pět minut), 15M (15 minut), 30M (30 minut), 1H (1 hodina), 1D (1 den) a 1W (1 týden).

Volatilita neboli kolísavost. Čím větší volatilita, tím je větší rozpětí, v němž kurz kolísá (Stibor, 2017, s. 198).

Kotace je stanovení nákupní a prodejní ceny měny (Bossa, ©2012).

Pip je nejmenší bodová jednotka obchoduje a vyjadřuje jej číslo na čtvrtém desetinném místě v hodnotě měnového páru. Pokud se cena USD/EUR pohne z 1,0925 na 1,0926, znamená to pohyb o jeden pip (Bekaert a Hodrick, 2018, s. 69).

Lot je standardizovanou obchodní jednotkou a to v hodnotě 100 000 jednotek základní měny (1 lot v případě EUR/USD je 100 000 EUR). Postupem času se stal Forex dostupný i pro drobné investory a tak brokeri nabízejí možnost obchodovat i v menších objemech a to

konkrétně v mini a mikro letech. 1 mini lot (0,1 lotu) je ve výši 10 000 jednotek základní měny, 1 mikro lot (0,01 lotu) představuje 1000 jednotek základní měny (Janáč, 2017, s. 18 – 19).

Long pozice – situace, kdy obchodník nakupuje měnu s očekáváním, že její cena poroste, aby ji následně mohl prodat a utržit zisk (Stibor, 2017, s. 26).

Short pozice – situace, kdy obchodník prodává měnu s očekáváním, že její cena bude klesat a následně ji nakoupí zpět za nižší cenu (Stibor, 2017, s. 26).

Stop Loss (S/L) – cenová úroveň, při které je ztrátová pozice automaticky uzavřena. Tato cenová hladina je stanovena investorem a vyjadřuje maximální možnou ztrátu, která je pro něj akceptovatelná (Janáč, 2017, s. 23).

Take Profit (T/P) vyjadřuje realizaci zisku. Investor si stanoví minimální požadovaný zisk a v okamžiku, kdy je dosažen dochází k automatickému uzavření obchodu (Hartman, 2018, s. 262).

Bear market (Medvědí trh) – trh, který klesá, a ceny jdou dolů (Patria.cz, ©1997-2019a).

Bull market (Býčí trh) – trh, který roste, a ceny jdou nahoru (Patria.cz, ©1997-2019b).

Break/Even – bod, kdy není realizován ani zisk ani ztráta (Janáč, 2017, s. 15).

2.6 Výhody a rizika spojená s obchodováním na FX trhu

Mezi hlavní výhody obchodování na Forexu patří:

- Vysoká finanční páka – možnost dosáhnout vysokých zisků i s nízkým finančním vkladem.
- Likvidita – jediným kliknutím lze nakoupit i prodat měnu, aniž by v požadovaný okamžik nebylo možné vystoupit ze stávající pozice.
- Možnost profitů na rostoucím i klesajícím trhu.
- Obchodovat lze 24 hodin denně, 5 dní v týdnu.
- Možnost vyzkoušet si obchodování „nanečisto“ pomocí demo účtu.
- Žádné poplatky – neplatí se za otevření ani uzavření pozice, nicméně z každého obchodu je placen spread (Měšec.cz, 2009).

Hartman (2016, s. 15), co se týče výhod trhu, ještě dodává, že je finančně nenáročný, tedy lze obchodovat s mini či mikro loty.

S obchodováním na FX trhu jsou spjata i rizika v podobě:

- Nedostatku zkušeností,
- Příliš vysokého pákového efektu,
- Neexistujícího nebo příliš složitého obchodního plánu,
- Špatného nebo žádného risk managementu a money managementu,
- Špatné psychiky,
- Nedostatečného backtestování,
- Podvodné brokerské společnosti (FX-trading.cz, 2014).

3 PŘÍSTUPY K OBCHODOVÁNÍ NA FOREXU

Proto, aby byla provedena správná investice, je nutné nejprve provést důkladnou analýzu daného aktiva. Na základě analýzy se pak účastník trhu rozhoduje nejen, zda do dané pozice vstoupit, ale také kdy vystoupit a jak velkou částku riskovat. Pro správné rozhodnutí by měly posloužit výstupy z fundamentální a technické analýzy, jež budou podrobněji popsány v následujících podkapitolách. Pozornost bude věnována i analýze psychologické, která je mnohdy uváděna jako součást technické analýzy (Turek, 2008, s. 53).

Mezi účastníky trhu, jak uvádí Janáč (2017, s. 44) však často panuje nevěřivost a příznivci analýzy jedné zpravidla popírají fungování analýzy druhé. Nicméně dle Hartmana (2018, s. 109) je pro správné odhadnutí situace potřeba využívat obě výše uvedené analýzy.

3.1 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza je dle Jílka (2013, s. 341) analýzou hospodářských a politických událostí s cílem predikce budoucích pohybů na finančním trhu. Do analýzy je zahrnuto široké spektrum hospodářských informací, zpráv, ukazatelů publikovaných vládními institucemi, prohlášení politiků a ekonomů. Někdy dochází k protichůdnému působení informací a pak je těžké vyhodnotit, které převáží a ovlivní pohyb měnového kurzu.

Hartman (2018, s. 114) uvádí dva kroky fundamentálních prognóz. **Globální analýza** zkoumá vlivy ekonomických ukazatelů na vývoj měnových trhů jako celku. **Analýza konkrétního subjektu** sleduje pouze vývoj zvoleného měnového páru.

Dle Jílka (2013, s. 341) a Janáče (2017, s. 45) působí na měnový kurz mimo jiné tyto veličiny, které budou v následující podkapitole podrobněji popsány:

- Inflace,
- Růst reálného HDP,
- Platební bilance,
- Výše úrokových sazeb
- Monetární a fiskální politika
- Ukazatele trhu práce

3.1.1 Základní ukazatele

Inflace je spjata s růstem cenové hladiny. Míra inflace říká, jak se změnila cenová hladina proti předchozímu období. V ekonomice nemají statky a služby stejné ceny, které by se měnily stejnou měrou, proto je třeba vyjádřit ceny jedním číslem, přičemž je využíváno různých cenových indexů, na jejichž základě je míra inflace vypočítána (Brčák a kol., 2018, s. 38). Měna země s nižší inflací by dle Hrvol'ové a kol. (2015, s. 429) měla v budoucnu posilovat a naopak. Nižší inflace totiž dle autorky znamená vyšší kupní sílu. Hartman (2016, s. 58) však dodává, že inflace sice činí měnu atraktivnější, avšak její trvalý a vysoký růst vede k makroekonomické nerovnováze.

Hrubý domácí produkt (HDP) představuje dle Jurečky a kol. (2017, s. 35 – 38) výsledek peněžních hodnot finálních statků či služeb, které byly vyprodukovány výrobními faktory na území daného státu během období jednoho roku. Hrubý domácí produkt poukazuje na růst, stagnaci nebo pokles hospodářské aktivity v zemi. Pokud tento ukazatel roste, pak má tendenci posilovat i měna daného státu. Nicméně Král' (2008, s. 48 – 49) upozorňuje, že se jedná o opožděný indikátor zobrazující skutečnosti se zpožděním.

Úrokové sazby vyhlášené centrálními bankami patří mezi jeden z nejdůležitějších ukazatelů fundamentální analýzy. Zde dle Hartmana (2018, s. 114) platí do určité míry pravidlo, že při zvyšujících se úrokových sazbách daná měna obvykle posiluje a akcie oslabují. Úrokové sazby jsou vyhlášeny centrálními bankami jednotlivých států v procentech.

Platební bilance zohledňuje všechny platby mezi zeměmi za dovoz a vývoz zboží, poskytnutí služeb, zúčtování úroků, vyplacení dividend, apod. Pokud země vykazuje deficit (pasivní saldo platební bilance) znamená to vyšší import oproti exportu. Jiným zemím tak platí více, než od nich dostává zaplacen. Aby byl tento deficit vyrovnán, musí prodat vlastní měnu, čímž dojde na devizovém trhu k jejímu přebytku a nakoupit cizí měnu (způsobí nedostatek). Tento fakt vede k deprecii domácí měny a aprecii měny zahraniční (Hrvol'ová a kol., 2015, s. 429), což dlouhodobě platí pro většinu zemí, nikoliv však pro USA. Zde je deficit na běžném účtu platební bilance dlouhodobě záporný stejně jako čistá investiční pozice. Nicméně díky postavení USD jakožto světové rezervní měny k výraznější deprecii dolaru doposud nedošlo (Jílek, 2013, s. 413 – 415).

Monetární a fiskální politika jsou dle Hartmana (2018, s. 115) součástí hospodářské politiky státu. Dle Jílka (2013, s. 15) je za měnovou politiku odpovědná centrální banka, která reguluje krátkodobé úrokové míry domácí měny, aby v konečném důsledku ovlivnila infla-

ci, HDP a nezaměstnanost. Naproti tomu fiskální politika zasahuje do hospodářství státu (např. prostřednictvím daní).

Ukazatele trhu práce, zejména stav nezaměstnanosti a zaměstnanosti mají velký vliv na sílu měny i celých ekonomik. Čím vyšších hodnot míra nezaměstnanosti dosahuje, tím je situace pro daný stát kritičtější. Naproti tomu, čím více je nově dostupných pracovních míst, tím se situace vyvíjí pozitivněji – je to znak pro obnovující se ekonomiku (Hartman, 2018, s. 115).

Štýbr a kol. (2011, s. 105) uvádějí, že vliv na pohyb kurzů mají i z ekonomie známé nabídkové a poptávkové **šoky, politické fundamenty a přírodní neštěstí**.

Souhrn uvedených vlivů je dle Hartmana (2016, s. 59 – 60) třeba pečlivě sledovat a to v **ekonomických kalendářích**, které jsou uveřejňovány na všech významných ekonomických a finančních serverech. Události uvedené v ekonomickém kalendáři mají významný vliv na forexový trh. Obvykle je uvedena měna, která bude událostí ovlivněna, popis události, čas, očekávaná data dle prognózy a data za minulé období. Každá událost má však jiný dopad na forexový trh a proto jsou u každé události uvedeny barvy dle míry očekávaného dopadu:

- Žlutý znak je pro událost s nízkým vlivem na měnu a trh,
- Oranžový znak je pro událost s vyšší vahou dopadu na měnu a trh,
- Červený znak představuje vysoký vliv na měnu a trh.

3.1.2 Slabé stránky fundamentální analýzy

Mandel s Durčákovou (2016, s. 136 – 137) uvádějí tyto nedostatky:

- Prognóza kurzu na základě prognózy vývoje makroekonomických veličin. Úspěšnost fundamentální prognózy je tak závislá na naplnění prognózy vývoje exogeních proměnných.
- Nejednoznačný dopad makroekonomických veličin na kurz. Růst proměnné může mít za následek apreciaci i depreciaci měny.

Král' (2008, s. 127) navíc dodává, že není schopna odhalit pokles trhu na základě falešných zpráv a tím zachytit psychologický vývoj a nálady na trhu.

3.2 Technická analýza

K nelibosti kritiků právě nedostatky ve fundamentální analýze přispěly ke vzniku analýzy technické. Účastník trhu se kvůli nejasnostem ve fundamentální prognóze kurzu nachází v nejistotě a hledá opěrné body pro své uvažování, které může nalézt v analýze technické (Mandel a Durčáková, 2016, s. 136).

Principy technické analýzy vyplývají ze sledování finančních trhů po mnoho let. Nejstarším literaturou uváděným příkladem je metoda využívaná japonskými tradery z počátku 18. století, která se postupně vyvinula v dnes již známé používání svíčkových technik. Na konci 19. století pak vznikla Dowova teorie, která vedla k rozvoji moderní technické analýzy. V posledních desetiletích bylo navíc vyvinuto další množství technických nástrojů a teorií navázaných na moderní technologie (Turek, 2011, s. 8).

Technická analýza vnímá trh jako čísla. Nezabývá se politickými a ekonomickými zprávami. Soustředí se pouze na pohyb kurzu aktiva a objem uzavřených obchodů. Klíčovým nástrojem technické analýzy je graf, na kterém jsou sledovány pohyby kurzů. V porovnání s fundamentální analýzou je technická analýza nenáročná na množství dat. Příznivci této analýzy hledají poučení a informace pro vstup do obchodní pozice v minulosti. Základním cílem této analýzy je „timing“ – jinak řečeno správné načasování nákupů a prodejů. Je žádoucí, aby investor nakupoval kolem tržních minim a prodával při tržních maximech. Technická analýza odpovídá na otázku „kdy se co stane“ avšak již nehledá důvody, které ke změně vedly jako je tomu v případě analýzy fundamentální (Veselá, 2019, s. 514 - 516). Mohlo by se zdát, že obchodníci využívající technickou analýzu ignorují fundamentální základy trhu, avšak všechna fundamentální data jsou již obsažena v ceně, která se pohybuje v trendech. Cenové fluktuace nejsou náhodné. Historie se opakuje a trhy se tak pohybují dle předvídatelných nebo alespoň kvantifikovatelných vzorců vysílajících signály. Cílem je tyto signály rozkrýt a dle toho odhadnout budoucí vývoj (Turek, 2011, s. 9).

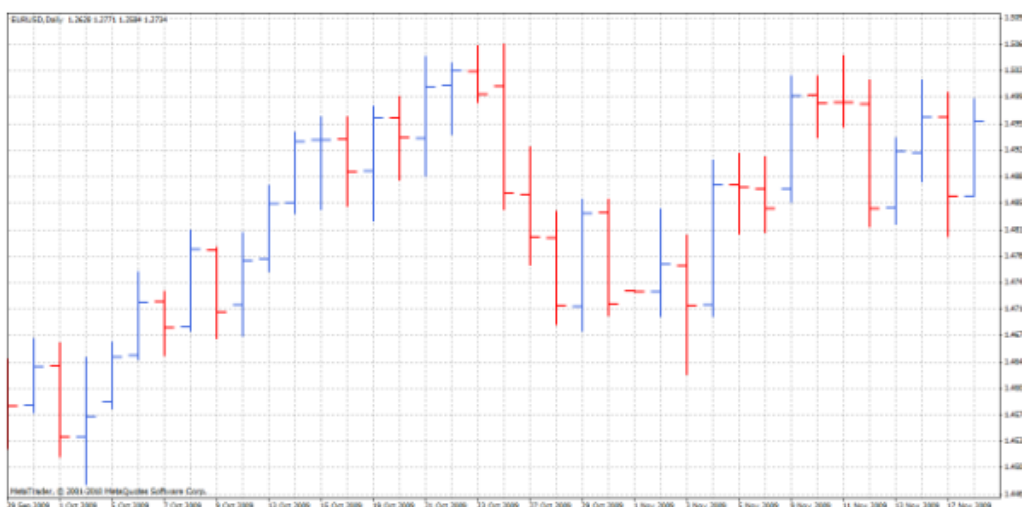
Většina účastníků však využívá kombinaci technické a fundamentální analýzy. „*Znamená to, že si učiní představu o tom, zda je určitá měna nadhodnocena či podhodnocena a v rámci této představy hodnotí momentální hospodářský výhled, události, politický vývoj, statistické zprávy, změny v náladě, a také studují obrázky technické analýzy*“ (Jílek, 2013, s. 344).

3.2.1 Základní typy grafů

V rámci technické analýzy jsou nejčastěji dle Hartmana (2018, s. 135) využívány čárové, sloupcové (čárkové) nebo svíčkové grafy. Janáč (2017, s. 67) dále uvádí Point & Figure graf, Renko graf nebo Kagi graf.

Sloupcový (čárkový) graf

Graf je tvořen sérií odlišně vysokých sloupečků, jejichž výška je vždy určena rozpětím mezi maximálním (high) a minimálním kurzem (low) za stanovený časový úsek (Chovanová a kol., 2016, s. 513).

Obrázek 1 – Sloupcový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019)

U grafu lze pozorovat zobáčky umístěné buď vpravo či vlevo dle toho zda se jedná o otevírací (open) nebo zavírací (close) cenu. Otevírací cena má zobáček vždy vlevo naopak zavírací cena vpravo.

Výhodou grafu je vyšší informativní schopnost, která je dána zakreslením 3 nebo 4 odlišných kurzů do grafu. Proměnlivá výška sloupečků i umístění otevíracího či uzavíracího kurzu ve srovnání s minimem či maximem mohou pomoci k odhadnutí síly trendu. Nevýhoda je pak spatřována v menší přehlednosti a náročnějším způsobu použití (Veselá a Oliiva, 2015, s. 50).

Čárový graf

Na vertikální ose (y) je zobrazena cena sledovaného aktiva, na horizontální ose (x) pak čas. Čárový graf zobrazuje pouze zavírací cenu (close), což je také jeho hlavním omezením. Nelze sledovat cenovou aktivitu v průběhu dne (Janáč, 2017, s. 63). Nicméně Turek (2011,

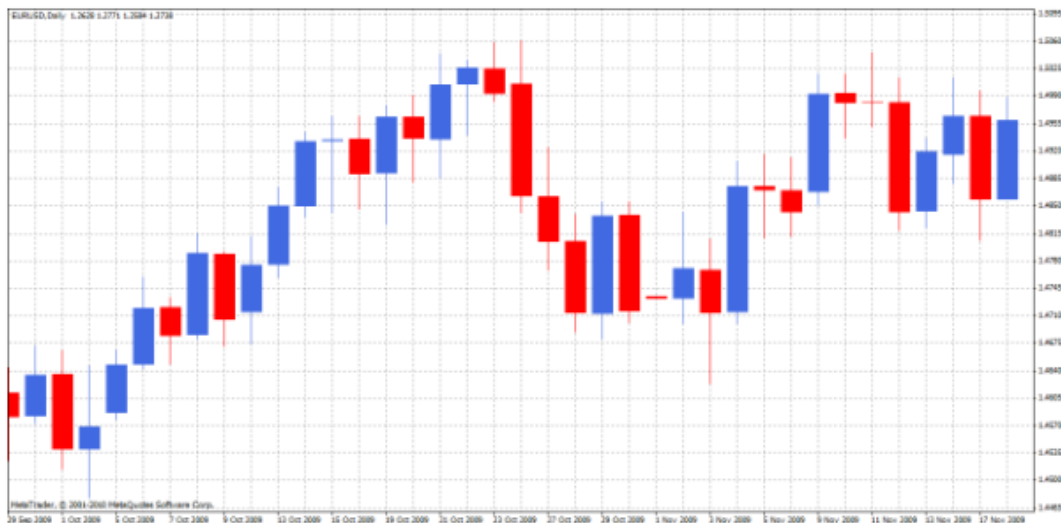
s. 53 – 54) na rozdíl od Janáče vnímá tento typ grafu pozitivně právě proto, že nejsou zobrazeny highs a lows, které mohou odrážet náhodné šumy, při nichž v obchodování dochází. Jako další výhodu grafu autor uvádí hladký vzhled, při němž je trend snadněji identifikován a jako poslední zobrazení zavírací ceny, která odráží chování účastníků, jenž jsou připraveni držet aktivum přes noc nebo přes víkend. Čárový graf tím, že zobrazuje pouze zavírací cenu, může být zakreslen pro delší časové období, neboť nepotřebuje pro zakreslení prostor mezi jednotlivými čárkami.

Obrázek 2 – Čárový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019)

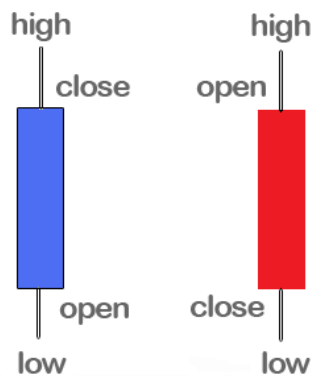
Svíčkový graf

Tato metoda technické analýzy vznikla již v 18. století v Japonsku, proto se lze někdy v literatuře setkat s označením japonský svícový graf. Svíčkový graf stejně jako graf sloupcový pracuje se čtyřmi druhy kurzů – otevírací (open), zavírací (close), maximální (high) a minimální (low) kurz.

Obrázek 3 – Svíčkový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019)

Tělo svíčky vyjadřuje rozpětí mezi minimálním a maximálním kurzem. Často jsou těla svíček v grafu znázorněna barevně. Svíčky s bílým nebo zeleným tělem značí silný nákupní tlak. Čím je tělo delší, tím je otevírací kurz výrazně níže než kurz uzavírací. Svíčky s černým či červeným tělem upozorňují na silný prodejní tlak. Čím je tělo delší, tím je uzavírací kurz výrazně pod kurzem otevíracím. Další částí svíčky jsou stíny či knoty, které vycházejí z těla svíčky a určují nejvyšší a nejnižší cenu (Veselá a Oliva, 2015, s. 53).

Obrázek 4 – Svíčky u svíčkového grafu (Forex-zone.cz, ©2008-2019)

3.2.2 Svíčkové formace

Dlouhé stíny a krátké tělo

Svíčky jsou typické dlouhým horním i dolním stínem a malým tělem. Barva těla zde není podstatná. Svíčky ukazují na nerozhodnost mezi nakupujícími a prodávajícími, kdy žádný

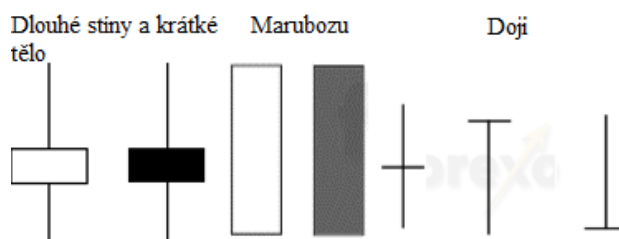
z nich neměl převahu. Malé tělo indikuje nízké rozpětí mezi open a close cenou (Stibor a kol., 2017, s. 48).

Marubozu

Marubozu nemají horní ani dolní stín – high a low zároveň představují open a close cenu. Bílá marubozu značí, že open cena je rovna low ceně a close je shodná s high. To indikuje, že kupující měli kontrolu nad cenovou aktivitou od prvního do posledního obchodu. Černá marubozu vyjadřuje kontrolu prodávajících nad cenovou aktivitou. Open cena je shodná s high cenou a close s low (Janáč, 2017, s. 83).

Doji

Open cena je shodná s close cenou. Většinou varuje před změnou trendu. Z psychologického hlediska značí nerozhodnost. Nejeefektivnější je pokud se doji vytvoří po dlouhé bílé svíčce, což značí vyčerpání a oslabení na straně poptávky (Chovancová a kol., 2016, s. 515). K tomu, aby trh dále rostl, je potřeba více kupujících, kteří zde však nejsou. Naproti tomu prodejci se snaží najít způsob, jak stlačit cenu dolů. Autor však upozorňuje na to, že ani tento pattern automaticky neznačí pohyb ceny dolů, je proto dobré vyčkat na potvrzení. Tímto potvrzením může být například medvědí svíčka, která zavře pod open dlouhé bílé svíčky (Stibor a kol., 2017, s. 49 – 50).

Obrázek 5- Svíčkové formace I. část (vlastní zpracování dle

Forexop.com, ©2019a,b)

Kladivo a oběšenec

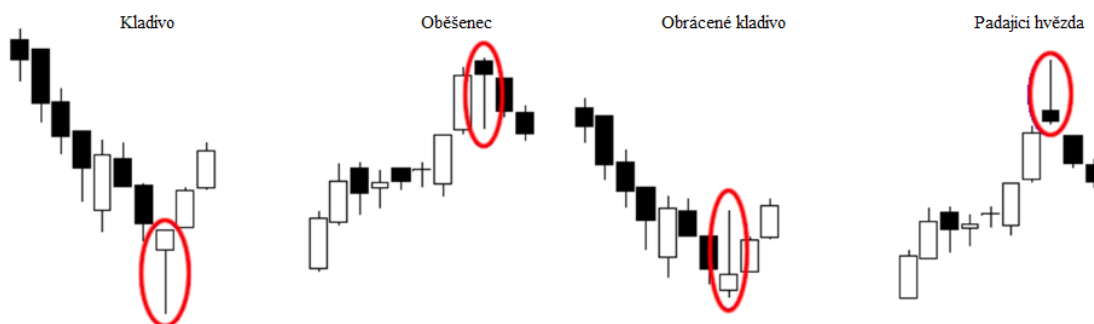
Kladivo a oběšenec vypadají úplně stejně. Typické je pro tyto svíčky malé tělo s dlouhým spodním stínem a téměř žádným nebo malým horním stínem. Barva těla může být bílá i černá. Kladivo (Hammer) je býčí reverzní formací, která se utváří na konci poklesu. Pokud se nachází na dně či supportu je ještě silnější. Dlouhý spodní stín značí stlačení ceny dolů prodávajícími. Nicméně tento trend se jim nepodařilo udržet a kupující vytlačili cenu zpět nahoru (Janáč, 2017, s. 92).

Oběšenec (Hanging Man) představuje reverzní medvědí formaci, která může značit vrchol či hladinu rezistence. Tvoří se po nárůstu a značí obnovení prodejního tlaku. (Janáč, 2017, s. 92).

Obrácené kladivo a padající hvězda

Padající hvězda (Shooting Star) je medvědí zvrátovým signálem, který se utváří po nárůstu. Může indikovat zvrát trendu, popřípadě rezistenci. I přesto, že se kupujícím podařilo vytlačit cenu směrem nahoru, jejich síla byla oslabena a medvědi dokázali stlačit cenu zpět. Potvrzením může být gap směrem dolů či dlouhá černá svíčka (Turek, 2011, s. 97 – 98).

Obrácené kladivo (Inverted Hammer) má stejný vzhled jako padající hvězda. Tato svíčka může reprezentovat potenciální zvrát trendu nebo hladinu supportu. Dlouhý horní stín po poklesu naznačuje, že v průběhu obchodování existoval nákupní tlak. Býci ovšem nebyli schopni tento tlak udržet (Turek, 2011, s. 97 – 98).

Obrázek 6 – Svíčkové formace (vlastní zpracování dle BabyPips.com, ©2019)

3.2.3 Trendy

„Obchodníci obecně považují trend za přítele. Technická analýza může přispět určitou disciplínou k procesu objevování a následování trendu. Může dodat obchodování a obtížnému rozhodování o otevření či uzavření dané pozice určitou povrchní smyslnost, nikoli však objektivitu“ (Jílek, 2013, s. 343).

Dle Chovancové a kol. (2016, s 521) je zakladatelem teorie trendů Charles H. Dow. Dow tvrdil, že většina aktiv se na trhu chová stejně a pouze málo z nich je výjimkou. Svoji teorii založil na třech základních předpokladech:

- Kurzy mají vždy definovaný trend (směr pohybu).
- Kurz obsahuje všechny faktory ho ovlivňující na základě nabídky a poptávky.

- Změny trendů utváří formace, které se pravidelně opakují a na jejichž základě je možné predikovat budoucí vývoj aktiv.

Turek (2011, s. 38) rozděluje trendy následovně:

- Primární trend – je rozhodující a trvá alespoň rok až dva. Při trendu dochází k nárůstu či poklesu ceny alespoň o 20 %.
- Vedlejší trend – krátkodobé kolísání v intervalu ne delším než 3 týdny. Dohromady tyto krátkodobé fluktuace vytvářejí sekundární trend.
- Sekundární trend – trendy, které se vyvíjejí v opačném směru než je primární trend. Doba trvání je zde stanovena na 3 týdny až 1 rok.

Veselá a Oliva (2015, s. 27) používají jiné rozdělení trendů a to na:

- Rostoucí (býčí) trend je typický postupně rostoucími maximy a minimy. Každý další vrchol (maximum) je výše než vrchol předcházející a taktéž každé další dno (minimum) je výše než dno předcházející.
- Klesající (medvědí) trend je charakteristický postupně klesajícími maximy a minimy. Každý další vrchol by měl být níže než vrchol předcházející a stejně tak každé další dno níže než dno předcházející.
- Postranní (sideways) trend je možný pozorovat tehdy, pokud se kurzy objevují v úzkém rozpětí bez výrazných rostoucích či klesajících pohybů.

Obrázek 7 – Druhy trendů (CryptoTradingExpert, ©2019)

Trend je možné identifikovat za pomoci trendových čar, jejichž použití zdůrazňuje ve své publikaci Štýbr a kol. (2011, s. 75 – 76) jakožto nástroj pomáhajícího rozpoznat trend či

jeho změnu. U trendových čar jsou spojovány vrcholy nejvyšších bodů a v okamžiku průrazu je zřejmé, že nastala velká změna. Někdy je však možné narazit na falešné průrazy, proto je obecně doporučováno počkat, dokud trendová linie neprorazí dvě po sobě jdoucí svíčky.

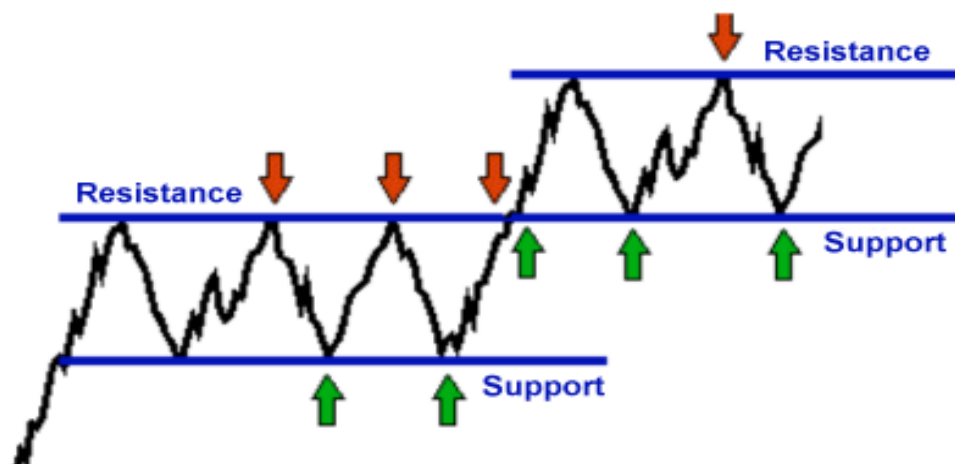
3.2.4 Supporty a Rezistence

Tyto cenové úrovně lze zjednodušeně vyjádřit jako úrovně, kdy býci nebo medvědi ztratili kontrolu nad trhem, proto se cena začala vyvíjet opačným směrem. Dle Hartmana (2018, s. 147) je dobré vyhledávat tyto úrovně, protože cena má tendenci se k nim vracet a následně se od nich buď odrazit, nebo je prorazit. Obecně platí, pokud má cena tendenci vracet se k určité úrovni a neprorazit ji, tím je úroveň silnější. Supporty a Rezistence je možné využít pro nastavení stop lossu, target profitu nebo při spekulaci na proražení nebo odražení ceny.

Support jako pojem využívaný v technické analýze stanovuje cenovou úroveň, od níž lze očekávat, že se zde cena při poklesu zastaví a trh bude mít tendenci podporovat cenu v růstu (Bekaert a Hodrick, 2018, s. 417).

Rezistence je cenová úroveň, od níž již cena neroste, ale má opačný trend. Cena je tak vysoko, že zájem investorů opadá a cena klesá (Hartman, 2018, s. 261).

Stibor (2017, s. 57) doporučuje uvažovat o těchto nástrojích jako o zónách. Jednou z možností jak tyto zóny objevit je využít čárový graf, jelikož jsou zde vidět pouze zavírací ceny.

Obrázek 8 – Supporty a rezistence (Investtech.com, ©1997-2019)

3.2.5 Technické indikátory

Pro praktickou aplikaci technické analýzy jsou využívány indikátory. Jednotlivé indikátory se však významně liší svou spolehlivostí, oblíbeností a vypovídací schopností. Indikátor představuje dle Turka (2011, s. 123) matematický výpočet, jehož výsledkem je hodnota, kterou lze využít pro odhad budoucí změny ceny. Dle Veselé a Olivy (2016, s. 103) je možné indikátory rozdělit na trendové, cenové, objemové, sentiment a indikátory šíře trhu. Vzhledem k velkému množství indikátorů budou níže uvedeny pouze některé z nich.

3.2.5.1 Trendové indikátory

Tyto indikátory slouží především, jak již název napovídá ke stanovení trendu, zejména zachycení začátku a konce trendu. Svou povahou se řadí mezi indikátory zpožděné vzhledem k tomu, že reagují na pohyb ceny. Nikdy od nich nelze čekat signály dopředu. Velmi dobře fungují na trendových trzích, ovšem na trzích, které netrendují mohou přinést řadu špatných signálů (Hartman, 2018, s. 159).

Klouzavé průměry – Moving Averages

Podle Turka (2011, s. 127) jsou klouzavé průměry indikátorem zobrazujícím průměrnou hodnotu ceny aktiva za konkrétní časové období. Mezi oblíbené patří prostý klouzavý průměr (SMA) a exponenciální klouzavý průměr (EMA). Zásadní rozdíl mezi těmito průměry je ve váze přiřazované nejaktuálnějším hodnotám. Prostý klouzavý průměr přiřazuje stejnou váhu všem cenám. Naproti tomu exponenciální průměr přikládá větší váhu cenám aktuálním. Všechny výpočty udělá software, obchodník si musí pouze zvolit vhodný typ klouzavého průměru a periody. Pak je třeba už jen čekat na vhodné signály pro vstup do obchodní pozice, které jsou dle Hartmana (2018, s. 162) následující:

- Cenový graf překříží klouzavý průměr směrem nahoru – vstup do long pozice.
- Cenový graf překříží klouzavý průměr směrem dolů – vstup do short pozice.
- V rámci komplexního obchodního systému je stanoven trend.

3.2.5.2 Cenové indikátory (Oscilátory)

Velká část cenových indikátorů má povahu tzv. oscilátorů. Zatímco trendové indikátory napomáhají stanovit trendy na trhu, oscilátory ukazují, kdy jsou trendy připraveny se obrátit. Charakteristickým rysem oscilátorů je skutečnost, že jejich hodnota kolísá kolem určité úrovně (0 nebo 100) nebo v rozpětí stanoveného pásma (např. 20 až 80, 30 až 70). Oscilá-

tory jsou založeny na rozdílu či podílu dvou a více kurzových hodnot, jednoduché konstrukci a přehledném zobrazení (Stibor a kol., 2017, s. 59; Veselá a Oliva, 2015, s. 133).

Relative Strength Index (RSI)

RSI stanovuje, zda je trh přeprodáný či překoupený. Hodnoty indikátoru fluktuují mezi hodnotami 0 – 100. Hartman (2016, s. 130 – 132) doporučuje využívat 14 denní RSI. V překoupené oblasti se vstupuje do short pozice – to je v případě pokud je hodnota RSI nad 70. V přeprodané naopak do long pozice, kdy je hodnota pod 30. Autor dále doporučuje nespoléhat pouze na toto pravidlo, ale při nákupním příkazu počkat až RSI překříží hodnotu 30 zpět nahoru a obráceně. Pokud se RSI dostane nad hodnotu 70, vyčkat s prodejním příkazem do doby až RSI překříží hodnotu 70 směrem dolů.

Stochastic Oscilator

Oproti RSI, které odkazuje pouze na zavírací ceny, stochastic využívá kromě již zmíněných zavíracích cen i obchodní rozpětí minulých období. U trendových trhů je k stochasticu vhodné použít i trendový indikátor. Tento oscilátor je složen ze dvou křivek a jako momentový indikátor i z přeprodaných a překoupených oblastí. Dvě hlavní křivky, ze kterých je složen se označují jako % K a % D a jde o velmi podobné hodnoty označované v procentech. Stochastic se může pohybovat od 0 – 100 %. Překoupené a přeprodané oblasti jsou mezi 30 a 70. Někteří autoři jako například Stibor a kol. (2017, s. 60) uvádějí 20 a 80. % D křivka je vyhlazenou % K křivkou, tedy % D bude vždy pomalejší křivkou a % K naopak tou aktivnější (Turek, 2008, s. 96 – 97). Stibor a kol. (2017, s. 60) uvádí možnosti využití tohoto oscilátoru. Nakupovat pokud oscilátor klesne pod hladinu 20 a opět nad ni vzroste a prodávat pokud oscilátor vzroste nad hodnotu 80 a poté pod ni spadne. Nicméně toto doporučení je vhodné využívat zejména v netrendovém trhu, v případě trendového trhu dochází k mnoha falešným signálům. Nicméně signály indikující nákup či prodej lze hledat i v případě protnutí křivek. Pokud křivka % K vzroste nad % D a to pod úrovní 20 jedná se o nákupní signál. V případě, kdy křivka % K klesne pod % D a to nad úrovní 80 jedná se o prodejní signál. Ovšem i zde autor doporučuje využívat tato pravidla spíše pro netrendující trh.

3.2.5.3 Objemové indikátory

Objemové indikátory pracují, jak již název napovídá s objemem obchodů. Objem obchodů lze považovat za měřítko síly nebo slabosti trhu. Je-li trend na trhu silný, měl by mu také

odpovídat rostoucí objem obchodů, který vyjadřuje rostoucí počet kupujících nebo prodávajících. Na druhou stranu, pokud je nastoupený trend doprovázen klesajícím počtem obchodů, dochází k oslabení zájmu kupujících nebo prodávajících, což může signalizovat změnu trendu. Objemové indikátory patří k často využívaným indikátorům. Nicméně i zde se často vyskytují falešné signály, proto je vhodné je doplnit jiným typem indikátorů (Veselá a Oliva, 2015, s. 165).

Money Flow Index (MFI)

MFI využívá údaje o objemu obchodů a průměrném kurzu za určité období. MFI srovnává pozitivní a negativní tok peněz. Pokud je dnešní typická cena vyšší než včerejší jedná se o pozitivní tok a naopak. Oblíbeným časovým údajem je zde 14 denní průměr. Indikátor fluktuuje v rozmezí 0 až 100 a je tím kolísavější za čím menší počet dnů se vypočítává (Turek, 2011, s. 172 – 173).

Pro indikátor MFI je možné využít následující interpretace:

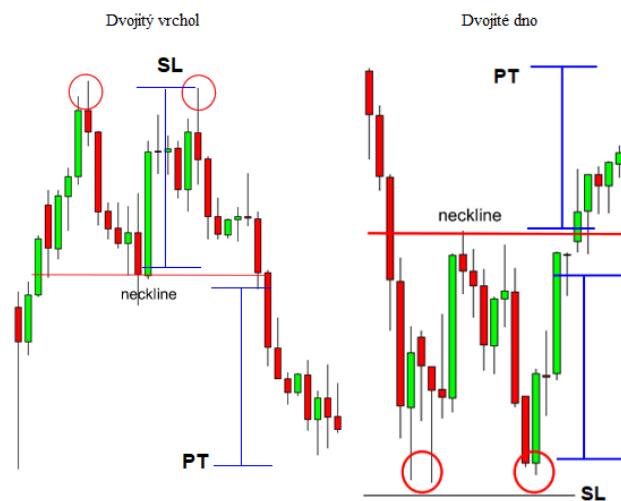
- Stanovení divergencí mezi vývojem kurzu a indikátorem MFI. Pokud kurz instrumentu klesá a indikátor MFI náhle začne růst, jedná se o neshodu, pozitivní divergenci, která může značit změnu trendu z medvědího na býčí. O negativní divergenci lze hovořit v případě, kdy kurz instrumentu roste zatímco MFI klesá.
- Analyzování pásem překoupenosti a přeprodanosti. Indikátor MFI má standardizovaná pásma oscilace. Proto lze v horním pásmu (80) předpokládat překoupenost trhu a v dolním pásmu (20) přeprodanost trhu (Turek, 2011, s. 172 – 173; Veselá a Oliva, 2015, s. 168).

3.2.6 Vybrané grafické formace

Dvojitý vrchol a dvojitě dno

Dvojitě vrcholy jsou dle Stibora (2017, s. 72 – 73) dva po sobě jdoucí vrcholy na stejné cenové hladině. A stejně tak dvojitá dna jsou dva po sobě jdoucí propady při stejné cenové hladině. Dvojitý vrchol je symbolem hranice, kterou kupující nemají sílu prorazit. V okamžiku, kdy se cena vyšplhá k úrovni předchozího vrcholu a začne klesat, je vhodné počkat na potvrzení a to v podobě průrazu tzv. neckline. Až pod touto úrovní jsou obvykle zadávány prodejní příkazy (viz. Obrázek č. 9). Z dvojitého vrcholu se může vytvořit i vrchol trojitý. Obecně platí, čím více vrcholů, tím větší je pravděpodobnost, že se trend otočí. Tyto formace se zpravidla objevují na intradenních grafech, kde poukazují na krátkodobou

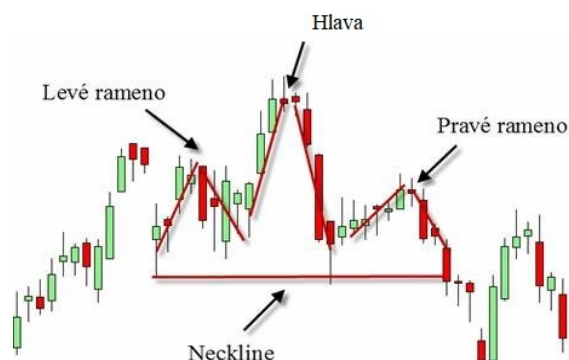
změnu trendu. Jak uvádí Chovancová a kol. (2016, s. 520) u **dvojitého dna** je situace opačná - umožňuje obchodníkům levně nakoupit.

Obrázek 9 – Dvojitý vrchol a dvojité dno (vlastní zpracování dle fxstreet.cz s.r.o., ©2009 – 2019)

Hlava a ramena

Tato formace dle Stibora (2017, s. 73) upozorňuje na změnu trendu, stejně jako formace předešlá. Po prvním vrcholu a menším propadu ceny (první rameno) kupující opět dominují a tlačí cenu výše, přičemž dochází k průrazu předchozího vrcholu. Po nějaké době však ztrácejí svou sílu a prodávající stlačí cenu na předchozí hladinu tzv. neckline (viz. Obrázek č. 10). Pokud však kupující opět posunou hladinu výše, hodně obchodníků již čeká na vytvoření druhého ramene. Po jeho vytvoření většina z nich zadává prodejní pokyn pod úrovní neckline.

Obrázek 10 – Hlava a ramena (Investičníweb.cz, ©2019)

Symetrický, rostoucí a klesající trojúhelník

Symetrický trojúhelník je dle Hartmana s Ludvíkem (2009, s. 99) „rozpětím mezi nižšími vysokými a vyššími nízkými cenami. Může se objevit jak v uptrendu i v downtrendu a může naznačovat jak pokračování, tak obrat trendu“. Chovancová a kol. (2016, s. 520) dodává, že podmínkou formace je vytvoření alespoň čtyř bodů obrátů. Ve špičce trojúhelníka však obchodník neví, jakým směrem se cena vydá, a proto zadá oba příkazy (buy i sell) a vyčkává.

U **rostoucího trojúhelníku**, jak lze vidět na obrázku č. 11 se postupně utváří rostoucí dna (higher lows), vrcholy zůstávají zhruba na stejné úrovni. Kupující se snaží vytlačit cenu k hranici odporu (rezistenci) a často i nad ni. Nicméně ne vždy se to kupujícím povede a cena se může vydat oběma směry, proto se obchodníci snaží být připraveni na pohyb jakýmkoliv směrem (Veselá a Oliva, 2015, s. 73; Stibor, 2017, s. 70 – 71).

V případě **klesajícího trojúhelníku** je situace opačná – vrcholy klesají a dna se pohybují na relativně stejné úrovni (Veselá a Oliva, 2015, s. 73).

Obrázek 11 – Grafické formace trojúhelníků (Babypips.com, ©2019a)

3.2.7 Silné a slabé stránky technické analýzy

Mezi silné stránky technické analýzy řadí Turek (2011, s. 10 – 12):

- Koncentrace na cenovou aktivitu jakožto nástroje pro odhad budoucí ceny.
- Využívání open, high, close a low ceny, které odrážejí sílu poptávky a nabídky
- Použití supportů a rezistencí představující signál, že poptávka nebo nabídka začala získávat převahu.
- Přehledně znázorněná historie cen pomocí grafů.
- Pomoc při vyhledávání vstupů do obchodů. Technická analýza může pomoci vytipovat dobrý okamžik pro vstup do obchodu.

Nicméně lze nalézt i slabé stránky této analýzy:

- Subjektivní posouzení. Často se stává, že dva techničtí obchodníci vidí na stejném grafu různé scénáře vývoje.
- Opožděná reakce. V době, kdy je nalezen trend jeho významná část pohybu obvykle už proběhla (Stibor, ©2008-2019).

3.3 Psychologická analýza

Kromě uplatnění správných strategií, na základě kterých budou obchody prováděny a řízení rizika je psychická pohoda jedince dalším z klíčových faktorů, bez nichž se úspěšný obchodník neobejde. Avšak právě psychologická analýza patří mezi ty nejsložitější, neboť předmětem zkoumání nejsou obchodované instrumenty nýbrž člověk. V porovnání s fundamentální a technickou analýzou je často vnímána jako analýza doplňková či okrajová, i přesto že působení psychologických vlivů investoři nevyvracejí. Jedním z důvodů proč stojí analýza na pokraji zájmu je její složitost a špatná predikce. Její využití se v praxi doporučuje zejména pro krátký investiční horizont, kde za hlavní faktory ovlivňující kurz patří hlavně psychologické reakce účastníků trhu (Lien, c2009, s. 107; Musílek 1999, s. 357; Novotný, 2018, s. 82 – 83; Veselá, 2019, s. 577).

Základ psychologické analýzy lze hledat v psychologii davu. Změny v obchodování jednotlivců, kteří se stanou součástí davu, popisuje francouzský sociolog a ekonom Gustave Le Bon. Podle Le Bona v psychologickém davu vzniká jev, který pojmenoval „kolektivní duše“. Ta způsobuje, že dav se chová jinak než by se choval jedinec, kdyby uvažoval sám za sebe. V kolektivním davu jde individualita stranou. Rozum ustupuje, čímž rozumová úroveň davu prudce klesá (Chovancová, s. 241).

Veselá (2019, s. 379) uvádí typické vlastnosti společné pro každý dav:

- Náhlá proměnlivost myslí a citů davu.
- Přehnaná věrnost vůči davu.
- Zjednodušené avšak extrémní city. Davy buď někoho, nebo něco přehnaně milují nebo nenávidí.
- Nepřijetí kritiky ideje, kterou dav vyznává. Snaha o rozšíření davu.
- Neakceptování morálních a etických hodnot.

Z psychologie davu vychází i Kostolany, který rozlišuje účastníky trhu na hráče a spekulanty. Hráči jsou na trhu zastoupeni až 90 % investorů a Kostolany je pojmenoval jako

„roztřesené ruky“. Hráči tím, že představují většinu, jsou davem. Obchody provádějí impulzivně a sní o velkém úspěchu. Hráči jsou často strženi davem a konají stejně jako dav. Druhou skupinou jsou spekulanti., kteří tvoří pouhých 10 %. Jedná se o silné investorské osobnosti ovládající trh. Jejich hlavní přednost spočívá v rozpoznávání, zda je situace na trhu výsledkem davové psychózy nebo má své reálné důvody. Častou jdou proti proudu (Kostolany, 2008, s. 41 - 43; Veselá, 2019, s. 584 – 585).

4 OBCHODNÍ PLÁN A MONEY MANAGEMENT

Obchodní plán zahrnuje definovaný seznam pravidel obchodního systému a všech dalších pravidel, které si trader stanoví. Nejde o to, zda jde o začínajícího obchodníka či profesionála – žádný z nich se bez obchodního plánu neobejde. V obchodním plánu by měl být stanoven obchodovaný instrument, za jakých podmínek bude obchod otevřen či uzavřen. Součástí obchodního plánu by rovněž měly být cíle, kterých chce obchodník dosáhnout a stejně tak určena i výše rizika na jeden obchod (admiralmarkets, ©2019).

„Vytvoření a striktní dodržování obchodního plánu je jednou z nejdůležitějších součástí úspěšného obchodování. Právě správné dodržování obchodního plánu za každé situace z vás dříve či později učiní úspěšného obchodníka“

(Turek, 2008, s. 102).

4.1 Obchodní styl

Obchodování dělí Hartman (2016, s. 194) dle použitých časových rámců na 3 základní typy:

- Intradenní obchodování
- Swingové obchodování
- Poziční obchodování

Janáč (2017, s. 40) však ve své publikaci uvádí ještě jeden možný obchodní styl a to Scalping.

Při **scalping stylu** jsou obchodní pozice drženy pouze pár sekund, maximálně několik minut. Jedná se o velmi rychlé obchodování, kde může obchodník realizovat zisk pouze 1 pip. Pro úspěšné využití této strategie je potřeba naprostá koncentrace a rychlé myšlení (Babypips.com, ©2019b). Tato strategie může být zisková díky velkému procentu úspěšnosti obchodů. U scalpingu je dobré omezit ztráty a nechat zisky růst. To může dělit ziskovou scalping strategii od ztrátové. Nevýhodou scalpování je vyšší provize pro brokera spojená s větším množstvím realizovaných obchodů a také to, že u ztrátových obchodů dochází k větší bodové ztrátě než u obchodů ziskových (Admiralmarkets, ©2019a).

U **intradenního stylu** se obchodník zaměřuje zejména na malé Time Frames (1M, 5M). Pozice jsou drženy pouze několik minut, max. hodin. Jedná se o nejvíce časově náročný styl obchodování, jelikož vyžaduje neustálou kontrolu trhu. Počet obchodů je vysoký

s čímž jsou spjaty vysoké poplatky (spready). Hlavní výhoda spočívá v tom, že pozice nejsou drženy přes noc. Tento styl však vyžaduje důslednou sebekontrolu (Janáč, 2017, s. 40).

Swingoví obchodníci využívají hlavně hodinové grafy (1H, 4H) a obchodní pozice drží od několika hodin po několik dní. Hlavním rizikem je držení pozice přes noc, kdy obchodník spí. Nicméně výhodou je dostatek obchodních příležitostí, přičemž se jedná o nejziskovější způsob obchodování (Hartman, 2016, s. 194).

Poziční obchodníci sledují denní a týdenní grafy. Obchodní pozice drží v rozsahu od několika týdnů až měsíců. Je nejméně časově náročný, nevyžaduje častou kontrolu trhu. Vzhledem k tomu, že počet obchodů je poměrně malý, jsou zde nízké poplatky. Největší nevýhodou je však vyšší potřeba kapitálu, jelikož obchody vyžadují nastavení vyšších stop loss (Hartman, 2016, s. 194; Janáč, 2017, s. 40).

4.2 Obchodní strategie

Obchodní strategie nebo také obchodní systém je velmi důležitou součástí obchodování. Forex obchodní strategie je postavena na fundamentální či technické analýze, případně na kombinaci obou. Následně jsou vytvořeny vzorové ukázky vstupu do obchodu a přesně definované pokyny k opuštění obchodu. Pokročilejší obchodní strategie se zabývají i money managementem. Nicméně každá obchodní strategie by měla být nejprve otestována na historických datech (backtesting) a přizpůsobena instrumentu a zvolenému time frame, jelikož trhy se vyvíjejí velmi rychle a je třeba neusnout na vavřínech. Obchodní systém je důležité neustále analyzovat a vyhodnocovat, zda jsou nastavená pravidla pro vstup a výstup z pozic platná a efektivní. Tato kontrola napomáhá k včasnému odhalení problémů vlivem změny trhu či nefunkčnosti nastavených pravidel, ale může sloužit i k tvorbě nových myšlenek (Finex.cz, ©2014-2020; Turek, 2008, s. 116).

Turek (2008, s. 116) dále uvádí 2 typy obchodování:

- Mechanické obchodování s jasně definovanými pravidly. Obchodování lze vykonávat čistě mechanicky. Nejsou sledovány zveřejňované makroekonomické ukazatele, důležité supporty a rezistence ani nic jiného co není stanoveno v pravidlech. Tento systém může být naprogramován do počítače, který pak podle nadefinovaných pravidel obchoduje automaticky.
- Diskreční obchodování – zde je kladen důraz na zkušenosti a úsudek obchodníka, který neobchoduje čistě mechanicky, ale rozhoduje se na základě aktuální situace

na trhu. Stejně jako při mechanickém obchodování je sestaven obchodní plán s pravidly, kdy na trh vstupovat či kdy vystupovat, apod. a rovněž je třeba pravidla otestovat na historických datech. Sledovány jsou rovněž časy vyhlášení důležitých makroekonomických ukazatelů.

Ještě předtím než obchodník vstoupí na devizový trh, shrnuje Kovalovský (©2009-2020) kroky, které by měl obchodník dodržet při tvorbě strategie:

1. Vybrat instrument pro obchodování
2. Zvolit technické indikátory
3. Nastavit technické indikátory
4. Testovat obchodní historii (backtesting)
5. Definovat pravidla obchodování (vstup a výstup z pozice, nastavení stop loss, apod)
6. Stanovit rizika
7. Realizovat obchody a vyhodnotit úspěšnost.

Jak uvádí Turek (2008, s. 115) cílem obchodního systému je poskytnout obchodníkovi určitou výhodu oproti obchodníkům ostatním.

4.2.1 Testování obchodních strategií

Před založením reálného účtu je třeba zvolenou obchodní strategii otestovat. Zjistit, zda je obchodní systém ziskový je možné na demo účtu, kde jsou obchodovány v reálném čase tržní data, avšak s fiktivními penězi. Aby však byla správně zjištěna efektivnost systému, musel by být demo účet založen alespoň jeden rok, což by bylo časově velmi náročné (Hartman, ©2009-2020).

A proto existuje tzv. **backtesting** - testování na historických grafech, čímž lze ušetřit mnoho času. Pro backtesting je zapotřebí tužka a papír či program MS Office Excel a obchodní platforma s historickými daty. Historická data jsou postupně procházena na zvoleném časovém rámci a dle obchodního systému jsou zapisovány např. datum a čas obchodu, vstupní a výstupní cena obchodu, velikost obchodních pozic, zisk či ztráta, úspěšnost systému v %, průměrná hodnota zisku nebo ztráty na obchod (Hartman, ©2009-2020).

4.3 Money management a řízení rizika

Autoři jako například Turek (2008) a Stibor (2017) ve své publikaci pojem Money management nevyužívají, pouze se zabývají jeho součástí a to řízením rizika. Dle Turka (2008, s. 146) risk management neboli řízení rizika spočívá v analýze míry rizika a stanovení zásad, jak riziku čelit. Kathy Lien (c2009, s. 104 – 105) si ve své publikaci klade otázku, zda jsou trhy opravdu tak záhadné a pouze několik málo obchodníků zde může zbohatnout nebo na straně ztrát stojí obyčejná chyba, kterou mnoho obchodníků opakuje. A právě druhá možnost je ta správná. Mnoho traderů totiž neklade žádný důraz na řízení rizika. Řízení rizika dle autorky zahrnuje zjednodušeně řečeno kolik je obchodník ochoten ztratit a kolik chce získat.

Money management, jak uvádí Janáč (2017a, s. 29) je proces zahrnující následující kroky:

- Vyhodnocení dostupných příležitostí na trhu,
- Rozhodnutí o výši kapitálu, který může být využit k obchodování
- Stanovení objemu obchodu
- Stanovení přípustné ztráty na obchod
- Rozhodnutí, zda portfolio diverzifikovat.

I Hartman (2018, s. 197) vnímá money management nikoliv jako pouhé řízení rizika, ale jako celkové řízení financí na investičním účtu.

4.3.1 Risk - Reward Ratio (RRR)

Risk – Reward Ratio (RRR) představuje poměr rizika a zisku. Obecně by tento poměr měl být alespoň 1:2, pokud ne více. Dobře nastavený poměr může obchodníkům zabránit vstoupit do pozic, které v konečném důsledku nestojí za podstoupené riziko. RRR znamená, že je pouze vypočítána ztráta připadající na jeden obchod a nastavený stop-loss s profit-target, ale že je správným způsobem dosaženo při ziskových obchodech většího zisku, než je velikost potenciální ztráty na daný obchod. Tímto způsobem by mělo být možné získat peníze, i když trader není příliš úspěšný – větší množství ztrátových obchodů. Pokud je dlouhodobě dosahováno pozitivního RRR, je obchodník na správné cestě být úspěšný (FXstreet.cz, 2016; Lien, c2009, s. 105).

4.3.2 Stop Loss strategie

Stop Loss strategie znamená připuštění ztráty. Štýbr a kol. (2011, s. 64) doporučuje nikdy bez stop loss neobchodovat. Trh je nevyzpytatelný a obchodník by mohl hodně ztratit. Stop loss je považován za ochranný prvek, který má účastníka trhu v první řadě chránit. Jak velký bude, záleží dle Stibora (2017, s. 76) čistě na obchodníkovi, výši jeho kapitálu a stanovených finančních cílech. Literatura doporučuje nastavení stop loss na úrovni odpovídající max. 2 % z celkového kapitálu. Pokud se jedná o začínajícího obchodníka s nízkým kapitálem obchodujícího v mikro letech, bude třeba nastavit stop loss o něco větší, aby obchod fungoval.

4.3.3 Drawdown

Drawdown je jinak řečeno pokles kapitálu. Každá strategie může mít období ztrát a propadů, nicméně je důležité stanovit maximální úroveň drawdown neboť na základě ní se trader rozhoduje (Janáč, 2017, s. 119).

5 RIZIKOVÁ A ČASOVÁ ANALÝZA

Při plánování je třeba sestavit rizikovou a časovou analýzu, která může pomoci k vyhotovení kvalitního projektu a upozornit na nežádoucí vlivy, ještě předtím než skutečně nastanou.

5.1 Riziková analýza

Riziko je všudypřítomný faktor v každé aktivitě, který je třeba identifikovat a neustále s ním pracovat, zejména jej eliminovat díky kvalitně nastaveným funkčním systémům. Existuje řada definic rizik. Jedna z mnoha charakterizuje riziko jako obavu z potenciálních materiálních a nemateriálních vlivů nejistého prostředí na dosahování vytyčených cílů (Vochozka, Mulač a kol., 2012, s. 437). Definice od Svozilové (2016, s. 304) naopak vidí v riziku situaci mezi jistotou a nejistotou, kdy jsou k dispozici informace v omezeném množství, čímž není zaručena jistota výsledku. Nicméně je možné na základě mála informací odhadnout pravděpodobný výsledek. Mulačová s Mulačem (2013, s. 209) taktéž vnímají riziko jako nejistotu, avšak s tím rozdílem, že je možné ji změřit.

Prvním krokem při procesu snižování rizik jak uvádí Smejkal s Raisem (2013, s. 95) je jejich analýza. Analýza rizik může být charakterizována jako proces určování hrozeb, pravděpodobnosti jejich výskytu a dopadu na aktiva. Navazující činností je řízení rizik, o které se stará risk management.

Při určení hodnoty pravděpodobnosti výskytu rizika a jeho dopadu lze využívat různých statistických metod, avšak v praxi je vyhodnocování častěji založeno na úsudku jedince. Velmi často využívanou analytickou metodou při hodnocení rizik je tzv. krizová matice často nazývána jako mapa rizik, popřípadě součtová matice rizik (Mulačová a Mulač, 2013, s. 215). Vochozka, Mulač a kol. (2012, s. 444) blíže specifikují klíčové oblasti matice. Pravděpodobnost představuje dle autorů frekvenci výskytu rizik a dopad, tvořící druhou osu matice lze popsat jako vliv na organizaci pokud riziko opravdu nastane.

Mulač s Mulačovou (2013, s. 215) vidí přínos grafického znázornění matice zejména v okamžitém vyhodnocení velikosti rizika. Čím více se riziko posouvá směrem doprava nahoru, tím je třeba mu věnovat větší pozornost v oblasti řízení rizik.

Pravděpodobnost výskytu rizika je znázorněna v následující tabulce č. 3 jednak ve slovním, ale také v numerickém vyjádření.

Tabulka 3 – Pravděpodobnost výskytu rizika (vlastní zpracování dle Smejkal a Raise, 2013, s. 134)

Pravděpodobnost výskytu		
Stupeň	Hodnocení v %	Slovní komentář
1	0 – 5 %	Velmi nepravděpodobné riziko
2	6 – 20 %	Nepravděpodobné riziko
3	21 – 50 %	Příležitostné riziko
4	51 – 70 %	Pravděpodobné (časté) riziko
5	71 – 100 %	Velmi pravděpodobné riziko

Při dopadu rizika je postupováno obdobně, avšak Fotr se Součkem (2005, s. 146) uvádějí, že při vyčíslování stupně dopadu není vhodné využívat stupnici 1 – 5 stejně jako u pravděpodobnosti výskytu, ale navrhují číselování zobrazené v tabulce č. 4. Číselné vyjádření významu daného faktoru je stanoveno jako součin obou hodnocení. Proto pokud by bylo využito číselování 1 – 5 dosáhlo by stejného výsledku riziko velmi nepravděpodobné s vysokým negativním dopadem a riziko velmi pravděpodobné s velice malým negativním dopadem. Autoři z toho důvodu volí pro ohodnocení intenzity nežádoucího dopadu nelineární stupnici.

Tabulka 4 – Dopad rizika (vlastní zpracování dle Doležal a kol., 2016, s. 202 – 203; Fotr a Souček, 2005, s. 147)

Dopad rizika		
Stupeň	Dopad rizika	Slovní komentář
1	Velice malý	Riziko bude mít velmi malý dopad na úspěch celého projektu.
2	Malý	Riziko bude mít dopad na méně významné oblasti.
4	Střední	Riziko bude mít střední dopad na projekt.
8	Vysoký	Riziko bude mít významný dopad na projekt.
16	Obzvlášť vysoký	Riziko vyvolá závažné změny.

Pokud je dán dohromady dopad rizika a jeho pravděpodobnost výskytu, vznikne matice pro určení hodnoty rizika znázorněná v tabulce č. 5, kterou lze využít zejména dle Fotra a Součka (2005, s. 147) a Smejkal a Raisem (2013, s. 134) pro seřazení rizik od nejvýznamnějších po nejméně významná, ale hlavně k jejich rozčlenění do jednotlivých kategorií:

- Kategorie nejvýznamnějších rizik (ohodnocení vyšší než 30). Tato rizika je třeba radikálně eliminovat, popřípadě snížit alespoň na střední úroveň.
- Kategorie středně významných rizik, proti kterým je třeba zavést bezpečnostní opatření a dále je kontrolovat (ohodnocení 10 – 30).
- Kategorie nejméně významných rizik (ohodnocení nižší než 10), která je třeba monitorovat, ovšem není třeba žádných zvláštních opatření.

Tabulka 5 – Matice pro stanovení hodnoty rizika (vlastní zpracování dle Fotr a Souček, 2005, s. 147)

Ohodnocení dopadů rizika		Ohodnocení pravděpodobnosti rizika				
		Velmi nepravděpodobné	Nepravděpodobné	Příležitostné	Pravděpodobné	Časté
		1	2	3	4	5
Obzvláště vysoký	16	16	32	48	64	80
Vysoký	8	8	16	24	32	40
Střední	4	4	8	12	16	20
Malý	2	2	4	6	8	10
Velice malý	1	1	2	3	4	5

5.2 Časová analýza

Časový harmonogram je nezbytnou součástí kvalitního plánování. K jeho tvorbě přispívá řada metod mimo jiné metoda kritické cesty. **Metoda kritické cesty (CPM)** je technikou síťového grafu pomocí níž lze odhadnout celkovou dobu trvání projektu. Jedná se o významný nástroj pomáhající manažerům respektovat časový plán. Kritická cesta projektu je množství aktivit udávající nejkratší možnou dobu trvání projektu, resp. se jedná o nejdelší cestu síťovým grafem, jež neobsahuje žádné časové rezervy či tolerance. Časová rezerva vyjadřuje množství času, o němž se může daná aktivita zpozdít, aniž by ohrozila včasný začátek aktivity následující nebo zpozdila dokončení projektu (Schwalbe, 2011, s. 234). Pro

výpočet doby trvání projektu je třeba vytvoření síťového grafu, který lze dle (Kuncové a kol., 2016, s. 42 – 43) hranově či uzlově ohodnotit při zachování určitých pravidel:

- Graf má jeden začátek a konec.
- Každá hrana je orientována (průběh činnosti).
- Každá činnost znázorněna pouze jednou hranou.
- Mezi dvěma sousedními uzly vede pouze jedna hrana.

Je vhodné ještě poznamenat, že kritická cesta je složena z kritických činností, což jsou činnosti, u kterých je nutný začátek i konec v přesně plánovanou dobu. Pokud se tak nestane, dochází k prodloužení celého projektu. Každá kritická činnost má totiž nulovou rezervu. Naproti tomu u nekritických činností je k dispozici určitá rezerva umožňující začít resp. ukončit činnost později, aniž by došlo k prodloužení samotného projektu (Kuncová a kol., 2016, s. 42).

6 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Cílem teoretické části bylo zpracování literární rešerše zaměřené na problematiku obchodování na měnovém trhu Forex za využití domácích i zahraničních publikací. Téma obchodování na měnovém trhu Forex je u českých autorů již poměrně oblíbené. Nicméně jak uvádí Dvořák (s. 1, 2008) v roce 2002 byla na trhu pouze jedna kniha v českém jazyce. Z domácích autorů se tématu podrobně věnují zejména Hartman (2018) v publikaci *Začínáme na burze: jak uspět při obchodování na finančních trzích: akcie, komodity, Forex a kryptoměny*, dále Janáč (2017) a Stibor (2017). Ze zahraniční literatury pak lze zmínit Beakaerta s Hodrickem (2018), kteří se ve své publikaci taktéž zaobírají daným tématem.

První část byla věnována finančním trhům, jejich funkcím a možným způsobům členění. Na finanční trh je možné nahlížet různě. Nejčastěji používané členění udávané literaturou je z hlediska času. V rámci této kategorie je trh členěn na peněžní a kapitálový. Před uvedením různých přístupů k obchodování bylo nezbytné popsat samotný Forex, jeho historii, účastníky, měny a měnové páry, které se zde obchodují, obchodní hodiny a hlavně uvést základní terminologii bez které se začínající trader neobejde. Zde však bylo přihlédnuto zejména k potřebám autora. Na závěr kapitoly byly popsány jednak výhody, ale také rizika spojená s obchodováním na Forex.

Jádrem celé teoretické části, je kapitola č. 3, ve které jsou popsány základní přístupy k obchodování na Forex – jedná se o analýzu fundamentální, technickou a psychologickou. Největší prostor je věnován analýze technické. Klíčovým nástrojem technické analýzy je graf, na kterém jsou sledovány pohyby kurzů. V kapitole jsou tak popsány různé typy grafů, svíčkové formace, trendy, technické indikátory, z nichž některé byly vybrány pro reálné obchodování a upozorněno na slabé stránky této analýzy.

V posledních kapitolách je prostor věnován obchodnímu plánu, bez kterého se žádný trader neobejde. V obchodním plánu by měl být stanoven obchodovaný instrument, styl obchodování, za jakých podmínek bude obchod otevřen či uzavřen. Součástí obchodního plánu by rovněž měly být cíle, kterých chce obchodník dosáhnout a stejně tak určena i výše rizika na jeden obchod. Nicméně před samotným obchodováním na reálném účtu by zvolená strategie měla být otestována na demo účtu, jež je možný zdarma založit a začínající obchodník se tak může seznámit s uživatelským rozhraním v klidu a bez zbytečného stresu a otestovat si svoji strategii, popřípadě ji upravit tak, aby byla zisková.

Při realizaci jakéhokoliv projektu nesmí být zapomínáno na časovou analýzu spočívající převážně ve tvorbě časového harmonogramu jednotlivých prací a analýzu rizik sloužící k odhalení faktorů, které by mohly celý projekt ohrožit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 PŘÍPRAVA NA REÁLNÉ OBCHODOVÁNÍ

Na reálné obchodování je třeba se důkladně připravit. V první řadě je nutné stanovit si, co bude předmětem obchodování, vybrat si vhodného brokera dle požadovaných kritérií a v neposlední řadě si otestovat navržený obchodní systém na demo účtu. Cílem obchodní strategie není využívání, co největšího počtu technických indikátorů, ale vybrat si takové, které budou traderovi vyhovovat.

7.1 Volba měnového páru

Pro obchodování byl zvolen měnový pár EUR/USD, který odráží dvě nejsilnější ekonomiky světa. Jedná se o nejoblíbenější a nejobchodovanější pár na Forexu, což dokazuje i statistika z Bank of International Settlements (BIS) z dubna roku 2019, kde největší obchodní podíl na devizovém trhu z měnových párů má právě EUR/USD (viz. Tabulka č. 6).

Autorka sice zpočátku zvažovala i měnový pár GBP/USD, ale vzhledem k blížícímu se Brexitu a reakcím na něj v minulých letech bylo od tohoto záměru upuštěno. V roce 2016 došlo k propadu libry vůči USD o 17 %. V roce 2017 se libra stabilizovala a o od března téhož roku se začala vracet k původním kurzovým hodnotám, kterých dosahovala před hlasováním o odchodu z EU. Pozitivní vývoj však trval pouze do roku 2018, kdy došlo k obratu a cena se propadla na nejnižší hranici ode dne hlasování. V září 2019 došlo opět ke stabilizaci libry, nicméně odborníci i pro rok 2020 predikují zvýšenou volatilitu.

Tabulka 6 – Zastoupení měnových párů na celkovém objemu obchodů na Forexu v roce 2019 (vlastní zpracování dle IG, 2019)

Měnový pár	Obchodní podíl na trhu v %
EUR/USD	24,0
USD/JPY	13,2
GBP/USD	9,6
AUD/USD	5,4
USD/CAD	4,4
USD/CNY	4,1
USD/CHF	3,5

Výhodou měnového páru EUR/USD je vysoká likvidnost, která vede k nízkým spreadům a rovněž dobrá dostupnost informací. Navíc je tento pár doporučován začínajícím traderům, kteří si vybrali intradenní styl obchodování, jelikož zde dochází k velké fluktuaci cen a tedy mnoha obchodním příležitostem. U daného měnového páru je navíc možné uplatnit téměř všechny nástroje technické analýzy.

Měnový pár je nejvíce ovlivněn ze strany USA zasedáním americké centrální banky (Fed) a údaji z amerického trhu práce, označovaných jako NFP report, jenž je vyhlášen každý první pátek v měsíci. Ze strany evropských zemí ovlivňuje měnový pár nejvíce zasedání Evropské centrální banky (ECB) a inflační ukazatele (Hartman, 2016, s. 27).

7.2 Výběr brokera

V dnešní době existuje velké množství makléřů a tak je třeba před samotným obchodováním vybrat toho vhodného a to na základě hned několika stanovených kritérií. Jedná se zejména o bezpečnost, tedy zda je broker registrován u kontrolního úřadu nebo u příslušné centrální banky. V Británii je to britský Úřad pro finanční etiku (FCA), v České republice Česká národní banka (ČNB), na Kypru je to Kyperská komise pro cenné papíry a burzu (CySEC), v Polsku zase Polský úřadu pro finanční dohled (KNF). Dále autorku zajímala velikost spreadu, leverage, poplatky, jakou platformu broker nabízí, velikost minimálního vkladu, možnost vyzkoušení obchodování na demo účtu, o jaký typ brokera se jedná a zda je možné obchodovat v mikro lotech.

Pro potřeby diplomové práce byly vybrány 4 brokerské společnosti a to na základě kladných referencí, jež byly zjištěny na diskuzních portálech. Na webových stránkách vybraných společností pak byly vyhledány stanovená kritéria a pro lepší přehlednost shrnuty v tabulce č. 7.

Tabulka 7 – Srovnání vybraných brokerských společností (vlastní zpracování)

	X-Trade Brokers (XTB)	Admiral Markets	Purple Trading	RoboMarkets
Regulátor	ČNB, FCA, KNF	ČNB, FCA	ČNB, CySEC, FCA	ČNB, CySEC,
Typ brokera	STP	ECN/MM	STP/ECN	STP/ECN
Min. vklad	1000 CZK	1000 CZK	2500 CZK	2000 CZK
Min. objem	0,01	0,01	0,01	0,001
Spread (pips)	od 0,9	od 0,5	0,5	1,4
Poplatky - vklad	Bankovním převodem zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Fin. Páka	1:30	1:30	1:30	1:30
Platforma	MT4, xStation	MT4, MT5	MT4, cTrader	MT4, MT5, R Trader
Demo účet	Ano	Ano	Ano	Ano

Společnost **X-Trade Brokers (XTB)** vznikla v roce 2002 jako první forexový broker na území Polska se sídlem ve Varšavě. V roce 2005 společnost obdržela oprávnění obchodovat se všemi finančními instrumenty a v roce 2007 otevřela svoji první pobočku na území České republiky a je regulovaná Českou národní bankou. Kapitál klientů je veden na odděleném obchodním účtu, který je vyseparován od vlastních zdrojů společnosti. Lze zde obchodovat přes 3000 instrumentů a to na forexovém, komoditním, indexovém či akciovém trhu. Dnes poskytuje své služby v dalších 12 zemích, včetně Německa, Francie, Itálie, aj.

Admiral Markets vznikl v roce 2001 v Estonsku pod názvem Admiral Markets Group. Dnes je Admiral Markets UK Ltd regulováno ve Velké Británii Financial Conduct Authority (FCA). Společnost tedy funguje v souladu s tamní legislativou. Stejně jako předešlá společnost i Admiral Markets vede kapitál klientů odděleně. Mezi další činnosti patří tvorba seminářů, webinářů a vydávání brožur pro své klienty s cílem dosažení kladných výsledků. I v České republice má svoji pobočku, která je regulovaná Českou národní bankou.

Purple Trading patří mezi mladé brokerské společnosti. Její historie sahá do roku 2012, kdy jako Purple Technology, s.r.o. pracovala na vývoji technologií pro forexové brokery a fin-tech společnosti. V roce 2016 byla značka odkoupena investiční společností sídlící na Kypru a právě od tohoto roku nabízí brokerské služby. K její důvěryhodnosti přispívá velké množství regulátorů jako ČNB, CySeC, NBS, FCA, aj. Klientům nabízí obchodní platformu MetaTrader 4 ve formě pro osobní počítače, smartphony a tablety a také platformu cTrader. Obchodovat lze Forex, akcie, komodity, kryptoměny i indexy. Samozřejmostí jsou i klientské služby v českém jazyce a telefonická či chatová podpora každý pracovní den od 8 – 16 hod.

RoboMarkets na trhu působí od roku 2002 se sídlem na Kypru. Kromě klasických platform MetaTrader 4 a MetaTrader 5 nabízí i platformu R Trader, kdy není třeba nic stahovat, platforma běží v prohlížeči. V rámci obchodování lze využít finanční páku 1:30, kterou nabízejí i ostatní společnosti. Důvodem je regulace ESMA (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) jež vydala opatření sloužící k odstranění neseřízných brokerů. Maximální finanční páka 1:30 je stanovena pro hlavní měnové páry a má chránit retailové (neprofesionální) obchodníky. Profesionálové jsou z tohoto opatření vyjmuti.

Pro obchodování byla vybrána společnost X-Trade Brokers (XTB) zejména kvůli kladným ohlasům od spolužáků, kteří zde obchodují a také diskuzním fórům. Spread není řazen me-

zi nejnižší, ale tvoří střed ve srovnávací tabulce. Autorka práce se měla možnost s nabízenou platformou MetaTrader 4 seznámit již při studiu na Univerzitě, kdy zkoušela obchodování na demo účtu a vzhledem k přehlednému uživatelskému rozhraní, zobrazení grafů a možnosti nastavení indikátorů technické analýzy dle individuálních potřeb u této platformy již zůstala. XTB splňuje i podmínku obchodovat v mikro lotech a s tím související minimální vklad.

7.3 Demo účet

Možnost vyzkoušet si obchodování nanečisto nabízí dnes řada brokerů. Jednou z největších výhod obchodování na demo účtu je možnost vyzkoušet si indikátory technické analýzy nanečisto beze stresu a hlavně s fiktivními prostředky. Naučit se ovládat vybranou platformu a vyzkoušet si všechny její funkce. Některé brokerské společnosti nabízejí časově neomezené demo účty, což však není případ XTB, která nabízí demo účet pouze na dobu 30 dní. Nicméně pro založení účtu stačí uvést pouze emailovou adresu, jméno a příjmení, telefonní číslo a lze se pustit do obchodování. Kromě indikátorů a řady cenových grafů si začínající obchodník může vyzkoušet nastavení stop loss a take profit a naučit se rozpoznat signály pro vstup a výstup z pozice, ověřit si funkčnost navržené obchodní strategie, případně odstranit její nedostatky. Pokud na demo účtu nebude využívat stop loss může pozorovat, jak se trh chová, do jakých ztrát se může dostat a zvážit riziko, které je pro něj ještě akceptovatelné.

Obchodování nanečisto má však jednu velkou nevýhodu. Na demo účtu trader obchoduje beze stresu a emocí, jelikož využívá fiktivních prostředků. Psychika však hraje v obchodování velmi důležitou roli a trader si tak nemá možnost vyzkoušet své reakce při obchodování s reálnými peněžními prostředky a připravit se na ně.

8 ANALÝZA ZVOLENÉHO MĚNOVÉHO PÁRU

Z globálního hlediska představuje EUR/USD nejobchodovanější měnový pár s největším počtem obchodů z důvodu zastoupení dvou silných měn – eura a amerického dolaru. Díky tomu, že se jedná o nejoblíbenější instrument s vysokou likviditou, který je zatížen nízkými spready se EUR/USD stává vhodným nástrojem pro intradenní obchodníky.

Nicméně je třeba upozornit i na náročnost obchodování měnového páru. Obchodníci, kteří spekulují na pohyb měnového páru, musí analyzovat jednak technickou stránku trhu, ale také makroekonomické ukazatele a fundamenty dvou předních světových ekonomik – USA a Eurozóny (v čele s Německem).

V rámci dané kapitoly bude zpracována fundamentální analýza zabývající se makroekonomickými daty, jako je např. HDP, míra inflace či obchodní bilance. Pro intradenní obchodníky však není tak důležitá jako analýza technická. Nicméně je dobré mít přehled o vývoji některých ukazatelů. Nutno podotknout, že obě analýzy se vzájemně nevylučují, spíše naopak – jedna druhou doplňuje. Fundamentální analýza nabízí obchodníkovi dlouhodobý pohled na vývoj ceny. Na druhé straně analýza technická okamžik, kdy je vhodné vstoupit do obchodní pozice a proto i tato analýza bude předmětem kapitoly.

8.1 Fundamentální analýza

Ekonomické indikátory a události jako jsou například inflace, úrokové sazby, zasedání centrálních bank a mnoho jiných, u kterých se předpokládá vliv na obchodovaný měnový pár EUR/USD, je nutné sledovat. Dobrým pomocníkem je tzv. ekonomický kalendář. Ten s dodatečným předstihem informuje, kdy budou jaká ekonomická data zveřejněna a jaký dopad zpráva na trhy bude mít.

Rok 2019 byl velmi bohatý na důležité ekonomické události a obchodníci se na trzích rozhodně nenudili.

V lednu 2019 Moskva oznámila, že těžba ropy v roce 2018 dosáhla nového maxima - 11,16 milionu barelů denně. Německá automobilka Volkswagen rovněž v lednu zveřejnila údaje o své produkci za rok 2018, ve kterých uvedla, že prodej automobilů se zvýšil o 0,9 % a dosáhl tak na rekordních 10,83 milionů. ECB oznámila, že dochází k chladnutí hospodářství a utlumenému růstu cen. Politickému dění v Evropě však dominoval vývoj okolo Brexitu. Vláda předsedkyně britské vlády Theresy Mayové odolala hlasování o nedůvěře. Britská premiérka poté uvedla, že bude po Evropské unii chtít znovuotevření vy-

jednávání týkající se vystoupení Británie ze společenství evropských států. V únoru byl představen alternativní plán Labouristické strany pro Brexit, který navrhoval setrvání v celní unii, avšak tento návrh byl zamítnut. V únoru euro vůči dolaru oslabilo a to o 0,67 % na 1,148 EUR/USD. Evropský úřad pro cenné papíry a trhy (ESMA) vyměřil v březnu ratingové agentuře Fitch rekordní pokutu 5,13 milionu eur za porušení pravidel.

V Květnu obchodní válka mezi USA a Čínou nabírala na obrátkách. USA během května zvýšila clo na zboží z Číny na 25 % v objemu 200 miliard dolarů ročně ze stávajících 10. Trump dále pohrozil, že USA zavede 25 % clo na další výrobky, které doposud clu nepodléhaly v objemu dalších 325 miliard dolarů. Peking se v reakci na to rozhodl uvalit cla na americké zboží v celkové výši 60 miliard dolarů. Válka tím však neskončila, naopak dále gradovala. Americký prezident vyhlásil stav nouze v oblasti telekomunikací a zakazuje tak obchod s čínskou společností Huawei. Evropa v květnu zůstala ušetřena. Německý hospodářský institut Ifo odhadl, že zavedení cla by v dlouhodobém horizontu mohlo snížit vývoz aut z Německa do USA až o polovinu.

V červnu Theresa Mayová rezignovala na post předsedkyně britských konzervativců. Na její místo byl v červenci zvolen Boris Johnson.

Fed v červenci snížil základní úrokovou sazbu o čtvrt procenta do rozpětí 2,00 – 2,25 %. V srpnu Čína uvalila další cla na americká zboží v hodnotě zhruba 75 miliard USD. Čínské ministerstvo rovněž oznámilo, že zavede dodatečná cla na další produkty, mezi které patří například ropa, malá letadla či automobily.

V září Fed dle očekávání podruhé v roce snížil základní úrokovou sazbu o čtvrt procentního bodu. ECB na základě zářijového zasedání rozhodla o snížení depozitní sazby. Depozitní sazba klesla na -0,5 % z původních -0,4 %. Záporná depozitní sazba znamená, že komerční finanční domy musí za své uložené peníze u ECB platit. Důvodem je přimět komerční banky poskytovat větší množství úvěrů.

24. října se uskutečnilo zasedání Evropské centrální banky. Jednalo se o poslední zasedání prezidenta ECB Maria Draghiho. Od listopadu na jeho funkci nastupuje Christine Lagardeová, která působila jako ředitelka MMF. Jejím hlavním úkolem by měla být práce na přehodnocení inflačního cíle.

Konflikt mezi Čínou a USA pokračoval i v listopadu, kdy se do něj vložila WTO, která rozhodla o tom, že Čína může uvalit na USA odvetné clo na zboží v celkovém objemu 3,6 mld. USD.

Od listopadu ECB obnovila nákupy aktiv, které byly ukončeny loňského roku v prosinci. Objem kvantitativního uvolňování byl stanoven na 20 miliard eur měsíčně. Evropská komise zveřejnila prognózu s tvrzením, že ekonomika EU poroste shodně s dosavadními odhady o 1,4 %. Růst hospodářství zemí eurozóny však bude slabší a dosáhne 1,1 %.

11. prosince proběhlo poslední zasedání americké centrální banky v roce 2019. Investory nečekalo žádné překvapení. Fed ponechal základní úrokovou sazbu v pásmu 1,50 – 1,75 %. Pro příští období se předpokládá stabilita sazeb. ECB ponechala úrokové sazby taktéž beze změny. Základní úroková sazba tak zůstala na úrovni 0 %, zápůjční 0,25 % a depozitní -0,5 %. Úrokové sazby by měly zůstat beze změny, popřípadě se snížit až do doby než se inflace dostane k požadovaným 2 %.

Na konci roku došlo k první fázi dohody mezi USA a Čínou. Spojené státy snížily cla na čínské zboží. Peking naproti tomu má nakoupit více zemědělských produktů. USA rovněž pozastaví plánované uvalení cla na další zboží z Číny. Cílem je snížit válku. Trhy na tuto zprávu reagovaly pozitivně. Ve Velké Británii byly předčasně vyhlášeny volby, které vyhráli konzervativci v čele s Borisem Johnsonem a získali tak největší počet parlamentních křesel od roku 1987. V lednu 2020 byl parlamentem přijat Zákon o Brexitu a následně schválen královnou. Brexit tak byl definitivně stanoven na 31. 1. 2020.

V lednu 2020 vzrostl Index aktivity zpracovatelského průmyslu v USA na 50,9 bodu z prosincových 47,8. Za čímž pravděpodobně stojí snížení obchodního napětí mezi USA a Čínou. Poprvé od loňského července se index vyšplhal na padesátibodovou hranici, která představuje mezník mezi růstem a poklesem aktivity.

23. ledna zasedala ECB v čele s novou guvernérkou Christine Lagardeovou. Dle očekávání nedošlo k žádným změnám v oblasti měnové politiky, ale byla oznámena revize strategie, která by měla být hotová do konce letošního roku. Revize ECB bude převážně zaměřena na formulaci inflačního cíle, revizi měnově-politických nástrojů a také na změny v oblasti rozhodování a komunikaci ECB. Na svém prvním zasedání byla ECB mírně optimistická a to z důvodu prvních známek stabilizace globálního obchodu a průmyslu. Na konci ledna došlo k odchodu Velké Británie z EU. Pro trhy však bude důležité nastavení obchodních vztahů po roce 2020.

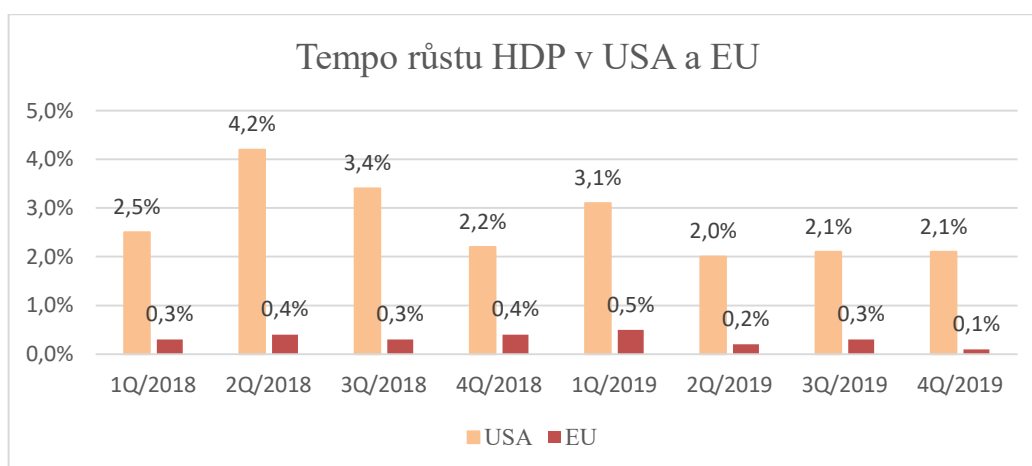
I Americká centrální banka v lednu zasedala. Fed ponechal úrokové sazby v pásmu 1,5 – 1,75 %. Vývoj v oblasti globální ekonomiky se zde také zlepšuje a to díky snížení nejistoty

v oblasti obchodních sporů. Na druhou stranu však byly vyjádřeny obavy z koronaviru, který bude mít kromě zdravotních dopadů i dopady makroekonomické.

8.1.1 Vývoj HDP v USA a EU

Tempo růstu HDP ve Spojených státech je výrazně vyšší než v Evropské unii. Od roku 2018 se HDP v USA pohybovalo v rozmezí od 2,0 - 4,2 %. Naproti tomu Evropská unie vykazovala čtvrtletní tempo růstu pouze v rozmezí od 0,1 - 0,4 %. Ve druhém čtvrtletí roku 2018 došlo v USA k růstu HDP o 4,2 %, což je nejvíce za sledované období. Tento růst byl mimo jiné podpořen daňovou reformou Donalda Trumpa. Ekonomika rovněž těžila i z růstu exportu zboží do Číny před zavedením nových čínských cel. Ve 2. čtvrtletí roku 2019 dosahovalo tempo růstu HDP v USA 2,0 %, tedy nejnižších hodnot v analyzovaném období. Tento pokles je přisuzován hlavně přetrvávající obchodní válce mezi Washingtonem a Pekingem, jenž má negativní vliv na investice i zpracovatelský průmysl.

Ve třetím čtvrtletí roku 2019 došlo k růstu HDP v Evropské unii o 0,3 %. Z členských zemí v tomto období nejrychleji rostla ekonomika Polska a to o 1,3 %. Naopak nejpomalejší byl růst v Německu, Rakousku a Itálii a to o pouhých 0,1 %. V posledním čtvrtletí roku 2019 se HDP oproti ostatním měsícům zvýšil pouze o 0,1 %, což představovalo nejslabší zvýšení od prvního čtvrtletí roku 2013. Příčinu lze hledat v poklesu HDP ve Francii a Itálii. K nízkému tempu růstu rovněž přispěla i nejistota týkající se plánovaného odchodu Británie z EU. Evropská centrální banka se od září 2019 snažila ekonomiku podpořit a to prostřednictvím snížení depozitní úrokové sazby a obnovením nákupu dluhopisů. Očekává se, že do konce 1. čtvrtletí roku 2020 dosáhne tempo růstu HDP 0,3 %.

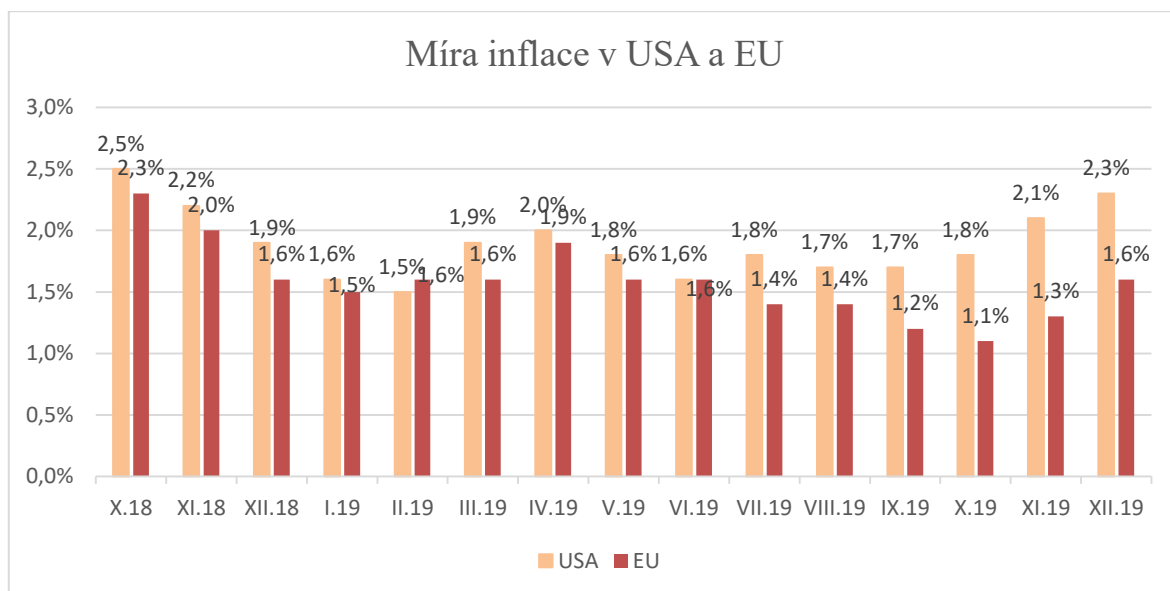

Obrázek 12 – Čtvrtletní tempo růstu HDP v USA a EU
(Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)

8.1.2 Vývoj inflace a úrokových sazeb v USA a EU

Jak lze vidět na obrázku č. 13 od října 2018 míra inflace v USA postupně klesala a to až na úroveň 1,5 %, které dosáhla v únoru 2019 a jedná se tak o nejnižší míru inflace od září 2016. V tomto měsíci došlo ke snížení cen benzínu a oblečení, naproti tomu ceny energií stagnovaly. Od srpna 2019 se vývoj obrátil a míra inflace rostla. V prosinci téhož roku pak dosahovala 2,3 %, což bylo způsobeno růstem cen energií, oblečení, nových aut a rostoucími náklady na zdravotní péči. Jádřová inflace nezahrnující volatilní ceny za energii a potraviny zůstala oproti předcházejícímu měsíci nezměněna na úrovni 2,3 %.

V EU byla situace obdobná, míra inflace v analyzovaném období klesala až do ledna 2020, následně kolísala v rozmezí 1,2 – 1,9 % a v říjnu 2019 klesla až na 1,1 %. Od této hranice se odrazila a následně rostla. V lednu 2020 zůstala na 1,6 % stejně, jako tomu bylo v prosinci. Růst cenové hladiny se tak postupně zvyšuje, což Evropská centrální banka podporuje rekordně nízkými úroky a nákupem dluhopisů. I tak je však míra inflace vzdálena cílům Evropské centrální banky, která ji chce mít na úrovni 2 %. Nejvyšší míry inflace za rok 2019 bylo dosaženo v dubnu, kdy dosáhla 1,9 %, což bylo způsobeno nárůstem cen za služby.

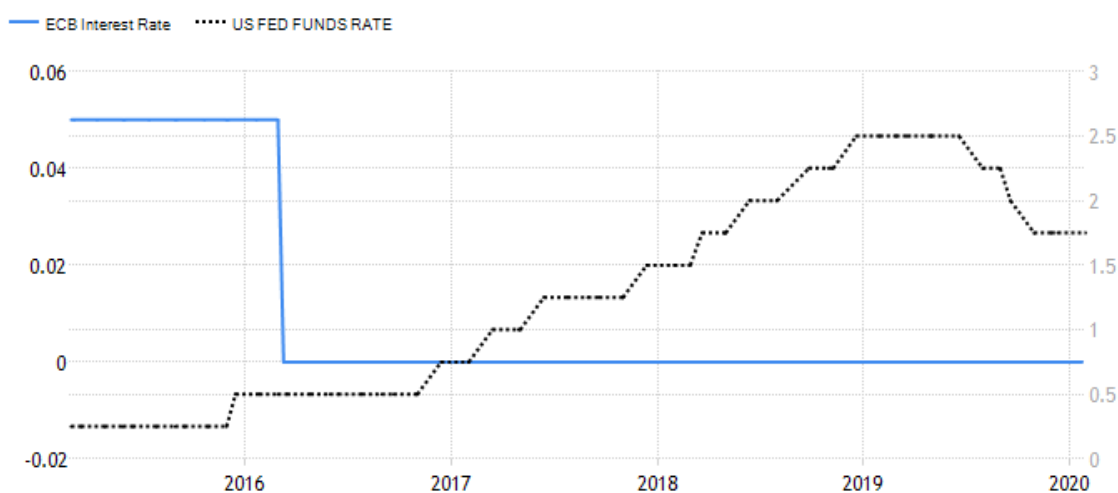

Obrázek 13 – Vývoj míry inflace v USA a EU od října 2018 do prosince 2019
(Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)

Jak lze vidět na obrázku č. 14 Americká centrální banka (Fed) postupně navyšovala úrokové sazby. Tento trend skončil v červenci 2019, kdy bylo zaznamenáno první snížení úrokové sazby od finanční krize. V loňském roce americká centrální banka snížila základní

úrokovou sazbu hned třikrát – pokaždé o čtvrt procentního bodu. Cílem bylo ochránit ekonomiku před nežádoucími účinky spojenými s obchodní válkou mezi Washingtonem a Pekingem. Již na konci roku Fed oznámil, že letos úrokové sazby zůstanou neměnné, což potvrdil na svém lednovém zasedání roku 2020, kdy ponechal základní úrokovou sazbu v rozpětí 1,5 – 1,75 %. Šéf Fedu Jerome Powell na tiskové konferenci poukázal na stabilní růst světové ekonomiky, nicméně vzápětí upozornil na možná rizika plynoucí z šíření koronaviru z Číny. Se základní úrokovou sazbou Fedu jsou spjaty náklady na úvěry podniků i domácností. S poklesem základní sazby jsou vklady v bankách úročeny méně, naproti tomu pro dlužníky je snížení základní úrokové sazby pozitivní. Trump tlačí na Fed, aby dále snižoval úrokové sazby v zájmu podpory ekonomiky. Vloni vyzíval ke snížení úroků až na nulu.

Od března 2016 drží ECB základní úrokovou sazbu na 0 %. Ani v lednu 2020 tomu nebylo jinak a ECB ponechala základní úrokovou sazbu na stabilní úrovni 0 %. Úrokové sazby na současných úrovních zůstanou dle guvernérky ECB Christine Lagardeové na současných či dokonce nižších hodnotách až do doby než se inflace dostane ke stanovenému cíli 2 %.

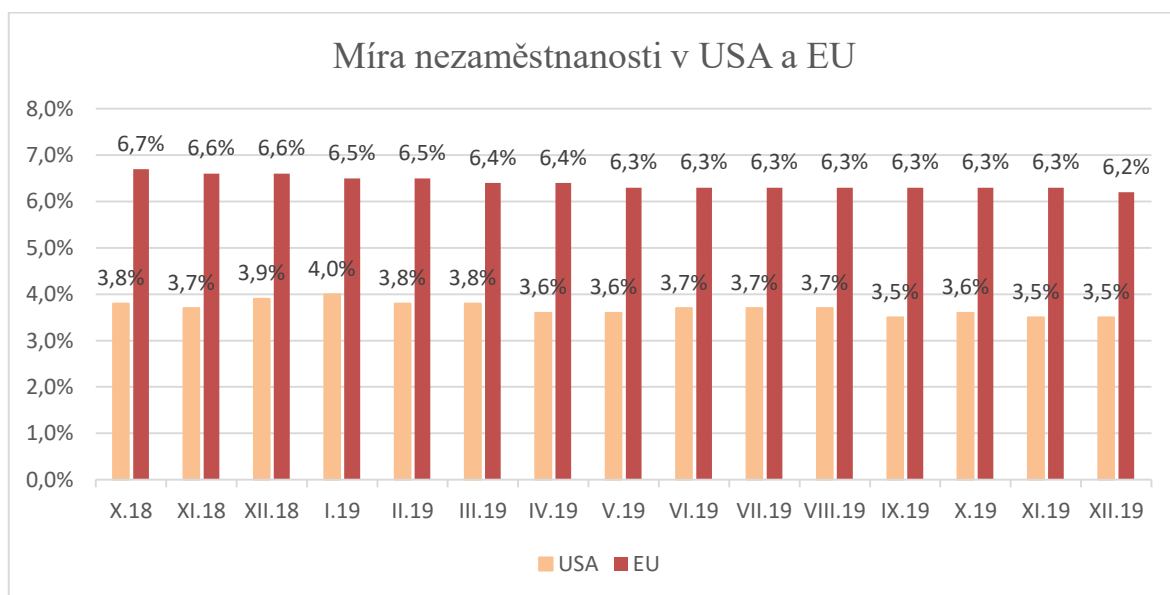
Obrázek 14 – Vývoj úrokových sazeb v USA a EU
(Trading Economics, ©2020)

8.1.3 Vývoj nezaměstnanosti v USA a EU

Míra nezaměstnanosti v USA je v porovnání s EU výrazně nižší. V září 2019 dosáhla míra nezaměstnanosti v USA 3,5 %, což je nejnižší hodnota od prosince 1969 a to díky vytvoření 136 000 nových pracovních míst. V prosinci 2019 míra nezaměstnanosti opět dosáhla

hodnoty 3,5 %. V lednu 2020 však vzrostla opět na 3,6 % a počet nezaměstnaných tak vzrostl o 139 000 osob.

Míra nezaměstnanosti EU v prosinci 2019 klesla na 6,2 %, což je o jednu desetinu procentního bodu nižší hodnota než v listopadu 2019 a zároveň se jedná o nejnižší míru nezaměstnanosti od ledna 2000. Počet nezaměstnaných tak celkově klesl o 80 000 osob. Nejnižší míru nezaměstnanosti v rámci států Evropské unie i nadále vykazuje Česká republika, jejíž míra nezaměstnanosti dosahovala v lednu 2,0 %. Nejhorší procento míry nezaměstnanosti stabilně vykazuje Řecko, které v listopadu dosáhlo 16,5 %.

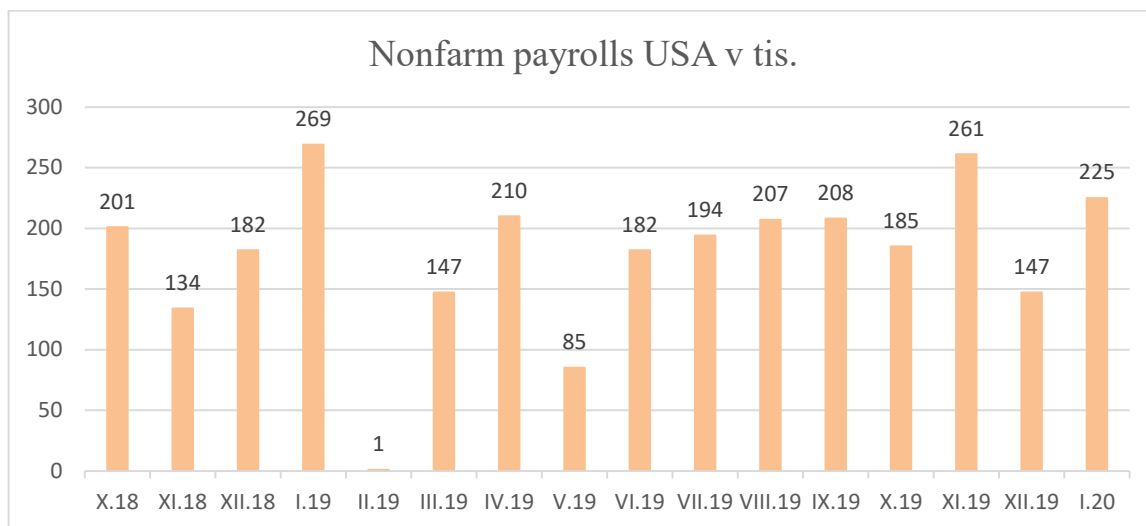
Obrázek 15 – Vývoj míry nezaměstnanosti v USA a EU od října 2018 do prosince 2019 (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)

8.1.4 Nonfarm payrolls

NFP představuje změny v zaměstnanosti v nezemědělských sektorech, které jsou publikovány v USA tamním ministerstvem práce a stávají se tak jednou z nejdůležitějších makroekonomických zpráv. Tato zpráva je vyhlášována každý první pátek v měsíci v čase 14:30 (CET). Během vyhlášení NFP je možné očekávat zvýšenou volatilitu u měnových párů obsahujících dolar. Hodnoty vyššího počtu zaměstnanců pracujících mimo zemědělství oproti očekávání poukazují na zlepšení ekonomické situace s pozitivním vlivem na dolar.

V lednu se NFP zvýšilo o 225 tisíc pracovních míst a bylo tak překonáno očekávání trhu o 160 tisíc. K významnému nárůstu pracovních míst došlo především v oblasti stavebnictví, zdravotnictví, dopravy a skladování.

Nejhorší situace v analyzovaném období bylo dosaženo v únoru 2019, kdy počet míst vzrostl pouze o 1 tisíc a to kvůli výraznému úbytku pracovních míst v oblasti stavebnictví. Kromě úbytku docházelo i ke stagnaci pracovních míst a to hlavně v oblasti pohostinství a volnočasových aktivit.

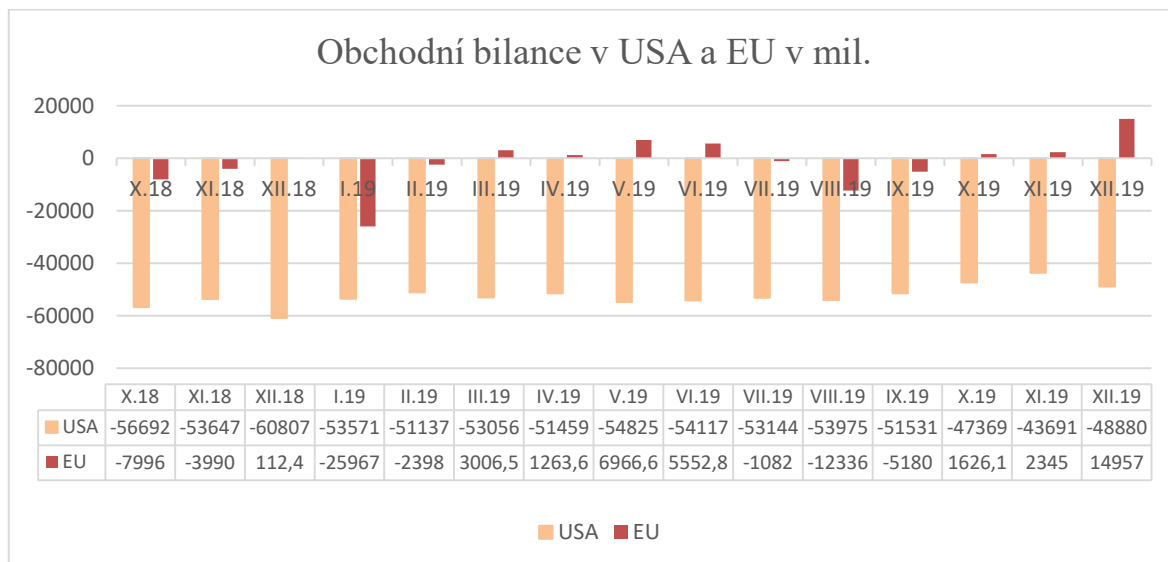
Obrázek 16 – Nonfarm payrolls v USA v tis. od října 2018 do ledna 2020
(Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)

8.1.5 Obchodní bilance

Na obrázku č. 17 je vyjádřena obchodní bilance v milionech USD popř. EUR dle toho, zda se jedná o obchodní bilanci USA či EU. V celém sledovaném období lze vidět zápornou obchodní bilanci USA. Obchodní deficit vzniká v případě, kdy země dováží více zboží, než kolik vyváží. V případě USA se jedná o setrvalý stav. Naproti tomu obchodní bilance EU má kolísavý charakter, ovšem poslední tři měsíce dosahuje kladných hodnot.

USA vykazuje setrvalý deficit v obchodu se zbožím a přebytek obchodní bilance se službami. Největší deficit v obchodu se zbožím je tradičně dosahován s Čínou a rovněž i s Evropskou unií, kde však není tak vysoký. V prosinci se hodnota deficitu americké obchodní bilance zvýšila na 48,9 miliard USD, oproti předcházejícímu měsíci tak došlo k růstu deficitu o zhruba 5,2 miliard USD. Vývoz v prosinci 2019 vzrostl o 0,8 % tedy na 209,6 miliard USD, což je nejvyšší hodnota za posledních 7 měsíců a to zejména díky prodeji ropy. Dovoz taktéž vzrostl a to o 2,7 % tedy na 258,5 miliard USD. Meziročně se obchodní schodek snížil o 1,7 %.

Evropská unie obchodní přebytek zvýšila v prosinci 2019 na 15 miliard EUR oproti předcházejícímu měsíci, kdy bylo dosaženo přebytku 2,3 miliard EUR a to díky zvýšení vývozu hlavně v oblasti chemikálií, dopravních prostředků, maziva, aj.

Obrázek 17 – Obchodní bilance v USA a EU v mil. od října 2018 do prosince 2019
(Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)

8.1.6 Shrnutí fundamentální analýzy a výhled na rok 2020

Rok 2019 přinesl řadu zajímavých událostí. Jednou z nich je obchodní válka mezi USA a Čínou, která se však na konci roku zklidnila a vedla k uzavření první části dohody mezi těmito dvěma rivaly. Stejně tak překvapil i Fed, který během roku snížil základní úrokovou sazbu do pásma 1,50 – 1,75 %. V rámci EU pak tématem číslo jedna byla situace okolo Brexitu, kdy Velká Británie definitivně opustila Evropskou unii 31. 1. 2020. Další důležitou událostí bylo jmenování Christine Lagardeové do pozice nové guvernérky ECB.

V eurozóně chybí prostor k uvolňování měnové politiky a s tím související růst inflace, který zdaleka nedosahuje nastavených cílů ECB (2 %). Hlavním tématem pro příští rok bude revize měnové politiky spojená s formulací inflačního cíle nebo nákup dluhopisů podporujících projekty na ochranu klimatu. Naproti tomu míra inflace v USA od srpna rostla a v prosinci dosahovala 2,3%. Co se týče míry nezaměstnanosti, ta je v EU vyšší než v USA. Výraznější výkyvy v rámci sledovaného období však nebyly zaznamenány. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v rámci EU stabilně vykazuje Řecko. Obchodní bilance v USA je trvale záporná, jelikož se dováží více, než kolik se vyváží. EU rovněž dosahovala pře-

vážně záporných hodnot, nicméně v prosinci 2019 bylo dosaženo přebytku ve výši 2,3 miliard EUR, na což měl vliv zvýšený vývoz v oblasti chemikálií, dopravních prostředků, aj.

Reakce eura lze pro rok 2020 očekávat spíše pozitivní. Z fundamentálního pohledu se ekonomika eurozóny jeví jako vyvážená se silným trhem práce. Pomoci by měla i lepší situace v Německu způsobená vyřešením Brexitu, příměří v obchodních válkách doplněné silnou spotřebou domácností.

Velkým tématem pro USA budou listopadové prezidentské volby, kdy již v průběhu roku dojde k uveřejňování programů jednotlivých kandidátů. I přes to, že další část dohody mezi USA a Čínou se dostane do popředí až po volbách, zůstává důležitým tématem i nadále.

Následující tabulka zobrazuje predikce měnového páru, tak jak jej odhadují nejznámější brokerské společnosti a analytická oddělení bank. Z tabulky je očekáván pohyb nejobchodovanějšího měnového páru v pásmu 1,035 – 1,220, přičemž očekávání jsou spíše býčí, tedy na růst měnového páru EUR/USD.

Tabulka 8 - Predikce měnového páru EUR/USD pro rok 2020

(Hartman, 2020, vlastní zpracování)

	Očekávání	Target
XTB	Medvědí	1,08
Purple Trading	Býčí	1,155
Bossa	Medvědí	1,05
Dukascopy	Medvědí	1,035
RoboMarkets	Býčí	1,18
Admiral Markets	Býčí	1,22
Saxo Bank	Býčí	1,2
Globtre.com	Býčí	1,21
CFD world	Medvědí	1,091
KB	Býčí	1,2
Patria Finance	Býčí	1,13
Lynx	Býčí	1,2
ING	Neutrální	1,13
ČSOB	Býčí	1,17
Commerzbank	Býčí	1,2
Raiffeisenbank	Býčí	1,15

V současné době však není zřejmé, jak velký dopad na vývoj měnového páru budou mít obavy z šíření koronaviru, které ovlivní nejen čínskou ekonomiku, ale budou mít jistě dopad i na ekonomiku globální. V rámci Evropy jsou obavy spjaté zejména s Německem, kde by se mohly výpadky čínské průmyslové výroby projevit nejvýrazněji.

8.2 Technická analýza

Technická analýza je pro intradenní obchodníky klíčová. Pomocí této analýzy lze zjistit, jaký byl minulý vývoj trhu a jaký je aktuální trend cenového vývoje. Na základě informací, které tato analýza poskytuje je odhadován budoucí vývoj ceny a také okamžik vstupu a výstupu z obchodní pozice. Při velkých divergencích ve vývoji ceny by měl obchodník hledat souvislosti s analýzou fundamentální k čemuž je mu nápomocný ekonomický kalendář.

Na obrázku č. 18 je zobrazen vývoj měnového páru EUR/USD od začátku roku 2019 až do konce ledna 2020. Na počátku roku 2019 se eurodolar vyvíjel v downtrendovém kanálu a 25. 4. dosáhl na hodnotu 1,1133. Od této hranice se měnový pár odrazil a začal se pohybovat v býčím trendu tedy uptrendovém kanálu, nicméně ten se brzy obrátil opět v downtrendový. K posílení Eura nedošlo ze dvou hlavních důvodů. Jednak opět došlo k vyostření obchodní války mezi USA a Čínou, ale i vůči dalším ekonomikám. V případě cel na dovoz automobilů Donald Trump oznámil pouze odklad rozhodnutí o 6 měsíců, nicméně hrozba nadále přetrvávala. Druhým důvodem bylo pokračování Brexitu. Downtrend tedy pokračoval a měnový pár se na začátku srpna dostal na 27 měsíční minimum zejména kvůli ne příliš pozitivním zprávám z Eurozóny (propad ekonomiky v Německu, snížení úrokových sazeb, apod.) a naopak pozitivním výsledkům přicházejících z USA.

Tyto zprávy se v září potvrdily jako pravdivé. Evropská centrální banka (ECB) snížila de-
pozitní sazbu ještě více do záporu na -0,5 % a opět sáhla po kvantitativním uvolňování, I
přes uvolňování měnové politiky v USA však měnový pár EUR/USD nadále klesal,
k čemuž přispěly i problémy německé ekonomiky. Na začátku října došlo k obratu. Měno-
vý pár se odrazil od hranice 1,09350 a začal znovu růst. Dolar vůči euru v říjnu oslabil o
2,3 % na úroveň 1,115 dolaru za euro. Tento trend však na konci roku 2019 skončil a Euro
opět oslabilo. Lednová nálada na finančních trzích byla spíše negativní a to hlavně ve dru-
hé polovině měsíce. Důvody byly hned tři a to velmi diskutovaná epidemie koronaviru,
slabá čísla týkající se dynamiky HDP eurozóny ve 4. čtvrtletí minulého roku a slabší vý-
sledky v oblasti korporátních zisků. Dolar tedy v nepříznivém sentimentu vůči euru posilo-
val o 1,1 % na úroveň 1,109 dolaru za euro.

Obrázek 18 – Vývoj měnového páru EUR/USD od začátku roku 2019 do konce ledna 2020, 1D timeframe (XTB, vlastní zpracování)

V případě intradenního obchodování opírajícího se o technickou analýzu však sledování denního grafu v ročním horizontu nestačí. Pro objektivní posouzení nedávného vývoje trhu je nutné zaměřit se na grafy s nižším timeframe a to kvůli zakreslení hlavních trendů zobrazujících vývoj kurzu z nedávné minulosti. Ty totiž pomohou obchodníkovi lépe se zorientovat na trhu a přibliž aktuální situaci. Autorka se rozhodla dále pro zakreslení hlavních trendových kanálů na 4H grafu, a to v období, jež předcházelo obchodování na demo účtu, tedy v období od poloviny září do 25. listopadu 2019. Tento graf je zobrazen níže na obrázku č. 19.

Obrázek 19 - Vývoj měnového páru EUR/USD od poloviny září do 25. listopadu 2019, 4H timeframe (XTB, vlastní zpracování)

V září se měnový kurz zformoval do podoby medvědího trendu v downtrendovém kanálu, kdy Euro oslabovalo až do začátku října, kdy se trend obrátil a Euro začalo nově posilovat. Říjnový optimismus byl spjat především s posunem řešení Brexitu, ale také s informacemi naznačujícími útlum amerického průmyslu a také se zhoršujícím se sentimentem v americkém sektoru služeb. Euro tak vůči dolaru během měsíce října posílilo o 2,32 %, a dosahovala úrovně 1,1152EUR/USD. Denní graf však ukazuje, že tento trend trval pouze do konce tohoto měsíce. Na začátku listopadu přišel obrat trendu a měnový pár se znovu začal pohybovat v downtrendovém kanálu. Dolar tedy začal posilovat a to zejména zásluhou vidiny uzavření dohody mezi USA a Čínou. Změna trendu byla rovněž potvrzena grafickou formací dvojitý vrchol, která je na obrázku č. 19 vyznačena v modrém kolečku.

Na obrázku je dále zakreslena hranice supportu (modrou barvou) a rezistence (červenou barvou). Hranice supportu pohybující se v rozmezí 1,09904 – 1,09937 byla poprvé proražena dne 25. 9. 2019 a trh pokračoval v medvědí trendu. Od 15. 10. 2019 však dále sloužila jako úroveň supportu, která do konce sledovaného období nebyla proražena. Hranice rezistence byla proražena 17. 10. 2019 a zároveň se stala hranicí supportu při formování dvojitého vrcholu. V okamžiku, kdy je hranice supportu prolomena vstupují obchodníci při této grafické formaci do short pozice a spekulují tak na pokles kurzu, který se v daném případě potvrdil. Do konce sledovaného období hladina rezistence již prolomena nebyla a zůstala tak v rozmezí 1,10737 – 1,10890.

9 NÁVRH OBCHODNÍ STRATEGIE

V kapitole č. 7 byl pro obchodování vybrán měnový pár EUR/USD a broker XTB, což pro samotné obchodování nestačí. Dále je potřeba vytvořit strategii, která bude otestována na historických datech a rovněž prostřednictvím demo účtu. Zvolit si časový rámec obchodování, pravidla vstupu i výstupu z obchodních pozic, nastavit money a risk management, čímž se budou zabývat následující podkapitoly.

9.1 Tvorba strategie

Jak už bylo výše uvedeno, obchodník se rozhodl postavit svou strategii pouze na jednom měnovém páru – EUR/USD. Vzhledem k tomu, že se považuje za začínajícího obchodníka, jeden měnový pár je zcela dostačující. Pozornost soustředěná na vývoj měnového kurzu nebude muset být rozdělena mezi více instrumentů.

Do obchodních pozic bude vstupováno na základě definovaných indikátorů technické analýzy. Současně však budou sledovány i důležité fundamentální informace uveřejňované v ekonomických kalendářích dostupných například na fxstreet.cz nebo na myfxbook.com. V okamžiku vyhlášení důležité fundamentální zprávy nebude do obchodních pozic vstupováno z důvodu nepředvídatelnosti vývoje a zvýšené volatility devizového trhu.

Datum	Čas	Měna	Důležitost	Popis události
27.01.2020	10:00	EUR		Ifo index podnikatelského prostředí
27.01.2020	10:30	GBP		V Británii počet nových hypoték
27.01.2020	15:00	CNY		V Číně předstihové indikátory
27.01.2020	15:30	USD		Člen Fedu John Williams
27.01.2020	16:00	USD		V USA prodeje nových domů

Obrázek 20 – Ukázka ekonomického kalendáře (FXstreet.cz, ©2009-2020)

Cílem navržené obchodní strategie je zjistit, zda je možné zhodnotit vložený kapitál v částce 5 000 Kč prostřednictvím obchodování na Forexu. Tento kapitál nebyl získán z cizích zdrojů ani není třeba pro chod domácnosti. Vzhledem k nízkému kapitálu bude vždy obchodována pouze jedna pozice o velikosti 0,05 lotu. Spekulovat je možné na růst i pokles měnového páru.

Kromě nastavení a dodržování pravidel hraje velkou roli v obchodování i psychologie. Pokud se trader cítí být pod velkým tlakem, či u něj začíná převládat chamtivost, neměl by do obchodní situace vstupovat a raději nechat obchodování na další den, popřípadě ukončit

obchod na místě, které si v obchodním systému předem nadefinoval. Při vstupu do obchodu musí být vždy zadán Stop Loss. Obchodník tedy ví, jak obchod dopadne v případě ztráty a nemusí se zbytečně stresovat.

Autorka práce se bude snažit o navržení jednoduché a přehledné strategie, neboť předpokládá, že ji bude schopna snáze dodržovat.

9.2 Timeframe

Na začátku se autorka rozmýšlela mezi intradenním a swingovým stylem obchodování. Oba dva styly byly následně odzkoušeny na demo účtu, přičemž s ohledem na zaměstnání byl nakonec zvolen intradenní styl, kdy jsou obchodní pozice drženy pouze několik minut, max. hodin. Přes noc trader může v klidu spát, protože všechny obchodní pozice jsou ukončené, což se ukázalo jako klíčové. Při swingovém obchodování se autorka v noci budila a v práci měla nutkání neustále trhy kontrolovat, jak se daná pozice vyvíjí. Vzhledem k pružné pracovní době byl pro obchodování zvolen časový rámec od 14:00 – 18:00, kdy jsou trhy vzhledem ke zvolenému měnovému páru nejaktivnější. Nejpozději však musí být obchodní pozice uzavřeny do 22:00.

Vývoj trhu s ohledem na zvolený styl obchodování bude primárně sledován na grafu s timeframe M5 a M15. Pro potvrzení trendu a sledování důležitých supportů a resistencí budou použity grafy s vyšším timeframe M30, H1, popřípadě H4. Výhodou intradenního obchodního časového rámce je velké množství obchodních příležitostí během dne. U vyšších časových rámců je počet příležitostí omezen, a proto se předpokládá, že obchodní pozice bude otevřena několik dní.

9.3 Technické indikátory

Vývoj měnového páru EUR/USD bude sledován na svíčkovém grafu. Pro zobrazení hlavního trendu pak bude využito i čárového grafu.

V rámci obchodní strategie bude sledován **jednoduchý klouzavý průměr (SMA)** jako nejjednodušší a začínajícími tradery často využívaný indikátor, který bude nastaven na období 14. Klouzavý průměr je v grafu vykreslen do podoby křivky, která určitým způsobem kopíruje graf. Jedná se o indikátor napomáhající identifikovat aktuální trend a odhalit jeho změnu.

Dále bude využito dvou oscilátorů – **Relative Strength Index (RSI)** a **Stochastic**, které upozorňují na změnu ceny ještě předtím, než k ní skutečně dojde. Fungují na principu překoupenosti či přeprodanosti. Předpokladem je, že se cena překoupeného či přeprodaného měnového páru odrazí zase zpět. V případě RSI bude použito standardní 14 denní nastavení a sledovány hranice 30 % a 70 %. V případě Stochastic bude hodnota pro křivku % K Periods nastavena na 5 dní, pro % K Slowing Periods na 3 dny a pro % D taktéž na 3 dny. Sledovány pak budou hranice 20 a 80.

Jako poslední bude využit objemový indikátor **Money Flow Index (MFI)**, který využívá údaje o objemu obchodů a průměrném kurzu za určité období. Vychází se zde opět z 14 denního průměru a je sledováno horní pásmo (80), které značí překoupenost trhu a dolní pásmo (20) signalizující přeprodanost trhu.

Technické indikátory však sami o sobě nezaručují zisk. Je třeba s nimi umět pracovat a v případě chybného vstupu do pozice mít dobře nastavený money management, jelikož ztrátové obchody k tradingu prostě patří (Hartman, 2016, s. 68).

9.4 Pravidla vstupu na trh

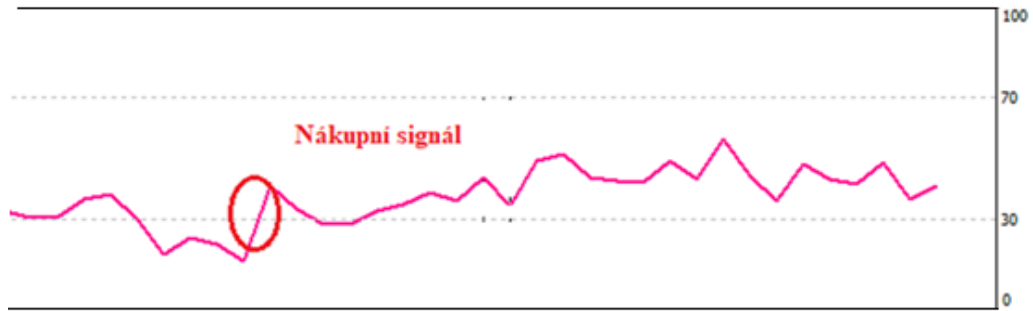
Signály pro vstup do obchodní pozice budou vyhledávány na základě indikátorů Simple Moving Average (SMA), Relative Strength Index (RSI), Stochastic a Money Flow Index (MFI). Autorka bude obchodovat jak dlouhé pozice (Long), tak i pozice krátké (Short). Otevření dlouhé pozice bude znamenat nákup měnového páru, kdy je očekáván růst ceny. Naopak otevření krátké pozice značí prodej měnového páru a s tím očekávaný pokles ceny.

9.4.1 Pravidla pro vstup do long pozice

Při spekulaci na růst kurzu budou vyhledávány níže stanovené signály. Pouze za předpokladu, že budou tyto signály splněny, dojde k otevření long pozice příkazem buy market order.

Pokud se trh dostane nad **jednoduchý klouzavý průměr (SMA)** celým tělem svíčky je to podpůrný signál, že býci získávají na síle a trh bude patrně růst.

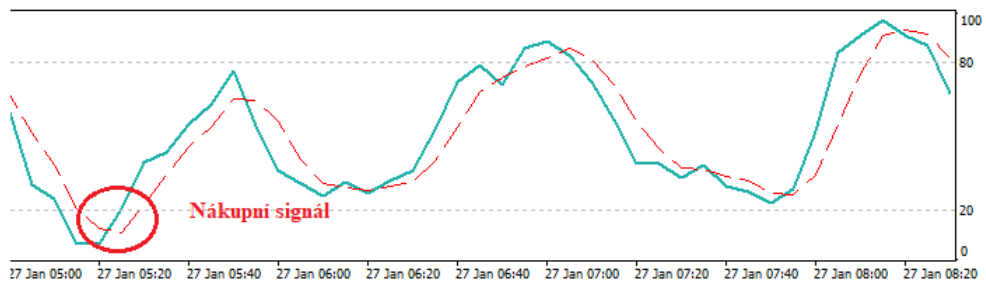
V okamžiku, kdy se **Relative Strength Index (RSI)** dostane pod hodnotu 30 je dobré s nákupním příkazem počkat, než oscilátor překříží hodnotu 30 zpátky nahoru. Často se totiž stává, že se RSI dostane až k hranici 15 a vývoj na trhu se tak odehrává opačným směrem než trader předpokládal.

Obrázek 21 - RSI a signál pro vstup do long pozice (MT4, vlastní zpracování)

Objemový indikátor **Money Flow Index (MFI)** musí klesnout pod dolní pásmo 20, přičemž je vhodné vyčkat, až indikátor toto pásmo prorazí zpět směrem nahoru a teprve poté vstoupit do obchodní pozice. Při testování strategie na demo účtu se ukázala jako postačující i hodnota 30, která byla dále používána.

Indikátor **Stochastic** musí dosahovat hodnot menších jak 20 a pak nad tuto hladinu opět vzrůst, přitom % K vzroste nad % D.

Obrázek 22 – Stochastic a signál pro vstup do long pozice (MT4, vlastní zpracování)

Na obrázku č. 23 je zobrazen vzorový příklad vstupu do long pozice, tedy situace, kdy trader spekuluje na růst ceny.

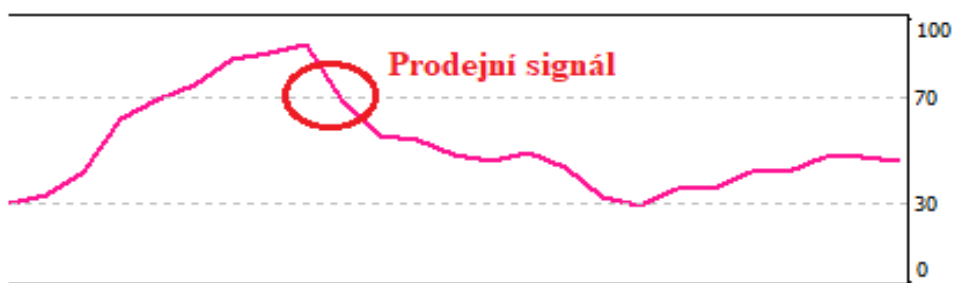
Obrázek 23 – Ukázka vstupu do long pozice (vlastní zpracování, MT4)

9.4.2 Pravidla pro vstup do short pozice

Při spekulaci na pokles kurzu budou vyhledávány stanovené signály. Pouze za předpokladu, že budou tyto signály splněny, dojde k otevření short pozice příkazem sell market order.

Pokud se trh dostane pod **jednoduchý klouzavý průměr (SMA)** celým tělem svíčky je to podpůrný signál, že medvědi získávají převahu a cena instrumentu bude pravděpodobně klesat.

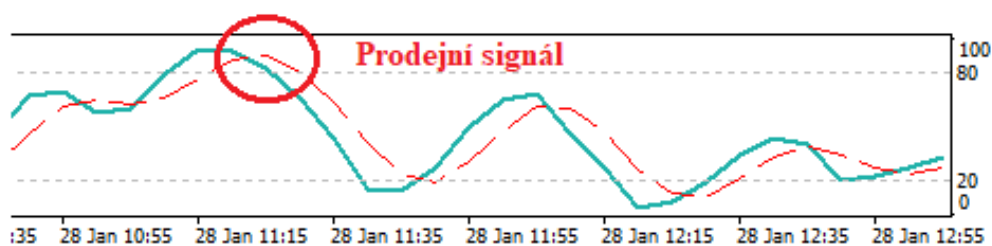
Dalším signálem je hodnota **Relative Strength Index (RSI)**, která se dostane nad 70. Ovšem s prodejním příkazem je dobré vyčkat do doby, než pod hodnotu 70 opět klesne.

Obrázek 24 – RSI a signál pro vstup do short pozice (MT4, vlastní zpracování)

Money Flow Index (MFI) by měl vzrůst nad hodnotu 80 a následně pod ni klesnout, nicméně při obchodování na demo účtu se ukázala být postačující i hranice 70, která bude dále využita v reálném obchodování. Příležitostí, kdy indikátor vystoupal během dne nad hranici 80, bylo zaznamenáno velmi málo.

Stochastic musí dosahovat hodnot vyšších jak 80 a pod tuto hladinu opět klesnout jak je ukázáno na obrázku č. 25.

Obrázek 25 – Stochastic a signál pro vstup do short pozice (MT4, vlastní zpracování)

Následující obrázek shrnuje požadované signály a ukazuje okamžik, kdy je vhodné spekulovat na pokles ceny. V okamžiku vyhlášení důležitých makroekonomických zpráv i přesto, že by signály splňovaly požadované parametry, nebude do pozice vstupováno.

Obrázek 26 – Ukázka vstupu do short pozice (MT4, vlastní zpracování)

9.5 Pravidla výstupu z trhu

Výstup z pozice bude vždy uskutečněn na základě předem nastaveného Stop loss (S/L) příkazu. Další variantou uzavření obchodu je ruční výstup z pozice, a to v případě, že se trh bude vyvíjet opačným směrem než trader očekával. Obchodník by si však měl předtím odpovědět na otázku, zda rozhodnutí o předčasném uzavření pozice není ovlivněno jeho psychickým stavem a není unáhlené. Posledním možným způsobem výstupu z pozice je předem nastavený příkaz Take profit (T/P).

Do pozice nebude vstupováno, aniž by byl předem nastavený S/L příkaz. Pro začínajícího tradera je takové obchodování velmi rizikové a mohlo by přinést neúnosné ztráty.

9.5.1 Stop Loss a Take Profit

Autorka si v rámci své strategie zvolila pevnou úroveň S/L. Další možnou alternativou, je posunutá hranice S/L, avšak ta byla zamítnuta. Nemuselo by zde být uvažováno racionálně a mohly by převážít negativní vlastnosti člověka, tj. snaha získat, co nejvyšší zisk.

Stop Loss bude stanoven vždy pevně ještě před vstupem do pozice na úrovni 4 pips od vstupního měnového kurzu. Nevýhodou pevného nastavení Stop Loss je ruční výstup z pozice v okamžiku, kdy se trh nebude pohybovat očekávaným směrem.

Příkaz Take Profit nemusí být při otevření pozice ihned umístěn. Jeho nastavení bude vyžadováno ve chvíli, kdy autorka nebude mít přístup k obchodní platformě MT4 a nebude tak mít možnost sledovat vývoj trhu. V tomto případě bude nastaven příkaz T/P ve výši 8 pips.

9.6 Money a risk management

Money management se zabývá řízením pozic a nakládáním s vloženými prostředky tak, aby byly minimalizovány ztráty a maximalizovány zisky. Kromě řízení finančních prostředků je také důležité uvědomovat si riziko a umět s ním pracovat, k čemuž se využívají nástroje risk managementu. Tyto dva prostředky pomáhají k nastavení pravidel, jež pomáhají zmírnit emoce jako je euforie a nejistota vyskytující se v obchodování. Příležitostí, kdy je možné vstoupit do obchodní pozice, se za den vyskytne hned několik, proto by se obchodník neměl trápit tím, co mu uniklo, ale pohlížet směrem dopředu na to co přijde a být na to dostatečně připraven.

9.6.1 Obchodní pozice

Velikost kapitálu vložená do obchodování se odvíjí primárně od finančních možností obchodníka. Mělo by se jednat o volné prostředky, které jsou čerpané z vlastních zdrojů a nejsou určené na chod domácnosti. Od vloženého kapitálu se pak odvíjí velikost obchodních pozic, do nichž bude vstupováno. Jak ukázala tabulka č. 7, v níž jsou srovnáni vybraní brokeri, je v dnešní době možné obchodovat s velmi nízkým kapitálem a tudíž se tato oblast stává čím dál více atraktivnější. Počáteční kapitál byl zvolen ve výši 5 000 Kč, jedná se o finanční prostředky ze zaměstnání odložené pro tyto účely. S ohledem na výši kapitálu bude otevírána vždy jedna obchodní pozice ve výši 0,05 lotu bez ohledu na to, jak dobře se bude trh vyvíjet. Vzhledem k intradennímu způsobu obchodování nebudou obchodní pozice drženy přes noc a ukončeny nejpozději ve 22:00.

Autorka si dále stanovila, že po dvou ztrátových obchodech v řadě nebude již daný den otevírána žádná jiná pozice, protože se domnívá, že by emoce mohly mít negativní vliv na další rozhodnutí a potřeba dosáhnout zisku by mohla způsobit další ztrátu.

9.6.2 Risk Reward Ratio (RRR)

Risk Reward Ratio (RRR) je stanoveno dle literatury na 1:2, jinak řečeno dva ztrátové obchody budou vyrovnány jedním ziskovým. V závislosti na RRR budou nastavovány T/P na

dvojnásobně vyšší úrovni než S/L a nebude s nimi dále nijak manipulováno. To znamená, že při pevně stanoveném S/L 4 pips bude zadán T/P ve výši 8 pips.

9.6.3 Riziko na obchod

Riziko na jeden obchod je stanoveno ve výši 1,0 %, což je vzhledem k výši kapitálu odpovídající částka. Trader tak na jeden obchod o velikosti 0,05 lotu s velikostí S/L 4 pips bude riskovat zhruba 50 Kč. Odborníci ani nedoporučují riskovat na 1 obchod více jak 2 %.

Minimální počet obchodů pro účely diplomové práce není stanoven. Strategie je postavena zejména na vyhledávání vstupů do obchodů, které přinesou zisk, nikoliv na zobchodování, co největšího počtu pozic.

9.6.4 Drawdown

Pokles kapitálu bude stanoven na 20 %, tedy pokud kapitál klesne o 1 000 Kč na úroveň 4 000 Kč, obchodování bude pozastaveno. Obchodník bude hledat trhlíny v nastavené obchodní strategii. Příčin může být hned několik – unáhlené vstupování do obchodních pozic, špatná disciplína, psychika či porušení pravidel money managementu. Pokud budou ztráty pokračovat a kapitál klesne celkem o 33 %, tedy pod úroveň 3350 Kč obchodování bude trvale zastaveno. V přepočtu na počet obchodů se jedná o 41 ztrátových obchodů po sobě, jak ukazuje tabulka č. 9.

Tabulka 9 – Přehled obchodního kapitálu sníženého o ztrátu 1 %
(vlastní zpracování)

Číslo obchodu	Obchodní kapitál	Ztráta o 1 %
1	5 000	50,0
2	4 950	49,5
3	4 901	49,0
4	4 851	48,5
5	4 803	48,0
6	4 755	47,5
7	4 707	47,1
8	4 660	46,6
...
40	3 379	33,8
41	3 345	33,4

9.7 Testování obchodní strategie

Před začátkem reálného obchodování na základě navržené obchodní strategie byly otevřeny dva demo účty u brokera XTB. Pro obchodování byla využita platforma MT4, která bude použita i pro reálné obchodování. Demo účet slouží k otestování navržené obchodní strategie bez nutnosti vložení vlastních zdrojů. XTB nabízí v rámci demo účtu počáteční kapitál 200 000 Kč na dobu 30 dní.

Obchodování na demo účtu probíhalo každý den od pondělí do pátku. Některé dny, poťazmo i hodiny se ukázaly být více volatilní než jiné. V pátek se autorka snažila neobchodovat dle doporučení odborné literatury. Sama zjistila, že pátky mohou být velmi nepředvídatelné.

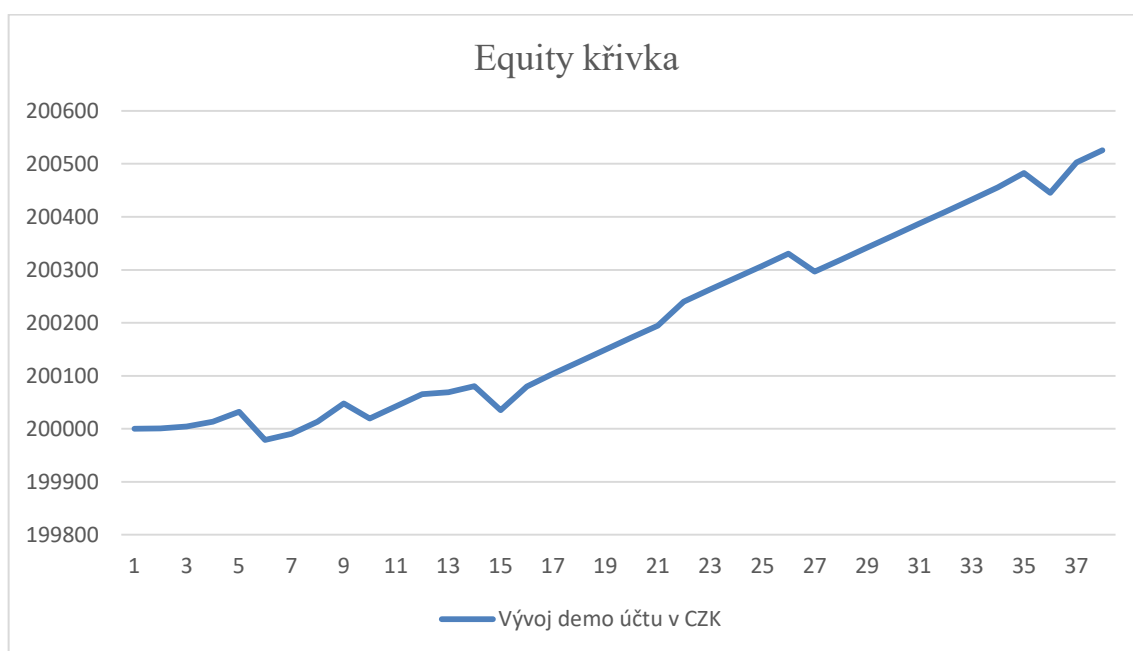
V příloze P I a P II jsou přiloženy oba dva výpisy z demo účtů poskytnuté společností XTB, kde jsou uvedeny datum a čas vstupu, typ obchodní transakce, velikost obchodní pozice, kurz vstupu, zadaný S/L, T/P, kurz výstupu, zisk či ztráta pro danou obchodní pozici, aj. V průběhu testování bylo využito technických indikátorů navržených pro reálné obchodování – klouzavý průměr, RSI, MFI a Stochastic. Bylo upozorováno, že v určitých situacích mohou indikátory vykazovat zcela odlišné hodnoty. Autorka si ověřila, že v tomto případě není vhodné otevírat obchodní pozici, jelikož se ve většině případů jedná o falešný signál.

Tabulka 10 – Výsledky testování obchodní strategie na demo účtu
(vlastní zpracování)

Zisk celkem	730,89
Ztráta celkem	-198,57
Zisk celkem	532,32
Celkový počet obchodů	38
Z toho short	23
Počet short ziskových obchodů	19
Počet short ztrátových obchodů	4
Z toho long	15
Počet long ziskových obchodů	14
Počet long ztrátových obchodů	1
Počet obchodů otevřených přes noc	3
Průměrný zisk	22,15
Průměrná ztráta	-39,71
RRR	3,68

Výsledky testování obchodní strategie jsou uvedeny v tabulce č. 10. Celkově bylo zobchodováno 38 pozic v období od 25. 11. 2019 do 28. 1. 2020, přičemž v 15 případech bylo spekulováno na růst kurzu (long) a ve 23 naopak na pokles kurzu (short). První obchod byl otevřen o velikosti 0,01 lotu, dalších 37 obchodů pak o velikosti 0,05 lotu, jak je popsáno ve strategii. 3 obchodní pozice byly drženy přes noc, což se ukázalo jako nevyhovující, proto zbytek obchodů byl vždy v den otevření i uzavřen. Hodnoty swap plynoucí z pozic otevřených přes noc nebyly do výsledků započítávány, neboť dále bude obchodováno pouze intradenním stylem.

Celkový zisk činil 532,32 Kč. Nutno podotknout, že uzavřené obchodní pozice v rámci demo účtu nejsou upraveny o výši spreadu, tudíž výsledky testování jsou vyšší než v rámci reálného obchodování. Průměrný zisk na jednu obchodní pozici činil 22,15 Kč, naopak průměrná ztráta představovala 39,71 Kč. Obrázek č. 27 ukazuje equity křivku, která graficky znázorňuje vývoj demo účtu, který skončil na úrovni 200 532,32 Kč.

Obrázek 27 – Graf zobrazující vývoj demo účtu v rámci testování navržené strategie

Celkově byl obchodník s navrženou strategií spokojen, avšak mnohdy danou pozici uzavřel dříve než měl z obavy nad ztrátou, a tak se připravil o vyšší zisk. Často ani nebylo využíváno S/L. Obchodník chtěl vidět, jak se trh bude vyvíjet. V rámci reálného obchodování však bude S/L zadán vždy ještě před vstupem do obchodní pozice. Je nutné si před reálným obchodováním ujasnit, že každá strategie má svá dobrá i špatná období, což se v případě

testování na demo účtu nepotvrdilo, nicméně je to třeba mít neustále na paměti. Žádné testování nemůže obchodníka připravit na budoucí vývoj trhu.

10 REÁLNÉ OBCHODOVÁNÍ

Kapitola zabývající se reálným obchodováním bude rozdělena na několik podkapitol, přičemž každá bude představovat jeden obchodní týden. Pro autorku je jedním týdnem myšleno období od pondělí do čtvrtka, neboť jak je uvedeno v teoretické části v pátek se trhy často chovají nepředvídatelně. Na začátku každého týdne bude uveden ekonomický kalendář událostí včetně dopadu na obchodovaný měnový pár EUR/USD. Dále bude následovat přehled o tom, jak se obchodníkovi v daném týdnu dařilo či nedařilo a následně bude vybráno několik obchodních pozic, které budou v rámci příslušného obchodního týdne popsány důkladněji.

Cílem reálného obchodování je zjistit, zda je navržená obchodní strategie funkční a zda je možné tradingem zhodnotit finanční prostředky. Vklad volných peněžních prostředků do obchodování se zdá být lukrativnější oproti zhodnocení úspor, jaké nabízí banky či ostatní finanční instituce. Pro úspěšný trading je však nutné znát všechny zákonitosti trhu včetně porozumění grafů, jednotlivým technickým indikátorům a mít všeobecný přehled o současném dění. Založení reálného účtu u brokerské společnosti není nijak časově náročné. Je třeba uvést údaje o sobě, vyplnit krátký investiční dotazník, nahrát dva identifikační doklady a vyplnit číslo bankovního účtu obchodníka. Ještě tentýž den bylo založení účtu schváleno a obchodník tak mohl od pondělí 2. 3. 2020 začít reálně obchodovat s počátečním kapitálem 5 000 Kč.

Obchodování na reálném účtu se však neobejde bez emocí, což je třeba si hned na začátku uvědomit. Člověk není stroj, aby dokázal emoce vytěsnit. Důležité je umět s nimi pracovat, důvěřovat navržené obchodní strategii a nepouštět se do rizikových obchodů. Zvláště úplně první obchod na reálném účtu je emocemi velmi ovlivněn. Obchodník začíná mít pochybnosti, zda je jeho strategie funkční či zda něco neopomněl a má tak tendenci dělat unáhlená rozhodnutí a předčasně vystupovat z pozic.

V období od 2. 3. 2020 do 23. 4. 2020, tedy v průběhu 8 týdnů bylo otevřeno celkem 37 obchodních pozic, jejichž přehled lze nalézt v příloze č. III.

10.1 Obchodní týden 2. 3. – 5. 3. 2020

Na počátku týdne byl vypracován přehled důležitých ekonomických událostí obsažených v tabulce č. 11, které budou mít významný vliv na obchodovaný měnový pár.

Tabulka 11 - Přehled ekonomických událostí 2. 3. – 5. 3. 2020
(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
2.3.	16:00	USD	Výrobní index PMI-ISM	Vysoký
3.3.	04:30	USD	Rozhodnutí o úrokové sazbě	Vysoký
3.3.	11:00	EUR	Index CPI	Střední
4.3.	14:15	USD	ADP report nezaměstnanosti	Vysoký
4.3.	16:00	USD	Nevýrobní index PMI -ISM	Vysoký
5.3.	-	USD	Setkání zemí OPEC	Střední

V pondělí 2. 3. bylo zahájeno reálné obchodování. I přesto, že trh vykazoval obchodní signály vhodné pro otevření pozic, nebyl v tento den uskutečněn žádný obchod a to hlavně z důvodu otevření úplně prvního obchodu na reálném účtu a možné skutečné ztráty. Během následujících 3 dnů bylo otevřeno celkem 6 obchodních pozic – 2 ziskové a 4 ztrátové, jejichž přehled je uveden v tabulce č. 12. Výsledkem prvního obchodního týdne byla ztráta ve výši 91,94 Kč. Takto neúspěšný týden negativně ovlivnil vložený kapitál, ale hlavně psychiku obchodníka a to zejména z toho důvodu, že se jednalo o první týden reálného obchodování. Průměrný zisk na jednu obchodní pozici představoval 40,36 Kč a průměrná ztráta 43,16 Kč. Ztráty byly způsobeny zejména falešnými signály a špatnou disciplínou obchodníka, který chtěl vyrovnat dosaženou ztrátu za každou cenu a nedbal signálů trhu. Počáteční kapitál tak byl po prvním týdnu znehodnocen o 1,8 %.

Tabulka 12 – Přehled obchodů 2. 3. – 5. 3. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
3.3	2	0/2	1/1	+38,58/-37,43	+1,15
4.3	3	2/1	1/2	+42,13/-89,91	-47,78
5.3	1	1/0	0/1	0/-45,31	-45,31
Zisk/Ztráta celkem					-91,94

Dne 3.3 byla Fedem snížena úroková sazba o půl procentního bodu a to kvůli dopadu koronaviru na ekonomickou aktivitu se záměrem podpořit hlavní cíle: maximální zaměstna-

nost a cenovou stabilitu. Toho dne byly otevřeny celkem dvě obchodní pozice. První obchod na reálném účtu doprovázela velká nervozita. Autorka se dlouhou dobu neodvažovala otevřít obchodní pozici a promeškala tak několik příležitostí, které se během dne vyskytly. První obchod by otevřen v 17:00 pokynem sell o objemu 0,05 lotu při ceně 1,11783 s nastavením S/L na úrovni 1,11816 a uzavřen během též minuty na úrovni 1,11749. Obchodník vidinou příznivé situace nechtěl riskovat a tak obchod manuálně uzavřel se ziskem 3,4 pipů, tedy 38,58 Kč. Možnost dalšího zisku způsobila, že v další minutě byl otevřen další obchod očekávající pokles ceny, který však byl uzavřen se ztrátou -37,43 Kč vlivem nastavení nízkého příkazu S/L, jelikož klesající trend dále pokračoval a obchodník se tak připravil o zisk až 37 pips. Ten den již obchodováno nebylo.

Obrázek 28 – Obchodní pozice uzavřené 3. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Dne 4.3 byly realizovány celkem 3 obchody, z čehož byl 1 ziskový a 2 ztrátové. První obchod toho dne byl úspěšný. Všechny technické indikátory byly v požadovaných hodnotách. RSI i MFI prorazilo hodnotu 30 směrem nahoru, taktéž i oscilátor Stochastic vykazoval dobré hodnoty. Obchodník pouze vyčkával, až klouzavý průměr protne cenovou svíčku shora dolů, jelikož bylo spekulováno na růst ceny. V tom okamžiku byl realizován příkaz buy o objemu 0,05 lotu při otevírací ceně 1,11171 s nastaveným S/L na úrovni 1,11136. T/P nastaven nebyl. Obchodník byl přítomen u obchodování a sledoval vývoj ceny, nicmé-

ně zpanikařil a uzavřel obchodní pozici předčasně a to na úrovni 1,11208. Vývoj dále pokračoval očekávaným směrem a obchodník se tak připravil o další zisk v podobě 3 pips.

Další obchodní pozice toho dne byla otevřena pokynem sell v čase 17:30 (1,5 hodiny po vyhlášení nevýrobního indexu PMI) o velikosti 0,05 lotu a vstupní ceně 1,11234. Příkaz S/L byl nastaven na úroveň 1,11278 a T/P na úroveň 1,11154. Jednalo se však o falešný signál a obchod byl uzavřen příkazem S/L se ztrátou 50,10. V tom okamžiku ovládli obchodování emoce a neuváženě bylo vstoupeno do další pozice s vidinou vyrovnání ztráty v čase 17:45 a spekulací na růst ceny, i přesto, že technické indikátory nevykazovaly požadované hodnoty. Opět byl při vstupu do pozice zadán S/L ve výši 4 pips a T/P na úrovni 8 pips. Realizována byla ztráta a obchod byl S/L uzavře na úrovni 1,11332. Obchodník se zachoval zbrkle a nerespektoval pravidla navržené strategie. Po dvou ztrátových obchodech již nebylo toho dne obchodováno.

Obrázek 29 – Obchodní pozice uzavřené 4. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Dne 5. 3. 2020 byla otevřena obchodní pozice spekulující na růst ceny v čase 17:17 o velikosti 0,05 lotu a otevírací ceně 1,11917. Obchodník se vstupem do pozice váhal a vstoupil do ní později, než došlo k průrazu klouzavého průměru pod svíčkový graf. Spekulace na růst byla správná, nicméně v důsledku nastavení nízkého S/L a pozdního vstupu do pozice byl pokyn předčasně ukončen a to se ztrátou -45,31 Kč. Vzhledem k tomu, že již dva obchody byly ukončeny předčasně z důvodu nízkého S/L nabízí se zde řešení riskovat na 1

obchod více než 1 % vloženého kapitálu, popřípadě otevírat obchodní pozice o nižším objemu při zachování hranice rizika o velikosti 1 %. Rozpětí S/L se tak zvýší o několik pips. Tento krok však zatím není nezbytně nutný vzhledem k nízkému počtu dosud realizovaných obchodů a bude k němu přistoupeno, až pokud se daná situace bude v průběhu následujících týdnů opakovat, čímž bude docházet k prohlubování ztrát. Obchodník se již ten den bál vstoupit do další obchodní pozice, která by přinesla zisk. Příležitost měl v čase 18:25, kdy mohl spekulovat na růst ceny a dosáhnout zisku 6 pips.

Obrázek 30 – Obchodní pozice uzavřená 5. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

10.2 Obchodní týden 9. 3. – 12. 3. 2020

V tabulce č. 13 je zobrazen přehled ekonomických událostí relevantních pro vývoj kurzu EUR/USD v druhém obchodním týdnu.

Tabulka 13 – Přehled ekonomických událostí 9. 3. – 12. 3. 2020
(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
10.3.	11:00	EUR	Hrubý domácí produkt	Vysoký
11.3.	13:30	USD	Index CPI	Vysoký
11.3.	15:30	USD	Týdenní změna zásob ropy	Střední
12.3.	13:30	USD	Index PPI	Střední
12.3.	13:45	EUR	Rozhodnutí o úrokové sazbě	Vysoký
12.3.	14:30	EUR	Tisková konference ECB	Vysoký

Během druhého obchodního týdne byly otevřeny celkem 4 obchodní pozice – 2 ziskové a 2 ztrátové. Nejvyšší ztrátu utřžil obchodník hned první den v týdnu, kdy i přesto že vstoupil do obchodních pozic dle navržené strategie, byly pozice uzavřeny nastaveným S/L se ztrátou a to kvůli vysoké volatilitě, která toho dne na trhu panovala. Průměrná ztráta tohoto týdne byla vyčíslena na 49,08 Kč a průměrný zisk na 6,82 Kč. Celková ztráta se prohloubila a po dvou týdnech činila 176,46 Kč. Počáteční kapitál tak byl znehodnocen o 3,53 %.

Tabulka 14 - Přehled obchodů 9. 3. – 12. 3. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
9.3.	2	1/1	0/2	0/-98,16	-98,16
10.3.	1	1/0	1/0	+1,81/0	+1,81
11.3.	1	0/1	1/0	+11,83/0	+11,83
Zisk/Ztráta celkem					-84,52

Pondělí 9. 3. 2020 se ukázalo jako velmi neúspěšné, i přesto, že obchodník vstupoval do pozic ve chvílích, kdy ukazatele dosahovali stanovených hodnot. Obchodování toho dne bylo ztrátové. Celkem byly zrealizovány 2 obchody o celkové ztrátě 98,16 Kč a to díky vysoké volatilitě, která toho dne na trzích panovala a nízkému S/L ve výši 4 pips. Obchodník dlouho vyčkával, než se odhodlal vstoupit do obchodní pozice. Jednu ze ztrátových pozic ukazuje obrázek č. 31. Obchodník v čase 16:07 otevřel obchodní pozici spekulující na růst ceny o velikosti 0,05 lotu a ceně 1,14440. S otevřením otálel, dokud se klouzavý průměr nedostal pod svíčkový graf. Nicméně kvůli nízkému příkazu S/L ve výši 4 pips byla obchodní pozice během krátké chvíle automaticky uzavřena se ztrátou 44,59 Kč. Trh se vyvíjel spíše do strany a požadovaný výrazný rostoucí trend nastal až okolo půl 6. Ten však obchodník propásl.

Vysoká nedůvěra, která převládala na finančních trzích, pramenila zejména z šíření koronaviru a extrémní volatility cen ropy. Rovněž akciové trhy zažily šok. Po otevření došlo k masovému výprodeji akcií, nejhoršímu od roku 2008 a trhy musely být na 15 minut uzavřeny, jelikož ztráty překročily povolených 7 %. Donald Trump plánuje opatření pro stimul ekonomiky. Naproti tomu ECB vstupuje do nadcházející krize s velmi omezeným prostorem pro podporu ekonomiky. Již teď jsou úrokové sazby záporné a proces kvantitativního uvolňování rozběhnutý, proto je plánované zasedání ve čtvrtek sledovanou událostí týdne.

Obrázek 31 – Obchodní pozice uzavřená 9. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Autorka na vysokou volatilitu zareagovala a to snížením velikosti obchodní pozice na 0,02 lotu a stanoveným S/L o velikosti 10 pips. Maximální ztráta na jeden obchod bude i nadále odpovídat zhruba 1 %.

Následující den obchodník propásl příležitost vstupu na trh okolo 16:30, jak ukazuje modrá šipka, kdy mohl spekulovat na pokles ceny a alespoň částečně vyrovnat ztrátu z předešlých dnů. Ke vstupu do obchodní pozice se odhodlal až 18:46 pokynem buy o velikosti 0,02 lotu, avšak trend nebyl silný tak, jak obchodník očekával. Pozice byla ručně uzavřena v čase 19:03 při ceně 1,13239 a ziskem 1,81 Kč. Toto rozhodnutí bylo správné, neboť následně začala cena klesat a byla by utržena další ztráta.

Obrázek 32 – Obchodní pozice uzavřená 10. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Obchodník si také všiml, že klouzavý průměr je značně zpožděný za ostatními sledovanými indikátory. RSI, MFI i Stochastic již dávno vykazovali hodnoty vhodné ke vstupu na trh, ovšem bylo vyčkáváno na potvrzení trendu klouzavým průměrem.

Následující den byla rovněž otevřena pouze jedna obchodní pozice a to v čase 15:05 pokynem sell a vstupní ceně 1,13335 o velikosti 0,02 lotu a S/L na úrovni 1,13435. Indikátory však nevykazovaly požadované hodnoty kromě klouzavého průměru, který protnul medvědí svíčku. I přesto, že se trend vyvíjel požadovaným směrem, obchodník porušil nastavená pravidla, na což by si měl dávat pozor a v budoucnu tyto chyby neopakovat. Svůj neuvážený krok si vzápětí uvědomil a po minutě pozici uzavřel se ziskem 11,83 Kč. I přesto, že indikátory nenaznačovaly downtrend euro vůči dolaru oslabovalo a obchodník se připravil předčasným uzavřením pozice o zisk až 73 pips.

Obrázek 33 - Obchodní pozice uzavřená 11. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Ve čtvrtek 12. 3. se konalo zasedání ECB, kdy se v 14:30 mělo rozhodovat o úrokové sazbě, jež měla na vývoj finančních trhů značný vliv, jak ukazuje obrázek č. 34. Toho dne nebylo obchodováno kvůli očekávané vysoké volatilitě a nepředvídatelnosti trhu. Řídící výbor na svém zasedání ponechal úrokové sazby na stávající úrovni s odůvodněním, že snížení sazby o jednu desetinu hlouběji do záporu by nemělo žádný finanční dopad. Namísto toho přišla ECB s nabídkou poskytnutí likvidity ostatním bankám v eurozóně se sazbou až -0,75 %, pokud bude použita na poskytnutí úvěrů malým a středním firmám, které se mohou dostat do problémů v období zpomalení ekonomiky vlivem koronaviru (Skořepa,

©2020). Kurz eurodolaru v ten okamžik prudce vzrostl. Nejdelší býčí svíčka představovala růst o 65 pips a byla uzavřena na úrovni 1,12698.

Obrázek 34 – Vývoj měnového kurzu v době vyhlášení úrokové sazby ECB (MT4, vlastní zpracování)

10.3 Obchodní týden 16. 3. – 19. 3. 2020

V třetím obchodním týdnu jsou očekávány následující ekonomické události:

Tabulka 15 - Přehled ekonomických událostí 16. 3. – 19. 3. 2020
(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
16.3.	13:30	USD	Newyorský výrobní index	Střední
17.3.	11:00	EUR	ZEW index ekonomického sentimentu	Střední
17.3.	13:30	USD	Maloobchodní tržby	Vysoký
18.3.	11:00	EUR	Index CPI	Střední
18.3.	17:07	USD	Projev prezidenta Trumpa	Vysoký
19.3.	13:30	USD	Nové žádosti o podporu v nezaměstnanosti	Vysoký

Třetí obchodní týden se ukázal jako nejvíce ztrátový. Celkem byly otevřeny jen tři pozice, z nichž každá skončila ztrátou v celkové výši 136,15 Kč. Průměrná ztráta obchodního týdne činila 45,38 Kč. Z toho důvodu se autorka rozhodla, že tento týden již obchodovat nebude a dá si od trhů pauzu s tím, že bude pouze sledovat aktuální dění.

Euro v daném týdnu vůči dolaru postupně oslabovalo a stalo se tak nejslabší za poslední tři roky. Epicentrem koronaviru se stala Evropa. Již teď je jasné, že k pozitivnímu hospodářskému vývoji letos nedojde a EU zřejmě čeká silný propad HDP. Trhy otřásl i zasedání

obou centrálních bank. V nedělním zasedání snížil Fed hlavní úrokovou sazbu o 1 procentní bod, tedy téměř na nulu. Zároveň bylo zahájeno kvantitativní uvolňování ve výši 700 mld. dolarů. Důvodem je již mnohokrát zmiňovaný koronavirus a jeho dopad na americkou ekonomiku. Ve středu pak mimořádně zasedala ECB, která taktéž rozhodla o dodatečném uvolňování peněz v objemu 750 mld. dolarů (Akcenta, 2020)

Tabulka 16 - Přehled obchodů 16. 3. – 19. 3. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
16.3.	2	2/0	0/2	-103,73	-103,73
17.3.	1	1/0	0/1	-32,42	-32,42
Zisk/Ztráta celkem					-136,15

V pondělí 16.3 byly otevřeny dvě pozice, které skončily ztrátou v celkové výši 103,73 Kč. Do první pozice bylo vstoupeno v čase 16:28, kdy obchodník spekuloval na růst ceny a otevřel pozici pokynem Buy. Opět bylo do pozice vstoupeno později, jelikož klouzavý průměr se v době, kdy technické indikátory vykazovaly požadované hodnoty, nenacházel pod grafem. Bohužel v době kdy obchodník vstoupil do pozice, se po čase objevila medvědí svíčka, což vyvolalo zasažení S/L a pozice byla uzavřena v čase 16:34 na úrovni 1,11278 se ztrátou 52,92 Kč. Spekulace se však z delšího pohledu ukázala jako správná, cena opravdu dále rostla. Druhá pozice byla rovněž otevřena pokynem Buy v čase 18:37 na úrovni 1,11680 o velikosti 0,02 lotu. Trh se vyvíjel stejným směrem i na M15 timeframe. Na počátku začala cena růst a v jednom okamžiku se objevil zisk až 42 Kč. Poté začala cena klesat a obchodník i přesto, že tušil obrát trendu, chtěl převýšit předešlou ztrátu a zakončit den ziskem. V 18:56 byl opět zasažen S/L nastavený ve výši 10 pips. Chamtivost ovládla obchodníkův úsudek, čímž prohloubil celkovou ztrátu.

Obrázek 35 - Obchodní pozice uzavřené 16. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Ani další obchodní den nebyl úspěšný, jelikož přinesl ztrátu ve výši 32,42 Kč, jak ukazuje tabulka č. 16. Pozice byla manuálně uzavřena, vše totiž naznačovalo tomu, že bude opět zasažen S/L. Na trzích panovala vysoká volatilita stejně jako předcházející dny. Epidemie koronaviru pokračovala a trh ovládly emoce.

10.4 Obchodní týden 23. 3. – 26. 3. 2020

Ve čtvrtém obchodním týdnu jsou očekávány následující ekonomické události:

Tabulka 17 - Přehled ekonomických událostí 23. 3. – 26. 3. 2020
(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
23.3.	17:00	USD	Hlasování amerického senátu o uvolnění prostředků ve výši 1,8 bilionu USD na boj proti koronaviru	Vysoký
24.3.	14:45	USD	Výrobní index PMI a PMI za služby	Vysoký
24.3.	15:00	USD	Prodeje nových domů	Vysoký
25.3.	8:00	USD	Index spotřebitelských cen CPI	Vysoký
25.3.	10:00	EUR	Index podnikatelského prostředí IFO	Vysoký
25.3.	13:30	USD	Objednávky zboží dlouhodobé spotřeby	Vysoký
25.3.	15:30	USD	Zásoby ropy - týdenní změna	Střední
26.3.	13:30	USD	Žádosti o podporu v nezaměstnanosti	Vysoký
26.3.	13:30	USD	HDP	Vysoký

Celkovou bilanci obchodního týdne shrnuje tabulka č. 18, přičemž je na první pohled patrné, že tento týden se jeví jako doposud nejúspěšnější. I přes to, že zisky nebyly příliš vyso-

ké a ani zdaleka nedohnaly ztráty z minulých týdnů, pomohly ke zlepšení psychiky obchodníka a dodaly mu potřebný optimismus. Celkový počet otevřených obchodních pozic činil 6 a celkový zisk pak 73,21 Kč. Ve 2 případech bylo spekulováno na růst ceny, naopak ve 4 případech na pokles ceny. Celková ztráta po čtyřech obchodních týdnech činila 239,40 Kč, což představuje znehodnocení kapitálu 4,79 %. V konečném součtu však oproti předcházejícímu týdnu dochází ke zlepšení o 1,46 %.

Tabulka 18 - Přehled obchodů 23. 3. – 26. 3. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
24.3.	2	0/2	2/0	17,99/0	17,99
25.3.	2	1/1	2/0	17,81/0	17,81
26.3.	2	1/1	2/0	37,41/0	37,41
Zisk/Ztráta celkem					73,21

První obchody čtvrtého týdne byly realizovány až v úterý 24.3. Trhy se opět ukázaly jako velmi volatilní, plné emocí a obav z budoucího nejistého vývoje, který doléhal i na obchodníka, jenž si krizovou situaci okolo koronaviru až doposud nepřipouštěl, jelikož se nijak nedotýkala jeho osobního ani profesního života, což se předchozího dne změnilo. Celkem byly otevřeny 2 pozice, které byly uzavřeny se ziskem, což lze vnímat pozitivně. Avšak zisk byl tak malý, že nedokázal nijak výrazně snížit ztrátu z předcházejících týdnů. V obou případech bylo spekulováno na pokles ceny, tedy na oslabování eura vůči dolaru. První pozice byla otevřena v čase 12:11 o standardní velikosti 0,02 lotu a ceně 1,08739 s příkazem S/L na úrovni 1,08842. Pozice byla manuálně uzavřena po necelých 2,5 minutách ze strachu z další ztráty na úrovni 1,08736 a ziskem 1,53 Kč. Strategie se ukázala jako funkční, jelikož cena dále klesala až na úroveň 1,08523. Obchodník tak mohl dosáhnout zisku okolo 21 pips. Na obrázku č. 36 je průběh obchodních pozic znázorněn na M5 timeframe a z důvodu brzkého uzavření pozice doplněn i o vývoj na M1 timeframe. Stejná situace nastala i v druhém případě. Zde však byl realizován zisk 16,46 Kč. Obchodník vstoupil do pozice ve vhodnou chvíli, ovšem v okamžiku, kdy se cena dostala do záporných hodnot a blížila se k nastavenému S/L na úrovni 1,08145 zpanikařil a chtěl pozici uzavřít co nejdříve. Ve chvíli, kdy se objevil zisk, byla pozice uzavřena při ceně 1,08006. Tím, že nedokázal potlačit emoce, se připravil o zisk ve výši zhruba 100 Kč.

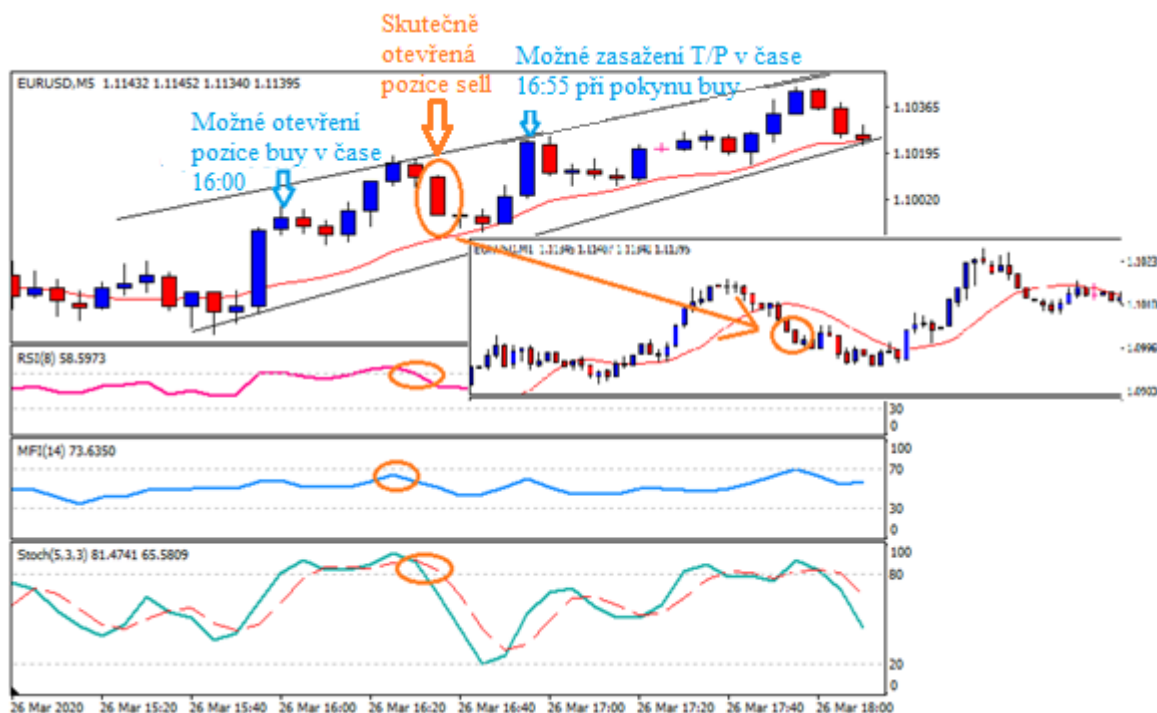
Obrázek 36 - Obchodní pozice uzavřené 24. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

25. 3. byly uskutečněny rovněž dva ziskové obchody. První obchodní pozice byla otevřena v čase 15:16 pokynem buy při otevírací ceně 1,08112 a se S/L na úrovni 1,08012. Pozice byla otevřena 10 minut, jelikož v čase 15:30 bylo naplánováno vyhlášení fundamentální zprávy o zásobách ropy se středním dopadem na USD. I přes to, že na trzích neustále panuje i tak zvýšená volatilita nechtěl obchodník příliš riskovat a raději pozici manuálně uzavřel se ziskem 16,79 Kč. Toto rozhodnutí se ukázalo jako správné vzhledem k tomu, že nedošlo k býčímu trendu. V době, kdy obchodník vstupoval do pozice, byly indikátory RSI, MFI a Stochastic v požadovaných pozicích, avšak klouzavý průměr nikoliv. Obchodník i přesto do pozice vstoupil, jelikož tento indikátor se v minulosti ukázal jako velmi zpožděný. Zde tomu však nebylo. Požadovaný trend se objevil až v čase 16:55 zastoupený dlouhou modrou svíčkou zřejmě kvůli negativním sazbám na amerických vládních dluhopisech (viz. Obrázek č. 37). Druhá pozice byla otevřena pokynem sell v čase 18:56, nicméně medvědí trend nenastal a proto byla pozice rovněž po 10 minutách uzavřena se ziskem 1,02 Kč. Obchodník do pozice vstoupil naprosto nevhodně. Měnový pár se jasně vyvíjel rostoucím směrem, obchodník však nevnímal širší souvislosti, ale pouze technické indikátory, které se v tu dobu nacházely v požadovaných hodnotách mimo klouzavý průměr.

Obrázek 37 - Obchodní pozice uzavřené 25. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Ve čtvrtek 26. 3. byly opět realizovány 2 ziskové obchody. Stále však byly zisky tak malé, že nebylo možné dohnat ztráty z předchozích týdnů. Obchodování toho dne se spíše podobalo scalpingu než intradennímu stylu obchodování. Na obrázku č. 38 je zobrazena druhá otevřená pozice toho dne, přičemž 5 minutový graf je doplněn grafem minutovým. Vstup do obchodní pozice sell o velikosti 0,02 lotu přišel v čase 16:36 při ceně 1,10034 a S/L 1,10133 (viz. Oranžový kroužek na obrázku č. 38). Obchodník očekával pokles ceny, který však nepřišel, jelikož trend toho dne byl v odpoledních hodinách převážně rostoucí. Pozice byla uzavřena manuálně v čase 16:39, kdy již obchodník vytušil svou chybu. Signály pro vstup do obchodní pozice buy nedosahovaly požadovaných hodnot s výjimkou klouzavého průměru, který v čase 15:55 protnul býčí svíčku a ocitl se tak pod cenovým grafem. Kdyby obchodník vstoupil do pozice pokynem buy v čase 16:00, kdy bylo celé tělo svíčky nad klouzavým průměrem, dosáhl by požadovaného T/P 20 pips v čase 16:55 aniž by byl zasažen S/L na druhou stranu by nerespektoval zvolené technické indikátory. Obchodník by se však měl v příštích dnech zaměřit na sledování vývoje měnového páru v delším časovém horizontu a nesoustředit se pouze na aktuální situaci, čímž se ochuzuje o vyšší zisk, který by mu pomohl vyrovnat předchozí ztráty.

Obrázek 38 - Obchodní pozice uzavřená 26. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

10.5 Obchodní týden 30. 3. – 2. 4. 2020

V tabulce č. 19 jsou uvedeny očekávané ekonomické události s mírou dopadu na obchodovaný měnový pár EUR/USD pro pátý obchodní týden.

Tabulka 19 - Přehled ekonomických událostí 30. 3. – 2. 4. 2020

(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
30.3.	11:00	EUR	Podnikové klima	Střední
30.3.	16:00	USD	Rozjednané prodeje domů	Střední
31.3.	11:00	EUR	Index CPI	Vysoký
31.3.	16:00	USD	Spotřebitelská důvěra	Vysoký
1.4.	14:15	USD	Změna zaměstnanosti	Vysoký
1.4.	16:00	USD	Výrobní index PMI	Vysoký
1.4.	16:30	USD	Zásoby ropy - týdenní změna	Střední
2.4.	14:30	USD	Obchodní bilance, Nové žádosti o podporu v nezaměstnanosti	Vysoký

V pátém obchodním týdnu byly realizovány pouze 3 obchody. Hlavní příčinou byly autorčiny pozdní návraty ze zaměstnání a slabé signály v pozdních hodinách. I přesto se však tento týden ukázal jako uspokojivý. Obchodník zakončil týden se ziskem 42,03 Kč, tedy snížil znehodnocení kapitálu na 3,95 %.

Tabulka 20 - Přehled obchodů 30. 3. – 2. 4. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
31.3.	2	0/2	2/0	31,43/0	+31,43
1.4.	1	0/1	1/0	10,60/0	+10,60
Zisk/Ztráta celkem					+42,03

První obchodní pozice daného týdne byla otevřena v úterý 31.3 v 18:04 pokynem sell o velikosti 0,02 lotu a ceně 1,10079 s nastaveným S/L o velikosti 10 pips. Indikátory RSI, MFI a Stochastic vykazovaly příznivé hodnoty, jen klouzavý průměr zůstával pod grafem, i když se významně přibližoval k medvědí svíčkám. Obchodník nečekal na okamžik, kdy se medvědí svíčka ocitne pod klouzavým průměrem a do pozice vstoupil. Okamžik vstupu byl vyhodnocen dobře, avšak v okamžiku, kdy bylo dosaženo zisku 28,94 Kč, obchodník pozici předčasně uzavřel z obavy, aby o svůj zisk nepřišel. Downtrend však dále pokračoval a obchodník se připravil o další zisk ve výši zhruba 150 Kč jen kvůli tomu, že nedůvěřoval své strategii a trhu. Klouzavý průměr v okamžiku uzavření pozice protínal medvědí svíčku a přesouval se tak nad cenový graf, což nasvědčovalo tomu, že trend jde očekávaným směrem.

Obrázek 39 - Obchodní pozice uzavřená 31. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

1.4 byla otevřena pouze jedna obchodní pozice v čase 17:45 o standardní velikosti 0,02 lotu pokynem sell při ceně 1,09332 a S/L o velikosti opět 10 pips. Obchodník porušil vstupem do pozice pravidla navržené strategie. Indikátor MFI v okamžiku otevření pozice vykazoval hodnotu pouze okolo 46, což bylo zcela nedostačující a klouzavý průměr i přesto, že se přibližoval k cenovým svíčkám, se nacházel pod grafem. Nicméně se potvrdil downtrend a spekulace na pokles ceny se ukázala jako správná. Obchodník však opět pozici uzavřel předčasně. I přesto, že se snažil vytrvat a nenechat se ovládnout emocemi, tak v okamžiku, kdy se objevila býčí svíčka, ze které se pak vyklubala doji svíčka, nedokázal potlačit strach a pozici uzavřel se ziskem pouhých 10,60 Kč při ceně 1,09311. Zajímavé byly dvě býčí svíčky, které se objevily v čase 19:55 a 20:00. Kdyby obchodník v daném čase byl přítomen u platformy a pozici otevřel, mohl během 10 minut utržit zisk ve výši 35 pips.

Obrázek 40 - Obchodní pozice uzavřená 1. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

10.6 Obchodní týden 6. 4. – 9. 4. 2020

Pro šestý obchodní týden jsou v tabulce č. 21 uvedeny jako vždy očekávané ekonomické události. Zajímavostí je, že v daném obchodním týdnu se neočekávají žádné události s významným dopadem na euro.

Tabulka 21 - Přehled ekonomických událostí 6. 4. – 9. 4. 2020

(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
6.4.	21:00	USD	schůze OPEC	Vysoký
7.4.	16:00	USD	Průzkum volných pracovních míst	Vysoký
8.4.	16:30	USD	Zásoby ropy - týdenní změna	Střední
8.4.	20:00	USD	Zápis ze zasedání americké centrální banky	Vysoký
9.4.	14:30	USD	Index cen výrobců	Střední
9.4.	14:30	USD	Nové žádosti o podporu v nezaměstnanosti	Vysoký
9.4.	16:00	USD	Spotřebitelská důvěra (University of Michigan)	Vysoký

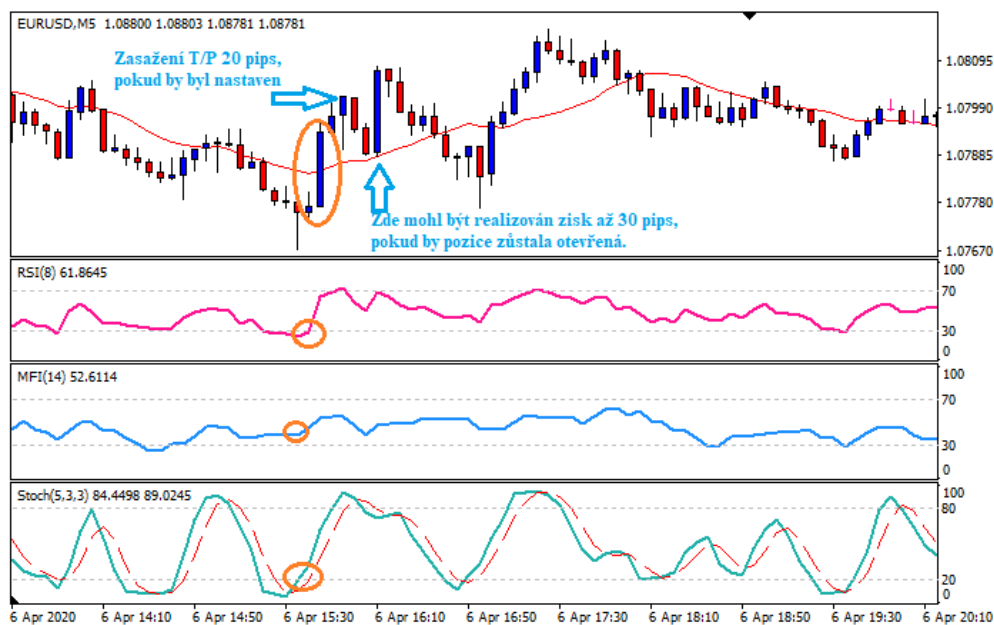
Během šestého obchodního týdne bylo otevřeno celkem 7 obchodních pozic s konečným výsledkem 26,60 Kč. Hned první obchodní den byl realizován dosud nejvyšší zisk a to 52,59 Kč. Tento obchod je zobrazen na obrázku č. 41. Celkově bylo otevřeno 5 long pozic a 2 short pozice. Pokračoval trend, při němž obchodník snížil ztrátu z předcházejících týdnů a to na 3,42 %. Tato ztráta mohla být v několika případech již zcela vyrovnána, ale stres a nedůvěra ve vývoj trhu stejně tak jako nedůvěra ve strategii mnohdy způsobily předčasné ukončení pozice, s čímž jsou spjaty nižší zisky často až o polovinu. Obchodník zjistil, že psychika stejně tak jako vytrvalost a disciplína je u obchodování velmi důležitá, mnohdy více než sebelepší strategie. Několik pozic bylo na rozdíl od předcházejících týdnů uzavřeno v dopoledních hodinách. Obchodník na rozdíl od předešlých týdnů nechodil do zaměstnání kvůli pozastavení výroby ve společnosti, kde pracuje v důsledku pandemie koronaviru, a proto se mohl věnovat obchodování už v dopoledních hodinách.

Tabulka 22 - Přehled obchodů 6. 4. – 9. 4. 2020 (vlastní zpracování)

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
6.4.	3	2/1	3/0	109,40/0	109,40
7.4.	2	2/0	1/1	2,50/-46,73	-44,23
8.4.	2	1/1	1/1	11,99/-50,56	-38,57
Zisk/Ztráta celkem					+26,60

Pro obchodní týden byly vybrány celkem 3 obchodní pozice, které budou blíže popsány. Jak již bylo výše uvedeno, 6. 4. byl realizován nejvyšší zisk 52,59 Kč. Indikátory RSI a Stochastic dosahovaly požadovaných hodnot. MFI vykazoval hodnoty vyšší někde kolem 38. Obchodník nevyčkal do chvíle, než se klouzavý průměr dostane pod cenový graf a pozici v čase 15:40 otevřel pokynem buy při ceně 1,07771 a S/L na úrovni 1,7670. Obchod-

ník ze strachu, že by přišel o tento zisk, zpanikařil, nedbal na klouzavý průměr protínající býčí svíčku a po pouhých 6 minutách pozici manuálně uzavřel. Kdyby dokázal potlačit svůj strach tak o pouhých 10 minut později mohl realizovat zisk dvojnásobně vyšší a o dalších 15 minut dokonce zisk trojnásobně vyšší aniž by se pozice uzavřela nastaveným S/L. Nejnižší cena totiž v čase 16:05 dosahovala úrovně 1,07884.

Obrázek 41 - Obchodní pozice uzavřená 6. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Co však obchodníka mrzelo nejvíce a kde se projevila výrazně jeho nedůvěra ve strategii, bylo otevření obchodní pozice 7. 4. v čase 13:25 pokynem buy při ceně 1,08669. Měnový pár kolísal a stále nebylo jasné, kterým směrem se nakonec bude vyvíjet. Většinu času, kdy byla pozice otevřená se objevovala ztráta a uptrend se zdál být v nedohlednu, proto když se objevil zisk 2,50 Kč, obchodník pozici manuálně uzavřel. Od toho okamžiku však začala cena růst a o dalších 6 svíček později by bylo dosaženo zisku ve výši 20 pips. Obchodník tak během dvou dnů promeškal šanci na vyrovnání ztráty.

Obrázek 42 - Obchodní pozice uzavřená 7. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

8. 4. v 15:00 byl otevřen poslední obchod tohoto týdne pokynem sell, který vedl ke snížení zisku pro tento týden. Pokles ceny, na který obchodník spekoval, se nedostavil a pozice tak byla automaticky uzavřena v okamžiku zasažení S/L při ceně 1,08813. I přesto, že indikátory RSI, MFI a Stochastic působily dojmem, že se objeví downtrend, klouzavý průměr se nacházel pod cenovým grafem.

Obrázek 43 - Obchodní pozice uzavřená 8. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Očekávané poklesy se objevily v čase 16:35 a poté v 17:35. V obou dvou případech ovšem nastavené indikátory nevykazovaly požadované hodnoty a do obchodu nebylo vstoupeno.

10.7 Obchodní týden 13. 4. – 16. 4. 2020

V tabulce č. 23 jsou uvedeny očekávané ekonomické události s vlivem na obchodovaný měnový pár EUR/USD pro sedmý obchodní týden.

Tabulka 23 - Přehled ekonomických událostí 13. 4. – 16. 4. 2020
(Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)

Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
14.4.	14:30	USD	Index cen dováženého zboží	Střední
15.4.	14:30	USD	Maloobchodní prodeje	Vysoký
15.4.	15:15	USD	Průmyslová produkce	Střední
15.4.	16:30	USD	Zásoby ropy - týdenní změna	Střední
15.4.	20:00	USD	Běžová kniha	Střední
16.4.	11:00	EUR	Průmyslová produkce	Střední
16.4.	14:30	EUR	Nové žádosti o podporu v nezaměstnanosti + Nově zahájené stavby domů	Vysoký

V třetím dubnovém týdnu byly otevřeny pouze 2 obchodní pozice, které skončily ztrátou v celkové výši 59,69 Kč. Celková ztráta na vloženém kapitálu po tomto týdnu činila 4,61 %, což je nárůst oproti minulému týdnu o více než 1 %. Obchodník byl po dvou ztrátách z vývoje situace zklamaný, a proto ve čtvrtek trhy pouze sledoval a do žádné pozice nevstupoval.

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
14.4.	1	1/0	0/1	0/-9,79	-9,79
15.4.	1	0/1	0/1	0/-50,17	-50,17
Zisk/Ztráta celkem					-59,69

Obrázek č. 44 ukazuje největší ztrátu týdne a to o velikosti 50,17 Kč. Největší chyba přišla již před otevřením samotné ztrátové pozice, kdy si obchodník nechal utéct příležitost pro vstup do obchodní pozice příkazem buy v čase 15:25, který naznačovaly indikátory RSI a Stochastic již v čase 15:00 a také cenová svíčka „kladivo“, která upozorňuje na změnu trendu z medvědího na býčí. Indikátor MFI požadované hodnoty vykázal o 25 minut později zároveň s klouzavým průměrem, který se v tu dobu ocitnul pod cenovým grafem. Obchodník však očekával, že rostoucí trend je pouze krátkodobý a přijde downtrend, který od

rána přetrvával a proto v čase 16:55 otevřel pozici pokynem sell při ceně 1,08975, která však byla záhy uzavřena zasažením nastaveného S/L, jelikož dále přetrvával býčí trend, i přesto, že indikátory dosahovaly požadovaných hodnot, tedy až na klouzavý průměr, který se stále pohyboval pod cenovým grafem.

Obrázek 44 - Obchodní pozice uzavřená 15. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

10.8 Obchodní týden 20. 4. – 23. 4. 2020

Pro daný obchodní týden se očekávají fundamentální události, které jsou zobrazeny v tabulce níže.

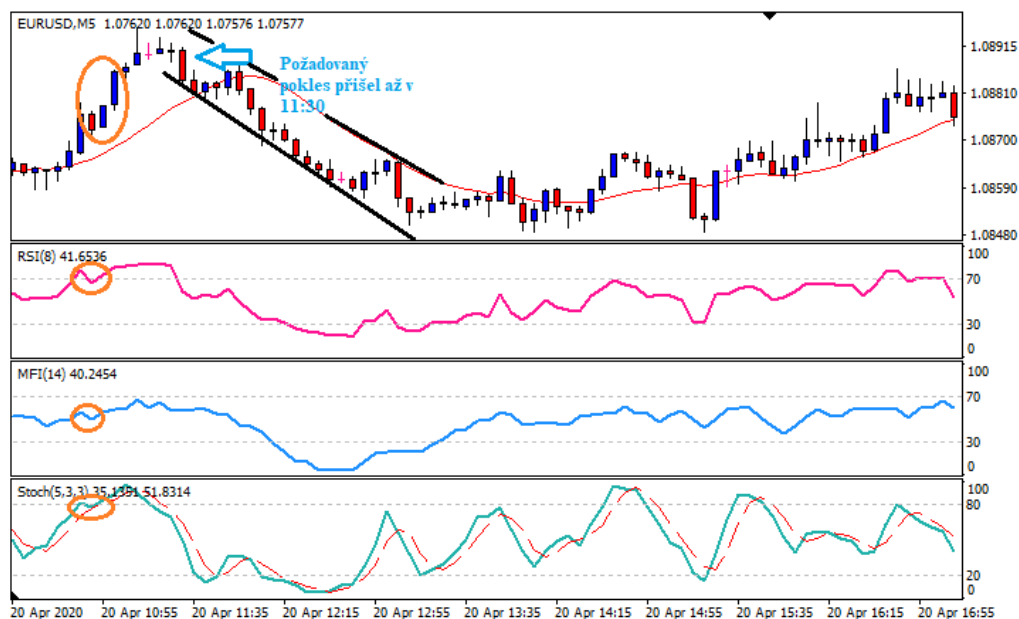
Datum	Čas	Měna	Událost	Dopad
21.4.	16:00	USD	Prodeje existujících domů	Vysoký
22.4.	15:00	USD	Index cen domů	Střední
22.4.	16:30	USD	Zásoby ropy - týdenní změna	Střední
23.4.	10:00	EUR	Výrobní index PMI	Vysoký
23.4.	14:30	USD	Nové žádosti o podporu nezaměstnanosti	Vysoký
23.4.	15:45	USD	Výrobní index PMI	Střední
23.4.	16:00	USD	Prodeje nových domů	Vysoký

Nepříznivá situace nebyla prolomena ani v dalším týdnu, kdy došlo k prohloubení ztráty o dalších 63 Kč. Celková ztráta tedy v součtu činí 293,73 Kč, což značí celkové znehodnocení kapitálu o 5,87 %. Obchodník se po dalším nezdařeném týdnu rozhodl pro ukončení obchodování. Obchodování, zvláště v případě ztrát v něm vyvolávalo pocity, že musí ztrátu dorovnat, s čímž byl spjat vnitřní neklid a nervozita a unáhlený vstup do obchodních

pozic. Neznamená to však, že by byl obchodní účet zrušen a obchodník by se ke spekulování na trhu už nevrátil. Pouze je třeba udělat pauzu a oprostít se od negativních emocí a začít znovu s klidnou myslí.

Datum	Počet obchodních pozic	Long/Short pozice	Počet ziskových/ztrátových obchodních pozic	Zisk/Ztráta	Celkem
20.4.	2	1/1	1/1	1,00/-52,10	-51,10
22.4.	2	0/2	0/2	0/-41,56	-41,56
23.4.	2	2/0	2/0	29,66/0	+29,66
Zisk/Ztráta celkem					-63,00

První vstup do obchodní pozice (20. 4. v 10:54) v rámci daného obchodního týdne skončil ztrátou ve výši 52,10 Kč. Obchodník spekoval na pokles ceny, který se sice dostavil, avšak o 30 minut později od zasažení nastaveného S/L. Obchodník vstoupil do pozice ve špatnou chvíli. Chyb, které v tomto případě udělal, bylo hned několik. V první řadě měl vyčkat, zda indikátory klesnou pod nastavené hranice a klouzavý průměr protne cenovou svíčku a dostane se tak nad cenový graf. I když se tento indikátor ukázal v minulosti jako zpožděný, při déle trvajícím trendu se požadovaný zisk dostaví i přes pozdější vstup do pozice. Poslední chybou bylo nezasáhnutí do otevřené pozice manuálně v okamžiku, kdy bylo jasné, že požadovaný trend nepřichází. Obchodník nemusel utržit v konečném důsledku tak velkou ztrátu. Ve chvíli, kdy požadovaný trend přišel, pozice nebyla otevřena.

Obrázek 45 - Obchodní pozice uzavřená 20. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Ve středu 22. 4. byla v čase 13:50 otevřena obchodní pozice pokynem sell při ceně 1,08710 a S/L na úrovni 1,08715. Tato pozice byla manuálně obchodníkem uzavřena se ztrátou 11,66 Kč. Obchodník se nedokázal zcela oprostít od zklamání z pondělní ztráty a nevěřil strategii ani 15M timeframe, který rovněž vykazoval znaky klesajícího trendu. Díky tomu se připravil o požadovaný zisk ve výši 20 pips, kterého by dosáhnul v čase 15:55, aniž by byl zasažen S/L. Celkově však mohlo být dosaženo zisku až 50 pips, což by však vyžadovalo velkou dávku trpělivosti a důvěru ve své rozhodnutí, což autorka sama přiznává, že jí chybí.

Obrázek 46- Obchodní pozice uzavřená 22. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

Poslední vybranou pozicí z obchodního týdne je pozice otevřená 23. 4. v čase 9:33 o velikosti 0,02 lotu, příkazem buy o ceně 1,07934 a S/L o velikosti 10 pips. Autorka na daném obchodě vydělala 25,06 Kč, avšak pokud by pozici nechávala otevřenou příliš dlouho, o zisk by přišla vzhledem k tomu, že trend zůstal klesající, což ostatně naznačoval i 15M timeframe, na který se však autorka nepodívala. Indikátory však vykázaly falešný signál. Autorka i přesto, že pozici otevřela příliš brzy a nerespektovala proražení indikátorů nad hranici 30, vydělala. Pokud by vstoupila do pozice až v okamžiku, kdy všechny indikátory měly vykazovat požadované hodnoty, a klouzavý průměr se dostal pod cenový graf, utržila by stejný zisk o velikosti 5 pips. Celkem tedy mohla utržit zisk 10 pips, o který však mohla záhy přijít, pokud by pozici nechala otevřenou o pár minut déle, jelikož se graf vrátil zpět do klesajícího trendu.

Obrázek 47- Obchodní pozice uzavřená 23. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)

11 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ REÁLNÉHO OBCHODOVÁNÍ

Období, které bylo vybráno pro reálné obchodování, nebylo zrovna jedno z nejvhodnějších. V době testování strategie na demo účtu trhy nevykazovaly takové známky volatility jako v průběhu reálného obchodování, navíc na demo účtu není obchodník pod takovým psychickým tlakem. Na začátku roku 2020 sice mnoho odborníků vyjádřilo obavy z koronaviru, nicméně asi nikdo nečekal, jaký propad v ekonomice pandemie skutečně způsobí. I přesto bylo realizováno celkem 37 obchodů v časovém období od 2. 3. 2020 do 23. 4. 2020, které budou v rámci kapitoly vyhodnoceny. Dále bude zhodnoceno dodržování navržené obchodní strategie a provedena její optimalizace.

Koronavirus formálně označovaný jako Covid-19 se poprvé objevil v Číně v prosinci 2019. Postupně se však pandemie rozšířila do celého světa. V USA se sektor služeb, který tvoří zhruba 80 % celé hospodářské činnosti, zastavil, čímž se rapidně zvýšila nezaměstnanost a s tím související počet nových žádostí o podporu v nezaměstnanosti. V okamžiku, kdy lidé přijdou o zaměstnání nebo se obávají ztráty o zaměstnání, klesá důvěra spotřebitelů, kterou potvrdila i data z University of Michigan. Vývoj nejobchodovanějšího měnového páru EUR/USD byl během února a března jako na horské dráze. Euro pokračovalo v oslabování a dostalo se vůči dolaru na nejslabší hodnotu od dubna roku 2017. Poslední únorový týden však přišel zvrát. Euro začalo posilovat a to hlavně kvůli očekávání, že Fed v důsledku pandemie koronaviru přistoupí na snížení úrokových sazeb. Fed přijal opatření ke zmírnění dopadu koronaviru do americké ekonomiky a to v podobě již zmíněného snížení úrokové sazby na 0 – 0,25 % a ohlásil neomezený nákup dluhopisů, čímž došlo k dalšímu oslabení dolaru. Celkově v březnu došlo k posílení eura o 0,5 % na 1,1031 EUR/USD. Mezitím Americký Kongres schválil záchranný plán ve výši 2,2 milionu dolarů na podporu podnikům a jednotlivcům zasažených krizí. Fed dále slibuje neomezené kvantitativní uvolňování. Ani v dubnu nedošlo k ustálení situace, počet nakažených dále stoupal a to na obou kontinentech a měnový pár EUR/USD nadále kolísal a zakončil měsíc na úrovni 1,0937 EUR/USD, čímž celkově došlo k oslabení eura vůči dolaru o 0,31 % (Cinotta, 2020; Axainvestice.cz, 2020). V současné době mají na vývoj trhů velmi výrazný vliv i výroky Donalda Trumpa na Twitteru. Zvýšená volatilita na trzích se projeví zejména v okamžicích, kdy jsou zveřejněny tweety týkající se Fedu, cen ropy a Číny.

Stejně jako v USA i v Evropě ustala ekonomická aktivita. Odborníci odhadují, že v eurozóně by mohlo dojít k propadu ekonomiky v daném čtvrtletí až o 7,5 %. Zabránit krizi se

snaží i ECB, která rozhodla, že začne jako zástavu za úvěry přijímat i dluhopisy horší kvality, kterým byl kvůli dopadům koronavirové krize snížen rating do neinvestičního pásma a dále přišla s novým programem kvantitativního uvolňování peněz (Cincotta, 2020; Axainvestice.cz, 2020).

11.1 Přehled výsledků reálného obchodování

Celkem bylo zobchodováno 37 obchodních pozic v období od 2. 3. 2020, kdy byl založen reálný účet až do 23. 4. 2020. Z realizovaných 37 obchodů představovalo 18 short obchodní pozice a 19 long obchodní pozice. 21 obchodů bylo ukončeno se ziskem a 16 se ztrátou.

Tabulka 24 – Shrnutí dosažených výsledků obchodování na reálném účtu

(vlastní zpracování)

	Celkem	Short pozice	Long pozice
Počet uzavřených obchodů	37	18	19
Počet ziskových obchodů	21	10	11
Počet ztrátových obchodů	16	8	8
Průměrný zisk	17,34	16,52	18,09
Průměrná ztráta	41,12	41,94	40,3
Největší zisk	52,59	38,58	52,59
Největší ztráta	53,57	53,57	52,92
Maximální počet zisků v řadě	12		
Maximální počet ztrát v řadě	5		
Průměrný zisk v pipech	3,5	3,3	3,6
Průměrná ztráta v pipech	8,2	8,4	8,1
Největší zisk v pipech	10,3		
Největší ztráta v pipech	10,9		
RRR	0,55		

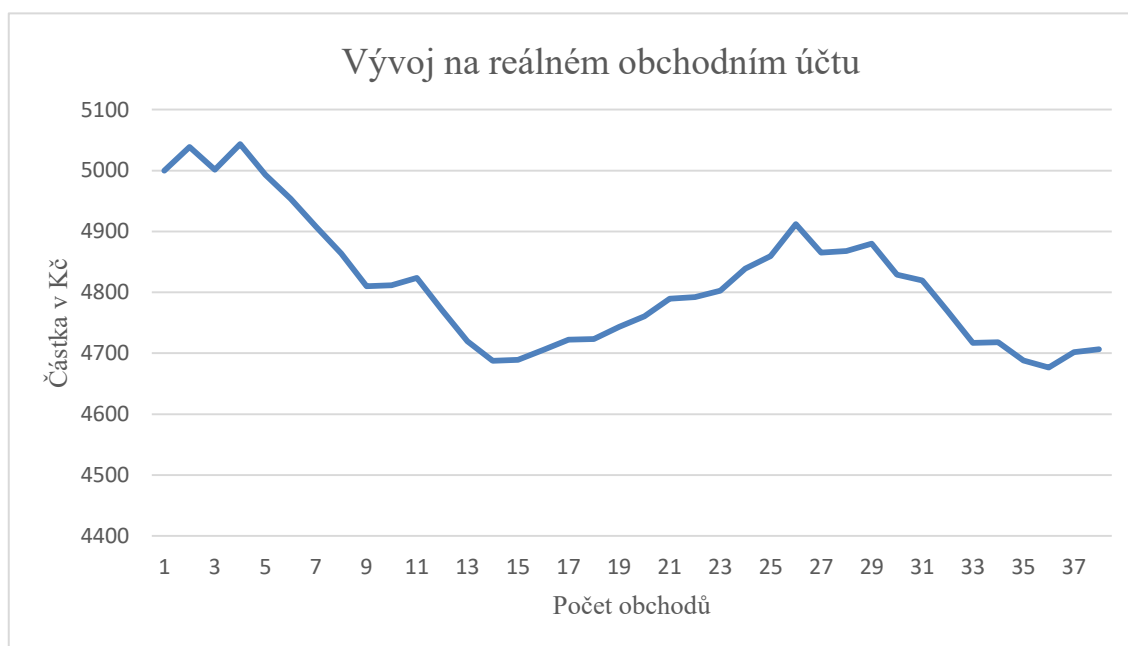
Při zaměření se na long obchodní pozice bylo z celkového počtu 19 obchodních pozic 11 ziskových a 8 ztrátových, což představuje úspěšnost strategie u 57,89 % vstupů. Největší zisk u long obchodní pozice činil 52,59 Kč (10,3 pips), naopak největší ztráta 52,92 Kč (10,9 pips).

Z celkových 18 short obchodních pozic, 10 skončilo ziskem a 8 ztrátou. Zde byla strategie úspěšná pouze u 55,5 % vstupů. Největší zisk činil 38,58 Kč (3,4 pips) a největší ztráta 53,57 Kč. (4,8 pips). Pipy uvedeny v závorkách jsou nižší, neboť dané obchodní pozice byly otevřeny hned ze začátku obchodování, kdy autorka otevírala obchodní pozice o velikosti 0,05 lotu, což však bylo po pár obchodech přehodnoceno z důvodu vysoké volatility

trhu a otevírány pouze obchodní pozice o velikosti 0,02 lotu v důsledku čehož mohl být nastaven vyšší S/L.

Maximální počet po sobě jdoucích ziskových obchodů činil 12, v případě ztrátových obchodů je to 5.

Obchodování v konečném výsledku skončilo ztrátou ve výši 293,73 Kč, což představuje znehodnocení vloženého kapitálu o 5,87 %. Z počátečního vloženého kapitálu zbyl obchodníkovi disponibilní kapitál v částce 4 706,27 Kč. Vývoj obchodního kapitálu v průběhu obchodování je znázorněn equity křivkou na obrázku č. 48. Zpočátku obchodování kolísalo. Jeden ziskový obchod byl následován jedním obchodem ztrátovým. Poté ovšem přišla série ztrátových obchodů, která se po 13. obchodě prolomila a autorka začala ztrátu dohánět a pomýšlela i na její dorovnání. Z 26. obchodem však přišel opět zvrát a ztráta se začala prohlubovat.

Obrázek 48 – Vývoj na reálném obchodním účtu (vlastní zpracování)

Risk Reward Ratio (RRR) bylo stanoveno na 1:2, tedy 1 ziskový obchod by měl pokrýt dva obchody ztrátové. V případě obchodování na demo účtu vyšlo konečné RRR na 1:3,68. V případě reálného obchodování, kdy bylo RRR počítané standardně jako podíl celkového zisku k celkové ztrátě pouze 1:0,55, což představuje velký nepoměr (viz. Tabulka č. 24). Požadovaného RRR nebylo dosaženo zejména kvůli psychice obchodníka, kdy často

z důvodu obav, aby nepřišel alespoň o nějaký zisk, pozici manuálně uzavřel. Mnohdy však mohl dosáhnout požadovaného zisku o velikosti 20 pips.

Délka otevření jedné obchodní pozice trvala v průměru 7,5 minuty, což je poměrně krátká doba. Zajímavostí je, že nejkratší dobu byly otevřeny právě pozice na začátku reálného obchodování, což bylo způsobeno jednak nervozitou ze strany obchodníka, ale rovněž zasažením S/L vzhledem k jeho nízkému nastavení a vysoké volatilitě trhu. Tyto pozice byly otevřeny zhruba 30 sekund, což se spíše podobá scalpingu než intradennímu způsobu obchodování. Naopak nejdelší obchod trval 41 minut a představoval v pořadí 30. obchod, který nakonec skončil ztrátou ve výši 9,79 Kč. S počtem realizovaných obchodů však délka otevřených pozic nerostla, ale kolísala. Mnohdy byly pozice uzavřeny předčasně zásahem obchodníka. Obchodník by měl zvážit, zda by v budoucnu nebylo lepší nastavení T/P v okamžiku vstupu do pozice, zavření platformy a věnování se něčemu jinému vzhledem k jeho nutkání vstupovat do obchodů manuálně.

Obchodní pozice byly zpočátku otvírány pouze v odpoledních hodinách. Od 4. obchodního týdne však byly realizovány obchody i v dopoledních hodinách. I na život autorky měla koronavirová pandemie dopad. Autorka nemohla docházet do zaměstnání a tak měla alespoň příležitost trhy sledovat už v dopoledních hodinách. Trhy v tomto období vykazovaly zvýšenou volatilitu, a v případě vyhlášení důležitých fundamentálních zpráv se autorka snažila neobchodovat, neboť právě v tu dobu se jevílo obchodování jako nejrizikovější. V případě, že by měla štěstí, dalo se v tu chvíli během minuty vydělat, ovšem v opačném případě i velmi snadno prodělat.

11.2 Komparace výsledků reálného obchodování a papertradingu

Demo účet nelze plně srovnat s účtem reálným. Důvodů je hned několik. Obchodování na demo účtu probíhalo v období „před koronavirem“, konec demo obchodování pak již probíhal v období, kdy se koronavirus objevil, tehdy však byl pouze v Číně a měnového páru EUR/USD se nijak významně nedotýkal. Dále v rámci demo účtu nebyly tak striktně dodržována pravidla týkající se nastavení výše S/L a rovněž zde nepůsobil takový psychický tlak, neboť v rámci demo účtu není potřeba vklad vlastního kapitálu. I přesto, že vložený kapitál nesloužil k běžnému chodu domácnosti, nepříznivý vývoj na tomto účtu měl na obchodníkovu psychiku značný negativní vliv.

Průměrný zisk byl na demo účtů vyšší, avšak nijak výrazně. Hlavní rozdíl spočíval v poměru ziskových a ztrátových obchodů. Zatímco v rámci demo účtu bylo z celkových 38 obchodů 33 ziskových. V případě reálného obchodování to bylo pouze 21 obchodů z celkových 37, což dokazuje i procento úspěšnosti vstupu do obchodní pozice, které je u demo účtu o zhruba 30 % vyšší. V rámci strategie bylo definováno RRR na 1:2. V případě reálného obchodování tento poměr činil pouze 1:0,55 a je tak považován autorkou za extrémně nízký. Celkově bylo reálné obchodování zakončeno ztrátou o velikosti 293,73 Kč. Naproti tomu v rámci demo účtu byl vykázán zisk ve výši 532,32 Kč.

Tabulka 25 – Srovnání výsledků demo účtu s účtem reálným (vlastní zpracování)

	Demo účet	Reálný účet
Průměrný zisk	22,15	17,34
Průměrná ztráta	39,71	41,12
RRR	3,68	0,55
Úspěšný počet vstupů v %	86,84 %	56,76 %
Zhodnocení obchodního kapitálu	Ano o 532,32 Kč	Ne o 293,73 Kč

11.3 Zhodnocení dodržování obchodní strategie

Obchodní strategii volila autorka jednoduchou a srozumitelnou, proto byl také zvolen pro obchodování pouze jeden měnový pár EUR/USD. Více měnových párů by mohlo snížit koncentraci a pro začínajícího obchodníka by také mohlo být více stresující vzhledem k vyššímu počtu faktorů, které by bylo nutné sledovat. Tento parametr byl dodržen po celé období a jiný měnový pár obchodován nebyl. Měnový pár měl být původně obchodován v objemu 0,05 lotu, což se během demo obchodování osvědčilo, nicméně v průběhu reálného obchodování se trhy jevíly více volatilní a proto byla velikost obchodní pozice snížena na 0,02 lotu avšak s dodržením 1 % riskovaného kapitálu z celkově vložené částky. Tento krok umožnil vyšší nastavení S/L. Od stanovené změny pak byly obchodovány pouze pozice o velikosti 0,02 lotu, tak jak bylo určeno. Zároveň byl ještě před otevřením pozice nastaven S/L o velikosti nejprve 4 pips, později 10 pips. V případě, že došlo k dvěma ztrátovým obchodům po sobě během jednoho dne, nebylo ten den již obchodováno, čehož se obchodník držel a pravidlo po celou dobu neporušil.

Obchodní pozice byly otvírány na základě signálů vyplývajících z technické analýzy. Konkrétně se jednalo o indikátory RSI, MFI, Stochastic a jednoduchý klouzavý průměr SMA. Několikrát se však autorce stalo, že obchodní pozice byla otevřena v okamžiku, kdy

ne všechny indikátory vykazovaly požadované hodnoty. Na počátku každého obchodního týdne byla vytvořena tabulka s důležitými fundamentálními zprávami a jejich vlivem na měnový pár pro obchodníkovu lepší orientaci v časech, kdy není vhodné obchodovat. Porušení nastalo pouze poslední obchodní týden, kdy pozice zůstala otevřena během vyhlášení výrobního indexu PMI v USA.

Obchodník se zaměřil pouze na intradenní obchodování. Proto všechny obchodní pozice byly vždy uzavřeny do 22:00 a nezůstaly tak otevřeny přes noc. Vývoj byl sledován převážně na grafu s 5M timeframe a doplněn 15M timeframe, popřípadě delším. Často však obchodník nedbal na vývoj delších časových rámců a do pozice vstoupil, což se mu často krát vymstilo a obchod skončil ztrátou.

Při otevření obchodní pozice nebylo podmínkou nastavení příkazu T/P, pokud však příkaz nastaven byl, stejně nedošlo k jeho zasažení, neboť zde se autorka dopouštěla zásadní chyby. Mnoho pozic uzavřela manuálně a připravila se o vyšší zisk. Důvodem byla nejistota a strach spojený se ztrátou i malého profitu. Malé zisky však nebyly schopny pokrýt velké ztráty, což způsobilo velmi nízké výsledné RRR. Další začátečnickou chybou, kterou obchodník často dělal, bylo špatné načasování vstupu do pozice. Ze začátku vstupoval do pozic pozdě, mnohdy až ve chvílích, kdy daný trend končil, a to i přesto, že již tušil změnu v trendu. Jak řekl Joe DiNapoli: „*Promarněná příležitost je lepší než promarněný kapitál*“. A toho se měl obchodník držet. Později tomu bylo naopak. Pozice byly otevírány příliš brzy.

Obchodník si ověřil, že vydělat na trhu není vůbec jednoduché, zvláště ne v době, kdy jsou trhy vysoce volatilní a také, že malé zisky nemohou pokrýt velké ztráty. V závěru obchodování se situace začala uklidňovat a trhy již tolik nekolísaly, avšak obchodník cítil, že je třeba si od obchodování odpočinout a na čas přestat. Psychika, o které řada autorů píše ve svých publikacích spíše okrajově, se totiž ukázala jako hlavní klíč k ziskovosti stejně jako důvěra v navrženou obchodní strategii a s tím spojená disciplína.

11.4 Optimalizace obchodní strategie a doporučení

Již v průběhu obchodování provedla autorka změny v navržené strategii. Vzhledem ke zvýšené volatilitě, která na trzích v době otevření reálného účtu panovala, byly první obchody zakončeny ztrátou a to z důvodu nastavení nízkého S/L, na což autorka zareagovala

snížením výše otevírané pozice z 0,05 lotu na 0,02 lotu, čímž si mohla dovolit nastavit vyšší S/L aniž by riskovala více než 1 % z vloženého kapitálu.

Jako optimalizace obchodní strategie se jeví **zařazení dalšího klouzavého průměru**, který pomůže traderovi přesněji zachytit vstup do obchodní pozice. Mnohdy se totiž stávalo, že pozice byla otevřena příliš pozdě nebo příliš brzy. I přesto, že se tento indikátor jeví jako jednoduchý je tradery poměrně často využíván. Signál pro otevření obchodní pozice nastává ve chvíli překřížení průměrů. Autorka by v případě zařazení tohoto indikátoru doplnila 14 denní klouzavý průměr 28 denním. K nákupnímu signálu dochází v případě, kdy kratší klouzavý průměr překříží delší směrem vzhůru. V případě prodejního signálu je tomu naopak. Kratší klouzavý průměr překříží dlouhý směrem dolů. Nevýhodou je, že toto překřížení funguje dobře v trendu, naopak v okamžiku, kdy se trhy vyvíjí do strany, může překřížení vykazovat množství falešných signálů.

Celkově však výsledné znehodnocení kapitálu o 5,87 % není považováno za chybu navržené strategie, ale spíše za chybu obchodníka související s nedostatkem zkušeností, špatnou disciplínou a psychikou. Mnohdy byly obchodní pozice uzavřeny předčasně i přesto, že se situace vyvíjela požadovaným směrem. Obchodníka přepadal strach, že přijde i o malý zisk, k čemuž by mohlo pomoci nastavení **posuvného S/L**. V případě, že se trh bude pohybovat požadovaným směrem, posouváme S/L z důvodu tzv. uzamykání zisků a snížení rizika ztráty. V tom případě by autorka měla i malý zisk jistý a nemusela se ztráty obávat, popřípadě by obchodní pozice byla ukončena s nulovým ziskem. Tím, že si pojistíme i malý zisk odpadlo by unáhlené manuální uzavírání pozice a byla by tak možnost dosáhnout vyššího zisku, což byl jeden z hlavních problémů při reálném obchodování. Pokud je tomu naopak a trh se nevyvíjí požadovaným směrem hodnota příkazu S/L se nemění a je realizována ztráta v plné výši, pokud tedy není do pozice zasáhnuo ručně.

Další častou chybou bylo **ignorování delších časových timeframe**, čehož by se autorka chtěla v budoucnu vyvarovat. Při signálech vykazujících vstup do obchodní pozice by měl být shlédnut i např. patnáctiminutový timeframe. Ten potvrdí obchodníkovi vývoj trendu. Nicméně celkově je třeba upozornit na to, že daný styl obchodování byl velmi časově náročný a vyžadoval časté sledování trhů. V budoucnu by se tedy obchodník chtěl zaměřit na obchodování na vyšších časových rámcích, kde není třeba neustálá přítomnost u počítače a tedy zachycení přesného okamžiku vstupu do pozice. S tím však souvisí vyšší nastavení S/L a risk více než 1 % kapitálu. Naproti tomu jsou odstraněny jakékoliv šumy spojené s vyhlásováním fundamentálních a jiných zpráv. Pouhé zveřejnění tweetu na profilu

amerického prezidenta Donalda Trumpa dokázalo v době koronaviru trhy pořádně zacloumat.

Posledním doporučením je **nevstupovat do pozice unáhleně** s vidinou vyrovnání ztráty za každou cenu. Tyto obchody totiž téměř vždy končí ztrátou. Autorka však na konečnou ztrátu nepohlíží negativně, jelikož získala mnoho zkušeností, které se jí v budoucnu při obchodování mohou hodit. Celkově by však bylo dobré nezáhat a dále se v tomto **oboru vzdělávat** ať už pomocí odborných publikací či webinářů.

11.5 Přínos práce

Hlavním přínosem diplomové práce bylo získání praktických zkušeností. Teoretické poznatky sice pomohou obchodníkovi pochopit principy fungování měnového trhu Forex a objasnit základní terminologii, ale teprve reálné obchodování, při němž obchodník riskuje vlastní prostředky prostřednictvím strategie, kterou si sám navrhl je tou pravou školou. Právě zde se obchodník nejvíce naučí a to díky vlastním chybám, kterých se může v budoucnu vyvarovat a být si svými kroky mnohem jistější. V rámci reálného obchodování se trader dozvídá mnoho i o své psychice a učí se disciplíně, která je pro trading nesmírně důležitá. Jak řekl, Babe Ruth: „*Včerejší vítězství nevyhrává dnešní zápasy*“. A to platí i pro obchodování. Obchodník by neměl usnout na vavřínech jen proto, že se mu v minulých týdnech dařilo a nechat se tím ovlivnit. Každý obchodní den je jiný. Pokud obchodník cítí, že se plně nesoustředí na aktuální situaci, ale vrací se do minulosti, je vhodné si dát na pár dní pauzu a věnovat se něčemu jinému. To platí i o ztrátě, která může být velice demotivující a obchodník má pocit, že ji musí co nejdříve vyrovnat a neuváženě vstupuje do pozic, do kterých by za normálních okolností nevstoupil, což během obchodování autorka sama zažila.

V době, kdy bylo obchodováno, ovlivnil situaci na trhu koronavirus, který se začal šířit po celém světě a panika s ním související. Na začátku celé nemoci se pouze spekulovalo, jaký dopad to bude mít na ekonomiku a světové trhy. V tu dobu si nikdo ani nechtěl připouštět, že by se nemoc mohla šířit takovou rychlostí a s takovými důsledky pro celý svět. V okamžicích jako je tento, se trhy stávají vysoce rizikovými a podobají se spíše loterii z důvodu vysoké volatility. Riziko ztráty je zde mnohem vyšší než kdekoliv jinde. Na druhou stranu to je i důvod proč se zde dají vydělat velké peníze.

11.6 Riziková analýza

V projektu nesmí chybět ani riziková analýza upozorňující na možná rizika, jejich řízení a následnou eliminaci. Pro stanovení míry rizika je možné využít metodu krizové matice často též nazývanou jako mapa rizik. Tato matice je stanovena jako součin pravděpodobnosti výskytu rizika a dopadu rizika. Platí, že čím vyšší je konečný součin těchto dvou faktorů, tím je riziko významnější a je třeba se jím zabývat. Detailně popsanou metodiku tvorby a vyhodnocení krizové matice lze nalézt v teoretické části.

Při tvorbě strategie pro obchodování na měnovém trhu Forex bylo stanoveno 7 rizik, přičemž dle součinu lze rizika rozdělit do tří skupin. První skupinu představují **nejméně významná rizika**, která je třeba monitorovat. Do této kategorie spadá *otevření reálného účtu u podvodné společnosti*. Pravděpodobnost, že by k tomuto došlo je velmi malá, jelikož při výběru brokera byla jedním ze stanovených kritérií bezpečnost, tedy zda je broker registrován u kontrolního úřadu nebo u příslušné centrální banky.

Druhou skupinu tvoří **středně významná rizika**, u kterých je třeba zavedení bezpečnostních opatření a jejich následná kontrola. Zde se řadí dle tabulky č. 26 *neznalost základní terminologie a principů měnového trhu Forex*. Autorka si stanovila poměrně dlouhou dobu na studium daného tématu. Možné chyby pramenící z neznalosti je možné eliminovat při obchodování na demo účtu, kde bude daná strategie testována a doladěny všechny detaily. S otevřením reálného účtu souvisí *vklad volných peněžních prostředků*. Autorka o této potřebě věděla v dostatečném předstihu a vzhledem k pravidelnému příjmu ze zaměstnání, nebyl problém si měsíčně odkládat určitou sumu určenou pro obchodování. Posledním rizikem v této kategorii je *nedodržování obchodní strategie*. Toto riziko vyplývá především z nedostatku zkušeností, disciplíny a obav ze ztráty. V tomto případě je velmi těžké hledat nějaká opatření. Obchodník by měl především důvěřovat navržené strategii, kterou si měl možnost otestovat na demo účtu a zjistit, zda je funkční a připravit se na reálné obchodování a rovněž být při obchodování v psychické pohodě.

Nejvýznamnějším rizikem pak je nevhodně navržená obchodní strategie. Dané riziko je sníženo testováním strategie na demo účtu a její případnou úpravou. Naopak *neočekávané ekonomické události* není možné nijak ovlivnit. Na počátku každého obchodního týdne je vypracována tabulka shrnující nejvýznamnější fundamentální události s vlivem na obchodovaný měnový pár jakožto opatření varující před zvýšenou volatilitou a falešnými signály trhu, popřípadě nemusí být ten den obchodováno vůbec. Posledním rizikem je *dosažení*

vysokých ztrát a nezhodnocení vložených prostředků. Opatřením pro poslední riziko je stanovení fixního S/L, který je nastaven již před otevřením obchodní pozice. Při poklesu vloženého kapitálu o 20 % bude obchodování pozastaveno a přehodnocena celá obchodní strategie tak, aby nedocházelo k dalším ztrátám. Pro začínajícího obchodníka však může být úspěšné i nulové zhodnocení vložených prostředků. Přidanou hodnotu zde tvoří nově nabyté zkušenosti, z nichž může začínající trader v budoucnu čerpat.

Tabulka 26 – Analýza rizik projektu (vlastní zpracování)

	Stupeň pravděpodobnosti výskytu rizika (v %)	Stupeň dopadu rizika	Stanovení závažnosti rizika
Neznalost základní terminologie a principů měnového trhu Forex	2 (10 %)	8	16
Nevhodně navržená obchodní strategie	4 (55 %)	8	32
Absence volných peněžních prostředků	1 (5 %)	16	16
Otevření reálného účtu u podvodné společnosti	1 (3 %)	8	8
Neočekávané ekonomické události	3 (50 %)	16	48
Nedodržování obchodní strategie	3 (40 %)	8	24
Vysoké ztráty, nezhodnocení vložených prostředků	3 (50 %)	16	48

11.7 Časová analýza

Každý projekt by měl mít jasně definovaný časový harmonogram. K jeho tvorbě je možné využít řadu metod mimo jiné metodu kritické cesty, která je popsána v teoretické části. **Metoda kritické cesty (CPM)** je technikou síťového grafu pomocí níž lze odhadnout celkovou dobu trvání projektu. Mimo jiné předchází opomenutí důležité činnosti, bez níž by mohlo dojít ke zkresleným výsledkům. Metoda kritické cesty (CPM) byla stanovena pomocí programu QM for Windows, konkrétněji bylo využito modulu Project management (Single time estimate). V následující tabulce č. 27 je uveden přehled jednotlivých činností, které jsou pro projekt nezbytné. Každá z činností je označena velkým písmenem tak, jak jdou v abecedě za sebou. Ke každé činnosti je přiřazena doba trvání ve dnech a dále předcházející činnosti, bez jejichž dokončení nemůže další činnost nastat.

Tabulka 27 – Popis a doba trvání jednotlivých činností pro realizaci projektu
(vlastní zpracování)

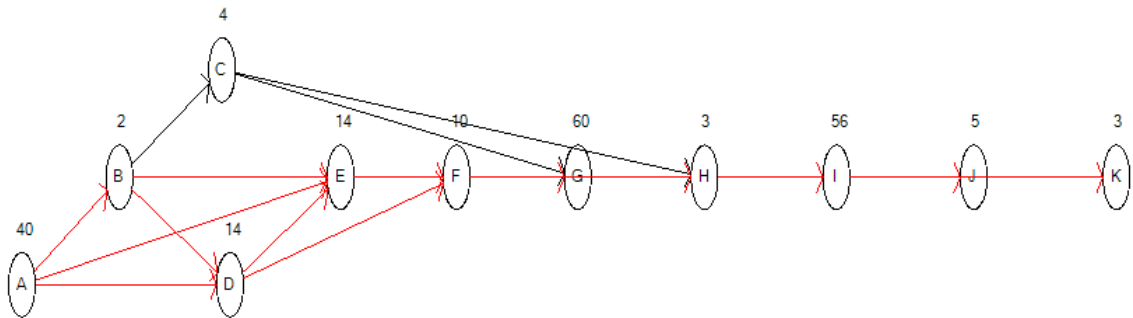
Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (dny)	Předcházející činnosti
A	Studium teoretických poznatků a principů měnového trhu Forex vč. základní terminologie	40	-
B	Volba měnového páru	2	A
C	Výběr brokera za pomoci srovnávací tabulky a kladných recenzí	4	B
D	Fundamentální analýza měnového páru	14	A, B
E	Technická analýza měnového páru	14	A, B, D
F	Tvorba obchodní strategie vč. pravidel vstupu a výstupu z trhu, money a risk management	10	D, E
G	Testování obchodní strategie na demo účtu	60	C, F
H	Založení reálného účtu vč. vkladu peněžních prostředků na reálný účet	3	C, F, G
I	Reálné obchodování	56	H
J	Vyhodnocení výsledků reálného obchodování	5	I
K	Optimalizace obchodní strategie a opatření do budoucna	3	I, J

Následující obrázek č. 49 zobrazuje řešení programu QM for Windows, kde lze vidět nejkratší možnou dobu trvání projektu, nejdříve možné začátky a konce činností, nejpozději přípustné začátky a konce činností a celkovou časovou rezervu. Celková doba, za kterou je možné daný projekt zrealizovat činí 207 dní, což je nejkratší možná doba realizace projektu.

Activity	Activity time	Early Start	Early Finish	Late Start	Late Finish	Slack
Project	207					
A	40	0	40	0	40	0
B	2	40	42	40	42	0
C	4	42	46	76	80	34
D	14	42	56	42	56	0
E	14	56	70	56	70	0
F	10	70	80	70	80	0
G	60	80	140	80	140	0
H	3	140	143	140	143	0
I	56	143	199	143	199	0
J	5	199	204	199	204	0
K	3	204	207	204	207	0

Obrázek 49 - Řešení časové analýzy v programu QM for Windows (vlastní zpracování)

Kritickou cestu tvoří činnosti s nulovými celkovými rezervami, které znázorňují nejdelší možnou cestu mezi vstupem a výstupem projektu. Kritická cesta je znázorněna na obrázku č. 50. Jak lze vidět, její průběh vede přes 10 kritických činností a to v následujícím pořadí: $A \rightarrow B \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow G \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J \rightarrow K$.

Obrázek 50 - Výsledné řešení kritické cesty v programu QM for Windows (vlastní zpracování)

Celková rezerva udává, o kolik dní je možné posunout začátky činností či prodloužit dobu trvání činnosti, aniž by se změnila doba trvání celého projektu. U činností ležících na kritické cestě musí být celková rezerva vždy nulová. Nenulová celková rezerva se vyskytuje pouze u činnosti C, která neleží na kritické cestě a je stanovena na 34 dny.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo navržení obchodní strategie pro reálné obchodování na měnovém trhu Forex vhodné pro intradenní styl obchodování. Pro tvorbu strategie byla primárně využita technická analýza doplněná o analýzu fundamentální.

Pro naplnění cíle bylo zapotřebí vypracovat nejprve literární rešerši za pomoci dostupné literatury a elektronických zdrojů zabývajících se problematikou finančních trhů a poté samotným obchodováním na měnovém trhu Forex, jednotlivými přístupy k obchodování, přičemž hlavní důraz byl kladen na technickou analýzu a nástroje, které je možné využít.

Na základě poznatků z teoretické části byla vytvořena část praktická začínající přípravou na reálné obchodování, kde bylo rozhodnuto o obchodování měnového páru EUR/USD a vybrán broker XTB, který se dle definovaných parametrů jevil jako nejvhodnější. Následně byla provedena fundamentální analýza měnového páru včetně shrnutí událostí, které měly největší vliv na měnový pár v loňském roce. Jednalo se zejména o odchod Velké Británie z EU a obchodní válku mezi USA a Čínou. Letošní rok nejvíce ovlivnila pandemie koronaviru, jejíž vliv v době zpracování této části byl nejasný, avšak v dalších měsících se stal tématem číslo jedna. Další část se již plně věnovala návrhu obchodní strategie, kde bylo rozhodnuto o vkladu ve výši 5000 Kč, zvoleny indikátory, kterými se bude obchodování řídit. Konkrétně se jednalo o indikátory SMA, RSI, Stochastic a MFI. Rovněž byla definována pravidla vstupu a výstupu z trhu včetně money a risk managementu, kdy bylo stanoveno riziko na jeden obchod ve výši 1 %.

Navržená obchodní strategie byla nejprve otestována na demo účtu, kde bylo zobchodováno celkem 38 pozic. Strategie se ukázalo jako úspěšná. Celkový zisk činil více než 500 Kč. Obchodník však v rámci demo účtu nemá možnost připravit se na emoce, které se dostávají s reálným obchodováním. Zejména se jedná o strach, nedůvěru někdy i chamtivost. Po otestování navržené strategie již nic nebránilo otevření reálného účtu u XTB. Na reálném účtu bylo zobchodováno celkem 37 pozic během 8 týdnů. Zpočátku bylo obchodováno pouze v odpoledních hodinách, poté i dopoledne. V rámci každého obchodního týdne byla na počátku uvedena tabulka s fundamentálními událostmi relevantními pro daný měnový pár a následně vyhodnocení celého týdne včetně podrobného popsání vybraných obchodních pozic pomocí grafů a slovního komentáře. Největším zklamáním byl 3. obchodní týden se ztrátou 136,15 Kč. Naopak jako nejúspěšnější se ukázal hned následující obchodní týden, kdy bylo dosaženo zisku 73,21 Kč. Po 8 obchodních týdnech bylo obchodování

ukončeno a výsledky byly vyhodnoceny pomocí tabulek a grafů. Celkově skončilo obchodování ztrátou o velikosti 293,73 Kč, což představuje znehodnocení kapitálu o 5,87 %. I přesto, že obchodník přišel o část vložených finančních prostředků, nepovažuje obchodování za neúspěšné. Každý obchodník musel nějak začít a kde jinde získat praktické zkušenosti než na reálném obchodním účtu. V rámci zhodnocení dodržování obchodní strategie a její optimalizace bylo zjištěno, že ztráty nebylo dosaženo vlivem nefunkční obchodní strategie, ale hlavně vinou obchodníka, který mnohdy uzavřel obchod předčasně a připravil se tak o vyšší zisk, který by pomohl vyrovnat předcházející ztráty. Řešením by v budoucnu mohlo být využívání posuvného S/L.

Jak si autorka sama ověřila, riziko ztráty je na měnovém trhu Forex mnohem vyšší než kdekoliv jinde. Na druhou stranu to je i důvod proč se zde dají vydělat velké peníze. Obchodník musí být na obě varianty dobře připraven a v případě ztráty nepropadat panice a negativním emocím, které do tradingu zkrátka nepatří. Diplomová práce byla pro autorku velkým přínosem v podobě získání praktických zkušeností a znalostí, ale také příležitostí vyzkoušet si obchodování naostro a ne pouze v rámci fiktivního obchodování na demo účtu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEKAERT, Geert a Robert J. HODRICK, 2018. *International financial management*. Cambridge: Cambridge University Press, 1036 s. ISBN 9781107111820.

BRČÁK, Josef, Bohuslav SEKERKA, Lucie SEVEROVÁ a Dana STARÁ, 2018. *Makroekonomie: makroekonomický přehled*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 262 s. ISBN 978-80-7380-708-5.

DOLEŽAL, Jan, 2016. *Projektový management: komplexně, prakticky a podle světových standardů*. Praha: Grada Publishing, 418 s. Expert. ISBN 978-80-247-5620-2.

DONNELLY, Brent, 2019. *The art of currency trading: a professional's guide to the foreign exchange market*. Hoboken: Wiley, 416 s. ISBN 978-1119583554.

DVOŘÁK, Roman, 2008. *Trading strategie: moderní styl obchodování na burze včetně popisu třech funkčních trading strategií; bonus: průvodce analytickým SW Trade Navigator*. Brno: Computer Press, 140 s. ISBN 9788025122402.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2005. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. Praha: Grada, 356 s. Expert. ISBN 80-247-0939-2.

HARTMAN, Ondřej a Ludvík TUREK, 2009. *První kroky na FOREXU: jak obchodovat a uspět na měnových trzích*. Brno: Computer Press, 120 s. ISBN 9788025120064.

HARTMAN, Ondřej, 2018. *Začínáme na burze: jak uspět při obchodování na finančních trzích: akcie, komodity, forex a kryptoměny*. Nové rozšířené vydání. Brno: BizBooks, 270 s. ISBN 9788026507802.

HRVOĽOVÁ, Božena, 2015. *Analýza finančných trhov*. Tretie, prepracované a doplnené vydanie. Praha: Wolters Kluwer, 512 s. ISBN 9788074789489.

CHOVANCOVÁ, Božena, Peter ÁRENDÁŠ, Jana KOTLEBOVÁ a Ctibor PILCH, 2017. *Analýzy na akciových trhoch*. Praha: Wolters Kluwer, 343 s. ISBN 9788075527967

CHOVANCOVÁ, Božena, Viera MALACKÁ, Valér DEMJAN a Jana KOTLEBOVÁ, 2016. *Finančné trhy: nástroje a transakcie*. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 664 s. Ekonómia. ISBN 9788081683305.

JANÁČ, Radek, 2017. *Průvodce FOREXEM bez cenzury: nejen pro začátečníky*. Brno: Tribun EU, 194 s. ISBN 9788026311720.

- JANÁČ, Radek, 2017a. *Praktický Money Management, aneb, Jak řídit riziko na burze*. Brno: Tribun EU, 150 s. ISBN 9788026313373.
- JÍLEK, Josef, 2013. *Finance v globální ekonomice*. II, Měnová a kurzová politika. Praha: Grada, 557 s. Finanční trhy a instituce. ISBN 9788024745169.
- JUREČKA, Václav, 2017. *Makroekonomie*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 368 s. Expert. ISBN 978-80-271-0251-8.
- KAFKA, Tomáš, 2009. *Průvodce pro interní audit a risk management*. Praha: C.H. Beck, 167 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-121-5.
- KRÁL, Miloš, 2007. *Techniky ziskového obchodování na světových finančních trzích: 2. díl Technická analýza. Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 135 s. ISBN 9788073186500.
- KRÁL, Miloš, 2008. *Fundamentální analýza: studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. díl. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 132 s. ISBN 9788073187651.
- KUNCOVÁ, Martina, Jakub NOVOTNÝ a Radek STOLÍN, 2016. *Techniky projektového řízení a finanční analýza projektů nejen pro ekonomy*. Praha: Ekopress, 219 s. ISBN 978-80-87865-26-2.
- LIEN, Kathy, c2009. *Day trading and swing trading the currency market: technical and fundamental strategies to profit from market moves*. 2nd ed. Hoboken, N.J.: Wiley. ISBN 978-047-0377-369.
- MANDEL, Martin a Jaroslava DURČÁKOVÁ, 2016. *Mezinárodní finance a devizový trh*. Praha: Management Press, 452 s. ISBN 9788072612871.
- MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ, 2013. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada, 520 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4780-4.
- MUSÍLEK, Petr, 1999. *Finanční trhy a investiční bankovníctví*. Praha: ETC Publishing, s. 852. ISBN 80-86006-78-6.
- NĚMEČEK, Eduard, 2000. *Mezinárodní měnový systém: otázka konvertibility, stability a likvidity*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0081-1.
- NOVOTNÝ, Josef, 2018. *Investování na finančních trzích s podporou psychologické analýzy*. Ostrava: Key Publishing, 181 s. Monografie. ISBN 9788074182914.

POLOUČEK, Stanislav, 2009. *Peníze, banky, finanční trhy*. V Praze: C. H. Beck, 415 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074001529.

PTATSCHEKOVÁ, Jitka a Jaroslava DITTRICHOVÁ, 2013. *Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. Praha: Grada, 144 s. ISBN 9788024746814.

REJNUŠ, Oldřich, 2016. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů*. Praha: Grada, 380 s. ISBN 9788024758718.

SCHWALBE, Kathy, 2011. *Řízení projektů v IT: kompletní průvodce*. Brno: Computer Press, 632 s. ISBN 978-80-251-2882-4.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS, 2013. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 483 s. Expert. ISBN 978-80-247-4644-9.

STIBOR, Michal, 2017. *Forex: jak zbohatnout a nekrást*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 199 s. Finanční trhy a instituce. ISBN 9788027102051.

SVOZILOVÁ, Alena, 2016. *Projektový management: Systémový přístup k řízení projektů*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 421 s. Expert. ISBN 978-80-271-0075-0.

ŠTÝBR, David, Petr KLEPETKO a Pavlína ONDRÁČKOVÁ, 2011. *Začínáme investovat a obchodovat na kapitálových trzích*. Praha: Grada, 156 s. Finance pro každého. ISBN 9788024736488.

TKÁČOVÁ, Dana, Jaroslav BELÁS, Eva HORVÁTOVÁ, Božena CHOVANCOVÁ a Viera MALACKÁ, 2017. *Finančné trhy a bankovníctvo*. Praha: Wolters Kluwer, 310 s. ISBN 9788075525284.

TUREK, Ludvík, 2008. *První kroky na burze*. Brno: Computer Press, 154 s. ISBN 9788025119150.

TUREK, Ludvík, 2011. *Technická analýza*. Praha: Czechwealth, spol., 276 s. ISBN 9788026093862.

VESELÁ, Jitka a Martin OLIVA, 2015. *Technická analýza na akciových, měnových a komoditních trzích*. Praha: Ekopress, 246 s. ISBN 9788087865224.

VESELÁ, Jitka, 2019. *Investování na kapitálových trzích*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 950 s. ISBN 9788075982124.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ, 2012. Podniková ekonomika. Praha: Grada, 570 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.

Elektronické zdroje:

ADMIRALMARKETS, ©2019. Obchodní plán - kompletní průvodce obchodování na forexu. In: *Admiralmarkets* [online]. [cit. 2020-01-07]. Dostupné z: <https://admiralmarkets.cz/education/articles/forex-basics/obchodni-plan-forex>

ADMIRALMARKETS, ©2019a. Scalping strategie na EURUSD - Průvodce 2019. In: *Admiralmarkets* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://admiralmarkets.cz/education/articles/forex-strategy/scalping-eur-usd>

AKCENTA, 2020. Vývoj na devizovém trhu ve 12. týdnu (16.3.-20.3.2020). *Kurzy.cz, spol. s r.o.* [online]. [cit. 2020-03-24]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/535795-vyvoj-na-devizovem-trhu-ve-12-tydnu-16-3-20-3-2020/>

AXAINVESTICE.CZ, 2020. Měsíční komentáře k trhu. In: *Axa* [online]. [cit. 2020-04-24]. Dostupné z: <https://www.axainvestice.cz/informace-pro-investora/reporty-fondu/mesicni-komentare/mesicni-komentar-k-trhu/2020/brezen-2020.aspx/>

BABYPIPS.COM, ©2019. Single Candlestick Patterns. In: *BabyPips.com* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://www.babypips.com/learn/forex/lone-rangers-single-candlestick-patterns>

BABYPIPS.COM, ©2019a. How to Trade Triangle Chart Patterns. In: *Babypips.com* [online]. [cit. 2019-12-21]. Dostupné z: <https://www.babypips.com/learn/forex/triangles>

BABYPIPS.COM, ©2019b. Scalping. In: *Babypips.com* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.babypips.com/learn/forex/scalping>

BADURA, Peter, 2013. Rollover nebo úrokový rozdíl na trhu Forex. *ETrading.sk* [online]. [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: <https://www.etrading.sk/cz/forex-trading-obchodovani/725-rollover-interest-urokovy-rozdil>

BOSSA, ©2012. Kotace. In: *Bossa* [online]. [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://bossa.cz/cs/kotace>

CINCOTTA, Fiona, 2020. What is the Effect of Coronavirus on Euro and US Dollar? In: *Currency Live* [online]. [cit. 2020-04-24]. Dostupné z:

<https://currencylive.com/news/102854-what-is-the-effect-of-coronavirus-on-euro-and-us-dollar/>

CRYPTOTRADINGEXPERT, ©2019. Cryptotrading 101: Trendlines and Channels. In: *CryptoTradingGuide.com* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://www.cryptotradingguide.com/cryptotrading-101-trendlines-and-channels/>

FINEX.CZ, ©2014-2020. Strategie pro obchodování na forexu. In: *Finex.cz* [online]. [cit. 2020-01-05].

FOREX24.CZ, ©2016-2019. Historie FOREX trhu. In: *Forex24.cz* [online]. [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://www.forex24.cz/historie-forex-trhu/>

FOREXOP.COM, ©2019a. What is a Doji Reversal Pattern? In: *Forexop.com* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://forexop.com/candlesticks/doji/>

FOREXOP.COM, ©2019b. What is a Doji Reversal Pattern? In: *Forexop.com* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://forexop.com/candlesticks/marubozu/>

FOREX-ZONE.CZ, ©2008-2019. Jaké jsou typy grafů. In: *Forex-zone.cz* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://www.forex-zone.cz/blog/jake-jsou-typy-grafu>

FXSTREET.CZ, ©2009-2020. Denní kalendář událostí. In: *FXstreet.cz* [online]. [cit. 2020-01-27]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/denni-kalendar-udalosti.html>

FXSTREET.CZ, 2016. Jak na Risk-Reward-Ratio (RRR). In: *FXstreet.cz* [online]. [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/jak-na-risk-reward-ratio-rrr.html>

FXSTREET.CZ, 2019. Jak obchodovat dvojité vrcholy a dvojité dna? In: *Fxstreet.cz* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/jak-obchodovat-dvojite-vrcholy-a-dvojita-dna.html>

FX-TRADING.CZ, 2014. Rizika obchodování na forexu. In: *FX-trading.cz* [online]. [cit. 2019-12-03]. Dostupné z: <http://fx-trading.cz/rizika-obchodovani/>

HARTMAN, ©2009-2020. Testování obchodních strategií: Jak na backtesting I. In: *FXstreet.cz s.r.o.* [online]. [cit. 2020-01-05]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/testovani-obchodnich-strategii-jak-na-backtesting-i.html>

HARTMAN, Ondřej, 2020. Forex: Očekávaný vývoj měnových párů v roce 2020 podle bank a brokerů. In: *FXstreet.cz s.r.o.* [online]. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z:

<https://www.fxstreet.cz/forex-ocekavany-vyvoj-menovych-paru-v-roce-2020-podle-bank-a-brokeru.html>

IG, ©2003-2019. Top 10 most traded currency pairs. In: *IG* [online]. [cit. 2020-01-15]. Dostupné z: <https://www.ig.com/en/trading-strategies/top-10-most-traded-currency-pairs-191206>

INVESTIČNÍWEB.CZ, ©2019. Technická analýza – 9. díl: Formace "hlava a ramena." In: *Investičníweb.cz* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: <https://www.investicniweb.cz/2012-6-28-technicka-analyza-9-dil-formace-hlava-ramena/>

INVESTTECH.COM, ©1997-2019. Support and resistance. In: *Investtech.com* [online]. [cit. 2019-12-15]. Dostupné z: https://www.investtech.com/main/market.php?CountryID=100&p=staticPage&fn=helpItem&tbReport=h_SupResGeneral

JAN KOVALOVSKÝ - PATRIA, ©2009-2020. Jak sestavit obchodní strategii. In: *FXstreet.cz s.r.o.* [online]. [cit. 2020-01-05]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/jan-kovalovsky-patria-jak-sestavit-obchodni-strategii.html>

MĚŠEC.CZ, 2009. Jaké jsou výhody a rizika obchodování na forexu? In: *Měšec.cz* [online]. [cit. 2019-12-03]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/forex-vyhody-a-rizika/>

MYFXBOOK.COM, ©2020. Forex Economic Calendar. *Myfxbook.com* [online]. [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.myfxbook.com/forex-economic-calendar>

PATRIA FINANCE, A.S., ©1997-2019. Indikátor Parabolic SAR. *Patria Online, a.s.* [online]. [cit. 2019-12-18]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/zpravodajstvi/1902425/indikator-parabolic-sar.html>

PATRIA.CZ, ©1997-2019a. Medvědí trh. In: *Patria.cz* [online]. [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/slovník/361/medvedi-trh.html>

PATRIA.CZ, ©1997-2019b. Býčí trh. In: *Patria.cz* [online]. [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/slovník/339/byci-trh.html>

SKOŘEPA, Michal, ©2020. ECB přišla s novinkami. Snižování sazeb není správnou reakcí na koronavirovou pandemii. In: *Kurzy.cz, spol. s r.o.* [online]. [cit. 2020-03-15]. Do-

stupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/534489-ecb-prisla-s-novinkami-snizovani-sazeb-neni-spravnu-reakci-na-koronavirovou-pandemii/>

STIBOR, Michal, ©2008-2019. Technická analýza. In: *Forex-zone.cz* [online]. [cit. 2019-12-14]. Dostupné z: <https://www.forex-zone.cz/blog/technicka-analyza>

TRADEARENA.CZ, 2016. Měnové páry na Forexu. In: *Tradearena.cz* [online]. [cit. 2019-12-03]. Dostupné z: https://www.tradearena.cz/rubriky/forex/menove-pary-ve-forexu_232.html

TRADING ACADEMY S.R.O., ©2016-2019. Infografika: HISTORIE V ČÍSLECH – FOREX. In: *Trading Academy s.r.o.* [online]. [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://trading-academy.cz/infografika-historie-v-cislech-forex/>

TÝM PURPLE TRADING, ©2009-2019. Historie Forexu: Od zlatého standardu až po současnost. In: *FXstreet.cz* [online]. [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/tym-purple-trading-historie-forexu-od-zlateho-standardu-az-po-soucasnost.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ASK	Prodejní ceny
AUD	Australský dolar
BID	Nákupní cena
CAD	Kanadský dolar
CNY	Čínský juan
CPI	Consumer Price Index (Index spotřebitelských cen)
CPM	Metoda kritické cesty
CySEC	Kyperská komise pro cenné papíry a burzu
ČNB	Česká národní banka
D1	Denní časový rámeček
DD	Dealing Desk broker
ECB	Evropská centrální banka
ECN	Electronic Communications Network broker
ESMA	Evropský úřad pro cenné papíry a trhy
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FCA	Úřad pro finanční etiku
FED	Federal Reserve System (Federální rezervní systém)
FX	Foreign Exchange Market (Mezinárodní devizový trh)
GBP	Britská libra
H1	Hodinový časový rámeček
H4	Čtyřhodinový časový rámeček
HDP	Hrubý domácí produkt
CHF	Švýcarský frank

ISM	Institute of Supply Management
JPY	Japonský jen
KNF	Polský úřad pro finanční dohled
M1	Minutový časový rámeček
M5	Pětiminutový časový rámeček
M15	Patnáctiminutový časový rámeček
M30	Třicetiminutový časový rámeček
MA	Moving Average (Klouzavý průměr)
MFI	Money Flow Index
MT4	Platforma MetaTrader 4
NDD	No Dealing Desk broker
NFP	Nonfarm payrolls
NZD	Novozélandský dolar
OPEC	Organizace zemí vyvážejících ropu
OTC	Over – the – Counter (Mimoburzovní trh)
PMI	Purchasing Managers Index (Index nákupních manažerů)
PPI	Producer Price Index (Index cen výrobců)
RRR	Risk – Reward Ratio
RSI	Relative Strength Index
S/L	Stop - loss
SEČ	Středoevropský čas
SMA	Simple Moving Average (Jednoduchý klouzavý průměr)
STP	Straight Through Processing broker
T/P	Take profit
USA	United States of America (Spojené státy americké)
USD	Americký dolar

W1 Týdenní časový rámec

XTB X - Trade Brokers

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Sloupcový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019).....	32
Obrázek 2 – Čárový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019).....	33
Obrázek 3 – Svíčkový graf (Forex-zone.cz, ©2008-2019).....	34
Obrázek 4 – Svíčky u svíčkového grafu (Forex-zone.cz, ©2008-2019)	34
Obrázek 5- Svíčkové formace I. část (vlastní zpracování dle Forexop.com, ©2019a,b).....	35
Obrázek 6 – Svíčkové formace (vlastní zpracování dle BabyPips.com, ©2019).....	36
Obrázek 7 – Druhy trendů (CryptoTradingExpert, ©2019)	37
Obrázek 8 – Supporty a rezistence (Investtech.com, ©1997-2019).....	38
Obrázek 9 – Dvojitý vrchol a dvojitě dno (vlastní zpracování dle fxstreet.cz s.r.o., ©2009 – 2019).....	42
Obrázek 10 – Hlava a ramena (Investičníweb.cz, ©2019).....	42
Obrázek 11 – Grafické formace trojúhelníků (Babypips.com, ©2019a).....	43
Obrázek 12 – Čtvrtletní tempo růstu HDP v USA a EU (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování)	65
Obrázek 13 – Vývoj míry inflace v USA a EU od října 2018 do prosince 2019 (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování).....	66
Obrázek 14 – Vývoj úrokových sazeb v USA a EU (Trading Economics, ©2020).....	67
Obrázek 15 – Vývoj míry nezaměstnanosti v USA a EU od října 2018 do prosince 2019 (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování).....	68
Obrázek 16 – Nonfarm payrolls v USA v tis. od října 2018 do ledna 2020 (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování).....	69
Obrázek 17 – Obchodní bilance v USA a EU v mil. od října 2018 do prosince 2019 (Trading Economics, ©2020, vlastní zpracování).....	70
Obrázek 18 – Vývoj měnového páru EUR/USD od začátku roku 2019 do konce ledna 2020, 1D timeframe (XTB, vlastní zpracování)	73
Obrázek 19 - Vývoj měnového páru EUR/USD od poloviny září do 25. listopadu 2019, 4H timeframe (XTB, vlastní zpracování).....	73
Obrázek 20 – Ukázka ekonomického kalendáře (FXstreet.cz, ©2009-2020)	75
Obrázek 21 - RSI a signál pro vstup do long pozice (MT4, vlastní zpracování).....	78
Obrázek 22 – Stochastic a signál pro vstup do long pozice (MT4, vlastní zpracování).....	78
Obrázek 23 – Ukázka vstupu do long pozice (vlastní zpracování, MT4).....	78

Obrázek 24 – RSI a signál pro vstup do short pozice (MT4, vlastní zpracování)	79
Obrázek 25 – Stochastic a signál pro vstup do short pozice (MT4, vlastní zpracování).....	79
Obrázek 26 – Ukázka vstupu do short pozice (MT4, vlastní zpracování).....	80
Obrázek 27 – Graf zobrazující vývoj demo účtu v rámci testování navržené strategie	84
Obrázek 28 – Obchodní pozice uzavřené 3. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	88
Obrázek 29 – Obchodní pozice uzavřené 4. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	89
Obrázek 30 – Obchodní pozice uzavřená 5. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	90
Obrázek 31 – Obchodní pozice uzavřená 9. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	92
Obrázek 32 – Obchodní pozice uzavřená 10. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	92
Obrázek 33 - Obchodní pozice uzavřená 11. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	93
Obrázek 34 – Vývoj měnového kurzu v době vyhlášení úrokové sazby ECB (MT4, vlastní zpracování)	94
Obrázek 35 - Obchodní pozice uzavřené 16. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	96
Obrázek 36 - Obchodní pozice uzavřené 24. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	98
Obrázek 37 - Obchodní pozice uzavřené 25. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	99
Obrázek 38 - Obchodní pozice uzavřená 26. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	100
Obrázek 39 - Obchodní pozice uzavřená 31. 3. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	101
Obrázek 40 - Obchodní pozice uzavřená 1. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	102
Obrázek 41 - Obchodní pozice uzavřená 6. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	104
Obrázek 42 - Obchodní pozice uzavřená 7. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	105
Obrázek 43 - Obchodní pozice uzavřená 8. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	105
Obrázek 44 - Obchodní pozice uzavřená 15. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	107
Obrázek 45 - Obchodní pozice uzavřená 20. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	108
Obrázek 46- Obchodní pozice uzavřená 22. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	109
Obrázek 47- Obchodní pozice uzavřená 23. 4. 2020 (MT4, vlastní zpracování)	110
Obrázek 48 – Vývoj na reálném obchodním účtu (vlastní zpracování)	113
Obrázek 49 - Řešení časové analýzy v programu QM for Windows (vlastní zpracování)	121
Obrázek 50 - Výsledné řešení kritické cesty v programu QM for Windows (vlastní zpracování)	122

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Nejdůležitější měnové páry a jejich slangové označení (vlastní zpracování dle Hartman, 2016, s. 26).....	23
Tabulka 2 Obchodní hodiny v SEČ (vlastní zpracování dle Stibor, 2017, s. 24).....	24
Tabulka 3 – Pravděpodobnost výskytu rizika (vlastní zpracování dle Smejkal a Raise, 2013, s. 134)	52
Tabulka 4 – Dopad rizika (vlastní zpracování dle Doležal a kol., 2016, s. 202 – 203; Fotr a Souček, 2005, s. 147).....	52
Tabulka 5 – Matice pro stanovení hodnoty rizika (vlastní zpracování dle Fotr a Souček, 2005, s. 147)	53
Tabulka 6 – Zastoupení měnových párů na celkovém objemu obchodů na Forexu v roce 2019 (vlastní zpracování dle IG, 2019)	58
Tabulka 7 – Srovnání vybraných brokerských společností (vlastní zpracování)	59
Tabulka 8 - Predikce měnového páru EUR/USD pro rok 2020 (Hartman, 2020, vlastní zpracování)	71
Tabulka 9 – Přehled obchodního kapitálu sníženého o ztrátu 1 % (vlastní zpracování)	82
Tabulka 10 – Výsledky testování obchodní strategie na demo účtu (vlastní zpracování).....	83
Tabulka 11 - Přehled ekonomických událostí 2. 3. – 5. 3. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	87
Tabulka 12 – Přehled obchodů 2. 3. – 5. 3. 2020 (vlastní zpracování)	87
Tabulka 13 – Přehled ekonomických událostí 9. 3. – 12. 3. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	90
Tabulka 14 - Přehled obchodů 9. 3. – 12. 3. 2020 (vlastní zpracování).....	91
Tabulka 15 - Přehled ekonomických událostí 16. 3. – 19. 3. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	94
Tabulka 16 - Přehled obchodů 16. 3. – 19. 3. 2020 (vlastní zpracování).....	95
Tabulka 17 - Přehled ekonomických událostí 23. 3. – 26. 3. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	96
Tabulka 18 - Přehled obchodů 23. 3. – 26. 3. 2020 (vlastní zpracování).....	97
Tabulka 19 - Přehled ekonomických událostí 30. 3. – 2. 4. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	100
Tabulka 20 - Přehled obchodů 30. 3. – 2. 4. 2020 (vlastní zpracování).....	101

Tabulka 21 - Přehled ekonomických událostí 6. 4. – 9. 4. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	103
Tabulka 22 - Přehled obchodů 6. 4. – 9. 4. 2020 (vlastní zpracování)	103
Tabulka 23 - Přehled ekonomických událostí 13. 4. – 16. 4. 2020 (Myfxbook.com, ©2020, vlastní zpracování)	106
Tabulka 24 – Shrnutí dosažených výsledků obchodování na reálném účtu (vlastní zpracování)	112
Tabulka 25 – Srovnání výsledků demo účtu s účtem reálným (vlastní zpracování)	115
Tabulka 26 – Analýza rizik projektu (vlastní zpracování)	120
Tabulka 27 – Popis a doba trvání jednotlivých činností pro realizaci projektu (vlastní zpracování)	121

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: VÝPIS Z DEMO ÚČTU I

PŘÍLOHA P II: VÝPIS Z DEMO ÚČTU II

PŘÍLOHA P III: VÝPIS Z REÁLNÉHO OBCHODNÍHO ÚČTU

PŘÍLOHA P I: VÝPIS Z DEMO ÚČTU I

X-Trade Brokers

Account: 1123128786 Name: IvetaPetýrková Currency: CZK Leverage: 1:100 2019 December 18, 17:40

Closed Transactions:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Close Time	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
96557515	2019.11.25 19:55:18	balance		Demo initial balance									200 000.00
96740294	2019.12.04 19:54:34	sell	0.01	eurusd+	1.10724	0.00000	0.00000	2019.12.04 20:28:00	1.10720	0.00	0.00	0.00	0.92
96822904	2019.12.09 17:48:10	sell	0.05	eurusd+	1.10682	0.00000	0.00000	2019.12.09 17:58:34	1.10679	0.00	0.00	0.00	3.46
96823355	2019.12.09 18:05:19	buy	0.05	eurusd+	1.10653	0.00000	0.00000	2019.12.09 18:10:27	1.10661	0.00	0.00	0.00	9.22
96823414	2019.12.09 18:10:52	buy	0.05	eurusd+	1.10664	0.00000	1.10680	2019.12.10 02:53:31	1.10680	0.00	0.00	-5.47	18.44
96848241	2019.12.10 17:05:32	sell	0.05	eurusd+	1.10910	1.10956	1.10917	2019.12.10 17:09:28	1.10956	0.00	0.00	0.00	-52.92
96848428	2019.12.10 17:12:38	buy	0.05	eurusd+	1.10946	0.00000	1.10956	2019.12.10 17:27:08	1.10956	0.00	0.00	0.00	11.49
96849240	2019.12.10 17:47:09	sell	0.05	eurusd+	1.10899	0.00000	1.10879	2019.12.10 18:05:39	1.10879	0.00	0.00	0.00	23.03
96850974	2019.12.10 19:29:44	buy	0.05	eurusd+	1.10902	0.00000	1.10932	2019.12.10 19:36:29	1.10932	0.00	0.00	0.00	34.49
96895111	2019.12.12 15:56:38	sell	0.05	eurusd+	1.11240	1.11265	1.11220	2019.12.12 15:59:50	1.11265	0.00	0.00	0.00	-28.68
96895495	2019.12.12 16:00:36	sell	0.05	eurusd+	1.11242	0.00000	1.11222	2019.12.12 16:03:11	1.11222	0.00	0.00	0.00	22.95
96897194	2019.12.12 16:48:16	sell	0.05	eurusd+	1.11247	0.00000	1.11227	2019.12.12 16:49:14	1.11227	0.00	0.00	0.00	22.96
96985758	2019.12.17 16:08:10	buy	0.05	eurusd+	1.11538	1.11501	1.11558	2019.12.17 16:11:08	1.11541	0.00	0.00	0.00	3.42
96985791	2019.12.17 16:11:37	buy	0.05	eurusd+	1.11553	1.11500	1.11563	2019.12.17 16:25:42	1.11563	0.00	0.00	0.00	11.40
										0.00	0.00	-5.47	80.18
													Closed P/L: 74.71

Open Trades:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
No transactions													
										0.00	0.00	0.00	0.00
													Floating P/L: 0.00

Working Orders:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price
No transactions								

Summary:

Deposit/Withdrawal:	200 000.00	Credit Facility:	0.00
Closed Trade P/L:	74.71	Floating P/L:	0.00
Balance:	200 074.71	Equity:	200 074.71
		Margin:	0.00
		Free Margin:	200 074.71

PŘÍLOHA P II: VÝPIS Z DEMO ÚČTU II

X-Trade Brokers

Account: 1123135265 Name: IvetaPetýrková Currency: CZK Leverage: 1:100 2020 January 29, 13:15

Closed Transactions:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Close Time	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
97231930	2020.01.05 17:25:02	balance		Demo initial balance									200 000.00
97279052	2020.01.07 14:43:52	buy	0.05	eurusd+	1.11687	1.11647	1.11717	2020.01.07 14:52:31	1.11647	0.00	0.00	0.00	-45.24
97279339	2020.01.07 14:55:37	buy	0.05	eurusd+	1.11622	0.00000	1.11662	2020.01.08 01:14:44	1.11662	0.00	0.00	-11.14	45.17
97285265	2020.01.07 18:48:55	sell	0.05	eurusd+	1.11455	0.00000	1.11434	2020.01.07 18:58:43	1.11434	0.00	0.00	0.00	23.80
97310782	2020.01.08 15:31:23	sell	0.05	eurusd+	1.11255	1.11285	1.11235	2020.01.08 15:34:43	1.11235	0.00	0.00	0.00	22.74
97311863	2020.01.08 16:16:38	sell	0.05	eurusd+	1.11282	1.11312	1.11252	2020.01.08 16:23:18	1.11262	0.00	0.00	0.00	22.72
97338203	2020.01.09 16:44:20	sell	0.05	eurusd+	1.10999	0.00000	1.10979	2020.01.09 16:46:33	1.10979	0.00	0.00	0.00	22.76
97422025	2020.01.14 15:12:18	buy	0.05	eurusd+	1.11072	0.00000	1.11092	2020.01.14 15:20:08	1.11092	0.00	0.00	0.00	22.63
97422451	2020.01.14 15:33:13	sell	0.05	eurusd+	1.11124	0.00000	1.11084	2020.01.17 12:15:14	1.11084	0.00	0.00	11.74	45.30
97447713	2020.01.15 15:04:01	sell	0.05	eurusd+	1.11510	0.00000	1.11490	2020.01.15 16:01:49	1.11490	0.00	0.00	0.00	22.53
97451999	2020.01.15 18:08:16	sell	0.05	eurusd+	1.11589	0.00000	1.11569	2020.01.15 18:14:57	1.11569	0.00	0.00	0.00	22.51
97527875	2020.01.20 15:40:16	sell	0.05	eurusd+	1.10830	0.00000	1.10810	2020.01.20 16:07:41	1.10810	0.00	0.00	0.00	22.67
97528776	2020.01.20 16:31:40	sell	0.05	eurusd+	1.10830	0.00000	1.10810	2020.01.20 16:44:04	1.10810	0.00	0.00	0.00	22.66
97529519	2020.01.20 17:12:09	sell	0.05	eurusd+	1.10822	1.10852	1.10802	2020.01.20 17:44:00	1.10852	0.00	0.00	0.00	-33.96
97572856	2020.01.22 12:15:57	buy	0.05	eurusd+	1.10845	0.00000	1.10865	2020.01.22 14:06:52	1.10865	0.00	0.00	0.00	22.66
97577166	2020.01.22 14:50:12	sell	0.05	eurusd+	1.10881	0.00000	1.10861	2020.01.22 15:31:58	1.10861	0.00	0.00	0.00	22.72
97581375	2020.01.22 17:05:17	buy	0.05	eurusd+	1.10785	0.00000	1.10805	2020.01.22 17:07:46	1.10805	0.00	0.00	0.00	22.68
97601484	2020.01.23 12:15:27	sell	0.05	eurusd+	1.10874	0.00000	1.10854	2020.01.23 13:59:32	1.10854	0.00	0.00	0.00	22.71
97604447	2020.01.23 14:02:47	buy	0.05	eurusd+	1.10873	0.00000	1.10893	2020.01.23 14:04:21	1.10893	0.00	0.00	0.00	22.67
97605560	2020.01.23 14:29:28	sell	0.05	eurusd+	1.10915	0.00000	1.10895	2020.01.23 14:31:19	1.10895	0.00	0.00	0.00	22.71
97659465	2020.01.27 10:19:58	buy	0.05	eurusd+	1.10217	0.00000	1.10237	2020.01.27 11:42:15	1.10237	0.00	0.00	0.00	22.88
97663675	2020.01.27 12:01:39	sell	0.05	eurusd+	1.10268	1.10294	1.10244	2020.01.27 12:02:59	1.10244	0.00	0.00	0.00	27.51
97667500	2020.01.27 14:11:27	sell	0.05	eurusd+	1.10243	1.10276	1.10221	2020.01.27 14:32:55	1.10276	0.00	0.00	0.00	-37.77
97697579	2020.01.28 11:52:02	sell	0.05	eurusd+	1.10178	0.00000	1.10128	2020.01.28 12:42:33	1.10128	0.00	0.00	0.00	57.34
97697601	2020.01.28 11:53:12	buy	0.05	eurusd+	1.10193	0.00000	1.10213	2020.01.28 21:59:54	1.10213	0.00	0.00	0.00	22.88
97702841	2020.01.28 14:31:47	buy	0.05	eurusd+	1.10072	1.10042	1.10092	2020.01.28 14:44:24	1.10078	0.00	0.00	0.00	6.86
										0.00	0.00	0.6	452.14
													Closed P/L: 452.74

Open Trades:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
No transactions												
									0.00	0.00	0.00	0.00
												Floating P/L: 0.00

Working Orders:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price
No transactions								

Summary:

Deposit/Withdrawal:	200 000.00	Credit Facility:	0.00
Closed Trade P/L:	452.74	Floating P/L:	0.00
Balance:	200 452.74	Equity:	200 452.74
		Margin:	0.00
		Free Margin:	200 452.74

PŘÍLOHA P III: VÝPIS Z REÁLNÉHO OBCHODNÍHO ÚČTU

X-Trade Brokers

Account: 714289 Name: Iveta Petýrková Currency: CZK Leverage: 1:100 2020 April 23, 10:04

Closed Transactions:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Close Time	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
38584090	2020.03.02 09:27:44	balance		Deposit									5 000.00
38637331	2020.03.03 17:00:17	sell	0.05	eurusd+	1.11783	1.11816	0.00000	2020.03.03 17:00:52	1.11749	0.00	0.00	0.00	38.58
38637437	2020.03.03 17:02:24	sell	0.05	eurusd+	1.11781	1.11814	1.11701	2020.03.03 17:04:02	1.11814	0.00	0.00	0.00	-37.43
38670074	2020.03.04 15:53:41	buy	0.05	eurusd+	1.11171	1.11136	0.00000	2020.03.04 15:54:15	1.11208	0.00	0.00	0.00	42.13
38673800	2020.03.04 17:30:52	sell	0.05	eurusd+	1.11234	1.11278	1.11154	2020.03.04 17:37:10	1.11278	0.00	0.00	0.00	-50.10
38674340	2020.03.04 17:45:37	buy	0.05	eurusd+	1.11367	1.11332	0.00000	2020.03.04 17:46:10	1.11332	0.00	0.00	0.00	-39.81
38699519	2020.03.05 17:17:52	buy	0.05	eurusd+	1.11917	1.11878	0.00000	2020.03.05 17:20:05	1.11877	0.00	0.00	0.00	-45.31
38838671	2020.03.09 16:07:36	buy	0.05	eurusd+	1.14440	1.14401	0.00000	2020.03.09 16:08:51	1.14400	0.00	0.00	0.00	-44.59
38843412	2020.03.09 18:08:21	sell	0.05	eurusd+	1.14434	1.14478	0.00000	2020.03.09 18:10:22	1.14482	0.00	0.00	0.00	-53.57
38881990	2020.03.10 18:46:38	buy	0.02	eurusd+	1.13235	1.13134	0.00000	2020.03.10 19:03:20	1.13239	0.00	0.00	0.00	1.81
38905691	2020.03.11 15:05:35	sell	0.02	eurusd+	1.13335	1.13435	0.00000	2020.03.11 15:06:32	1.13309	0.00	0.00	0.00	11.83
39032417	2020.03.16 16:28:50	buy	0.02	eurusd+	1.11387	1.11279	0.00000	2020.03.16 16:34:48	1.11278	0.00	0.00	0.00	-52.92
39039803	2020.03.16 18:37:53	buy	0.02	eurusd+	1.11680	1.11577	0.00000	2020.03.16 18:56:55	1.11576	0.00	0.00	0.00	-50.81
39088861	2020.03.17 19:34:17	buy	0.02	eurusd+	1.10197	1.10093	0.00000	2020.03.17 19:36:18	1.10131	0.00	0.00	0.00	-32.42
39287414	2020.03.24 12:11:50	sell	0.02	eurusd+	1.08739	1.08842	0.00000	2020.03.24 12:14:13	1.08736	0.00	0.00	0.00	1.53
39300873	2020.03.24 17:14:25	sell	0.02	eurusd+	1.08038	1.08145	0.00000	2020.03.24 17:19:10	1.08006	0.00	0.00	0.00	16.46
39337847	2020.03.25 15:16:57	buy	0.02	eurusd+	1.08112	1.08012	0.00000	2020.03.25 15:26:18	1.08145	0.00	0.00	0.00	16.79
39348038	2020.03.25 18:56:06	sell	0.02	eurusd+	1.08581	1.08680	0.00000	2020.03.25 19:06:05	1.08579	0.00	0.00	0.00	1.02
39365387	2020.03.26 10:39:46	buy	0.02	eurusd+	1.09443	1.09335	0.00000	2020.03.26 10:42:02	1.09483	0.00	0.00	0.00	20.06
39381751	2020.03.26 16:36:41	sell	0.02	eurusd+	1.10034	1.10133	0.00000	2020.03.26 16:38:03	1.09999	0.00	0.00	0.00	17.35
39484434	2020.03.31 18:04:17	sell	0.02	eurusd+	1.10079	1.10183	0.00000	2020.03.31 18:10:36	1.10021	0.00	0.00	0.00	28.94
39488935	2020.03.31 20:21:33	sell	0.02	eurusd+	1.10015	1.10124	0.00000	2020.03.31 20:32:01	1.10010	0.00	0.00	0.00	2.49
39517053	2020.04.01 17:45:19	sell	0.02	eurusd+	1.09332	1.09432	0.00000	2020.04.01 17:55:56	1.09311	0.00	0.00	0.00	10.60
39606680	2020.04.06 09:57:28	sell	0.02	eurusd+	1.08211	1.08311	1.08011	2020.04.06 10:01:08	1.08140	0.00	0.00	0.00	36.40
39615189	2020.04.06 14:42:56	buy	0.02	eurusd+	1.07882	1.07783	1.08082	2020.04.06 14:56:16	1.07922	0.00	0.00	0.00	20.41
39616882	2020.04.06 15:40:00	buy	0.02	eurusd+	1.07771	1.07670	0.00000	2020.04.06 15:46:43	1.07874	0.00	0.00	0.00	52.59
39638502	2020.04.07 10:38:53	buy	0.02	eurusd+	1.08621	1.08528	1.08821	2020.04.07 10:42:12	1.08528	0.00	0.00	0.00	-46.73
39643590	2020.04.07 13:25:22	buy	0.02	eurusd+	1.08669	1.08575	0.00000	2020.04.07 13:45:06	1.08674	0.00	0.00	0.00	2.50
39675962	2020.04.08 13:52:10	buy	0.02	eurusd+	1.08667	1.08556	1.08867	2020.04.08 14:02:08	1.08691	0.00	0.00	0.00	11.99
39677849	2020.04.08 15:00:18	sell	0.02	eurusd+	1.08712	1.08811	0.00000	2020.04.08 15:06:28	1.08813	0.00	0.00	0.00	-50.56
39766844	2020.04.14 09:06:56	buy	0.02	eurusd+	1.09348	1.09241	0.00000	2020.04.14 09:48:12	1.09328	0.00	0.00	0.00	-9.79
39815093	2020.04.15 16:55:44	sell	0.02	eurusd+	1.08975	1.09076	0.00000	2020.04.15 17:00:58	1.09076	0.00	0.00	0.00	-50.17
39892081	2020.04.20 10:54:49	sell	0.02	eurusd+	1.08731	1.08835	1.08631	2020.04.20 11:00:47	1.08835	0.00	0.00	0.00	-52.10
39897672	2020.04.20 13:52:26	buy	0.02	eurusd+	1.08616	1.08516	1.08816	2020.04.20 13:56:12	1.08618	0.00	0.00	0.00	1.00
39974899	2020.04.22 13:08:02	sell	0.02	eurusd+	1.08686	1.08786	1.08486	2020.04.22 13:12:46	1.08745	0.00	0.00	0.00	-29.90
39975785	2020.04.22 13:50:59	sell	0.02	eurusd+	1.08710	1.08815	0.00000	2020.04.22 13:55:08	1.08733	0.00	0.00	0.00	-11.66
39997408	2020.04.23 09:33:45	buy	0.02	eurusd+	1.07934	1.07834	1.08133	2020.04.23 10:01:39	1.07983	0.00	0.00	0.00	25.06
39998508	2020.04.23 10:02:46	buy	0.02	eurusd+	1.08012	1.07912	0.00000	2020.04.23 10:04:25	1.08021	0.00	0.00	0.00	4.60
										0.00	0.00	0.00	-293.73

Closed P/L: -293.73

Open Trades:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
No transactions												
									0.00	0.00	0.00	0.00
												Floating P/L: 0.00

Working Orders:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price
No transactions								

Summary:

Deposit/Withdrawal:	5 000.00	Credit Facility:	0.00
Closed Trade P/L:	-293.73	Floating P/L:	0.00
Balance:	4 706.27	Equity:	4 706.27
		Free Margin:	4 706.27
		Margin:	0.00